

Projekt-/plannummer

KRISTINESTAD
KRISTIINANKAUPUNKI

KRISTINESTAD

DELGENERALPLAN NORR OM KRISTINESTADSVÄGEN

Planbeskrivning, (förslag), 18.5.2026

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

Innehållsförteckning

1.1.	Identifikationsuppgifter	6
1.2.	Allmän beskrivning av planområdet, planområdets läge.....	6
1.3.	Planläggningens bakgrund och förhållande till övrig planering.....	6
1.4.	Planens syfte och centrala mål.....	11
2.1.	Planeringssituation och planer som styr planläggningen.....	13
	Riksomfattande mål för områdesanvändningen.....	13
	Riksomfattande klimatmål - Den nationella energi- och klimatstrategin	14
	EU:s strategi för biologisk mångfald	15
	Österbottens landskapsstrategi 2022–2025	16
	Finlands havsplan 2030	17
	Kristinestad 2035 – En plats för det goda livet	19
	Landskapsplan	19
	Generalplan	32
	Detaljplan	33
	Byggnadsordning	34
	Byggförbud	34
2.2.	Utredning om förhållandena i planeringsområdet	34
	Naturmiljö och landskap	34
	Naturinventeringar	43
	Stora rovdjur.....	54
	Naturminnesmärken	54
	Naturabedömning.....	55
	Den byggda miljön	55
	Den byggda kulturmiljön	59
	Fornlämningar.....	66
	Trafik.....	68
3.1.	Behovet av planering, planeringsstarten.....	73
	Myndighetssamarbete och växelverkan.....	73
	Intressenter, program för deltagande och bedömning (PDB)).....	74
	Anhängiggörande och planutkast.....	74
	Planförslag	75
	Godkännande av planen	76

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

4.1.	Planens övergripande struktur och innehåll.....	77
	Dimensionering	80
	Service.....	80
4.2.	Områdesreserverings- och objektsbeteckningar.....	80
	Beteckningar för områdesreserveringar.....	81
	Objektsbeteckningar	82
4.3.	Planens konsekvenser	87
	Delgeneralplanens förhållande till de riksomfattande målen för områdesanvändningen	87
	Delgeneralplanens förhållande till Österbottens landskapsstrategi 2022–2025 och till strategin för innovation och tillväxt 2022–2025.....	88
	Delgeneralplanens förhållande till Österbottens landskapsplanering.....	88
	Risker för storolyckor och kemikaliesäkerhet.....	90
	Konsekvenser för landskapet.....	92
	Konsekvenser för naturmiljön.....	95
	Konsekvenser för mark- och berggrund, grundvatten och vattendrag.....	100
	Konsekvenser för den byggda miljön	103
	Konsekvenser för kulturmiljön	103
	Konsekvenser för rekreatjonsbruket.....	107
	Konsekvenser för trafiken.....	108
	Trafikens funktion	113
	Konsekvenser för områdes- och samhällsstruktur.....	115
	Konsekvenser för ekonomin och näringslivet	115
	Konsekvenser för människornas levnadsförhållanden och livsmiljö	116
	Klimatkonsekvenser	117
5.1.	Genomförande och tidtabell.....	121
5.2.	Uppföljning av genomförandet	121

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

- BILAGOR
- 1) Program för deltagande och bedömning
  - 2) Förminskning av generalplanekartan jämte förklaringar
  - 3) Naturinventering för detaljplanen för Nedsjö solkraftsområde (Essnature 2022, kompl. 2023, finsk övers. Filemon Wolfram 2025)
  - 4) Osayleiskaavan luontoselvitys FIN (Envibio 2023)
  - 4) Naturinventering inför delgeneralplanen SWE (Envibio, Sammanfattning)
  - 5) Naturinventering för delgeneralplan: sotnätfjäril, havsörn, duvhök och sparvuggla (Envibio Oy, 12.3.2024, inte offentlig, avsedd endast för myndigheternas bruk)
  - 6) Rakennetun kulttuuriympäristön selvitys FIN (Heilu Oy 2023)
  - 6) Inventering av den byggda miljön SWE (Heilu Oy 2023, sammanfattning)
  - 7) Arkeologinen selvitys FIN (Heilu Oy 2023)
  - 7) Arkeologisk inventering SWE (Heilu Oy 2023)
  - 8) Tiivistetty yhteenveto verkkokyselystä FIN
  - 8) Sammanfattning av webbenkät SWE
  - 9) Palauteraportti FIN
  - 9) Responsrapport SWE
  - 10) Ilmastovaikutusten arviointi FIN
  - 10) Bedömning av klimatkonsekvenser SWE

BAKGRUNDSMATERIAL

- Planutkastmaterial för detaljplanen för Nedsjö solkraftverk (Sweco 2026)
- EU:s strategi för biologisk mångfald
- Nationella energi- och klimatstrategin, Arbets- och näringsministeriets publikationer, Energi, 2026:4
- Österbottens landskapsstrategi 2022–2025, utkast till landskapsstrategi 2026–2029
- Strategi för innovation och tillväxt i Österbotten 2022–2025
- Österbottens trafiksystemplan 2040 och 2050
- Österbottens havsplanering 2030
- Österbottens landskapsplan 2050 – planbeskrivning och utredningar:
  - *Aurinkoenergian tuotanto maankäytön ja aluesuunnittelun kysymyksenä Pohjanmaalla* (Österbottens förbund 2022)
  - *Energiantuotanto Pohjanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla 2050* (Ramboll)
- *Ampumarataselvitys Pohjanmaalla, Keski-Pohjanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla* (Vasa yrkeshögskola 2015)
- *Pääteiden kehittämisen periaatteet ja tulevaisuuden tarpeet*. Trafikledsverkets publikationer 75/2022
- *Valtakunnalliset liikenne-ennusteet*. Traficoms undersökningar och utredningar 6/2022
- Miljöministeriet, Arbetsgruppen för landskapsområden, betänkande I 1992.

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

VERSIONSHISTORIA

0.9	Planutkast	6.10.2023	Behandlat i Kristinestads planläggningssektion 23.11.2023
1.0	Planförslag	18.5.2026	Behandlat i stadsstyrelsens planläggningssektion __.__.2026

1. Bas- och identifikationsuppgifter

1.1. Identifikationsuppgifter

KRISTINESTAD

DELGENERALPLAN NORR OM KRISTINESTADSVÄGEN

Planeringsorganisation

Arkitekt Petri Tuormala (Projoplan Oy, Helsingfors) har ansvarat för utarbetandet av delgeneralplanen och dipl.ing. Pasi Lappalainen (Nosto Consulting Oy, Åbo) för planeringen.

Behandlingsskeden

Planarbetet kungjordes anhängigt	9.2.2023
Program för deltagande och bedömning var framlagt	9.2 - 13.3.2023
Planutkastet var offentligt framlagt	27.11.2023 - 8.1.2024
Planförslaget var framlagt	___.__. - ___.__._____
Stadsfullmäktige godkände planen	___.__._____

1.2. Allmän beskrivning av planområdet, planområdets läge

Planeringsområdet är beläget norr om Kristinestads centrumtätort och sträcker sig i norr till Närpes kommun. I väst och delvis i norr (Storträsket) gränsar planeringsområdet till den gällande strandgeneralplanen, och i söder till ett detaljplaneområde i stadens centrumtätort. I öster gränsar planeringsområdet till ett icke-planlagt åker- och skogsdominerat område. Planeringsområdet omfattar ca 1 000 hektar.

I programmet för deltagande och bedömning ingår en karta över läget (bilaga 1).

1.3. Planläggningens bakgrund och förhållande till övrig planering

Stadsstyrelsens planläggningssektion beslöt på sitt sammanträde 8.6.2022 (§ 22) att starta generalplaneringen av området norr om Kristinestadsvägen med utgångspunkt i de fullmäktigemotioner som hade lämnats in 20.12.2021 och 16.5.2022. Stadsstyrelsen fastställde beslutet 20.6.2022 och stadsfullmäktige 12.9.2022. Motionerna gällde behoven av förnybar ekonomi och cirkulär energi, samt planläggning av ett tillräckligt stort industriområde för att locka företagare till orten. Planläggningssektionen har i sitt beslut konstaterat att planläggningen ska starta med en generalplan,

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

varefter en detaljplan ska utarbetas för området. Generalplaneområdets areal är sammanlagt ca 1 000 hektar, varav ca 250–260 hektar ska detaljplaneras.

Delgeneralplanen utarbetas som en generalplan med rättsverkningar och till sin karaktär är den översiktlig. Syftet med den detaljplan som utarbetas parallellt i generalplaneområdet är att precisera den aktuella delgeneralplanens mål i fråga om kommunens utbud av industritomter och i synnerhet att göra det möjligt att placera en anläggning som producerar grönt väte (Plug Power Inc.) i generalplaneområdets östra del.

Stadsstyrelsens planläggningssektion har i sitt beslut beträffande godkännandet av planläggningsanbudet om detaljplanering av industriområdena 9.3.2023 § 21 konstaterat att det är ändamålsenligt att inleda detaljplaneringen parallellt med generalplaneringen för att man ska kunna göra det möjligt att genomföra de planerade industriella projekten. Programmet för deltagande och bedömning i anslutning till detaljplanen norr om Kristinestadsvägen, som utarbetas samtidigt som delgeneralplanen, var offentligt framlagt 13.6 – 4.8.2023. Markanvändning och byggande enligt detaljplanen kan förenas med krav på separat MKB-förfarande. Däremot finns det inget behov av ett MKB-förfarande i samband med denna generalplan.

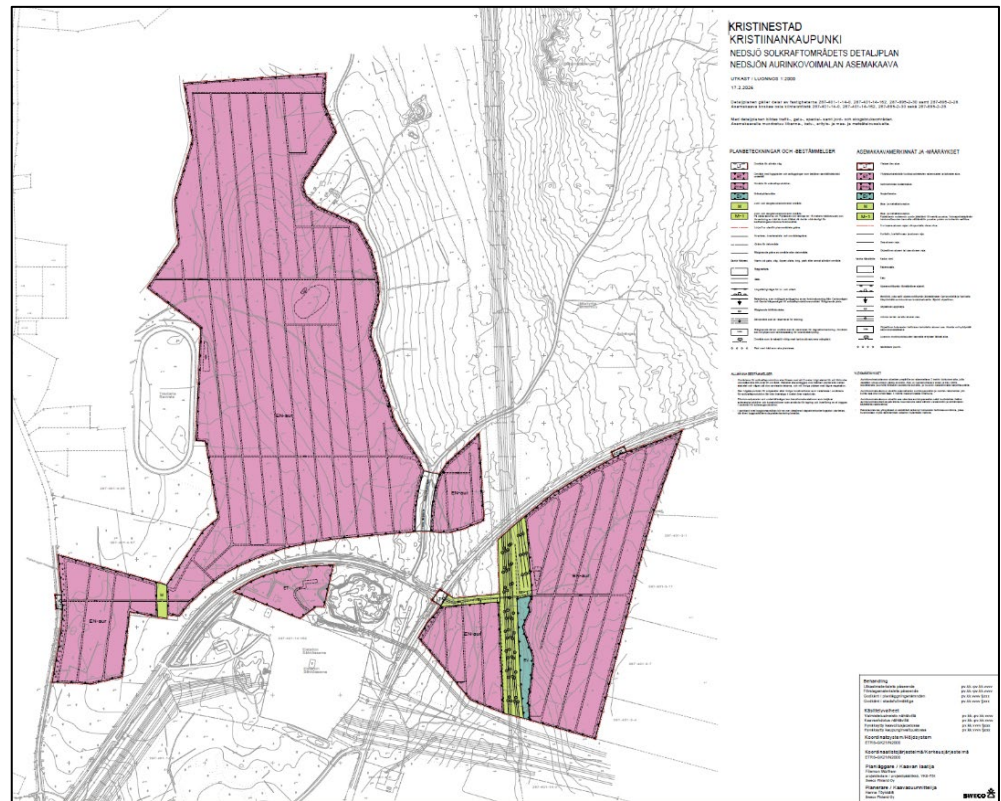
I den centrala och sydvästra delen av den anhängiga delgeneralplanen utarbetas en separat detaljplan för Nedsjö solkraftverk, vars syfte är att göra det möjligt att bygga ett solkraftverk på cirka 100 MW i ett planområde på omkring 124 ha, och vars områdesreservering också beaktas i det aktuella delplanearbetet. Solkraftverket har en årlig produktion på cirka 96 GWh. Elöverföringen inom solkraftverket ska ske med hjälp av markkablar, och på norra sidan av Fingrids elstation byggs en intern 110/33 kV elstation. Utkastet till detaljplan har varit offentligt framlagt 17.3 – 19.4.2026.

För att placera solenergi i huvudsak inom samma område har en begäran om prövning av behovet av att tillämpa MKB-förfarandet utarbetats för Södra Österbottens NTM-central år 2022, samt en ansökan om planeringsbehov för Kristinestad år 2023. I sitt beslut 16.2.2023 konstaterade NTM-centralen att lagen om miljökonsekvensbedömning (252/2017) inte ska tillämpas på projektet. För byggandet av ett solkraftverk har beviljats ett avgörande som gäller planeringsbehov (stadsstyrelsens planläggningssektion 23.11.2023 § 51). Vasa förvaltningsdomstol upphävde dock genom sitt beslut Kristinestads stadsstyrelses beslut med hänvisning till

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

att beviljandet av ett avgörande om planeringsbehov medför olägenheter för planläggningen.

Planutkast till detaljplan för Nedsjö solkraftsområde 17.2.2026 (Sweco 2026).

Inom delgeneralplaneområdet ligger dessutom detaljplanen för Björnö hamns förbindelsekorridor, som syftar till att logistiskt förena T/kem-området som ska planläggas norr om Kristinestadsvägen med Björnö hamn. Utkastet till detaljplan har varit offentligt framlagt 10.6 – 31.7.2025.

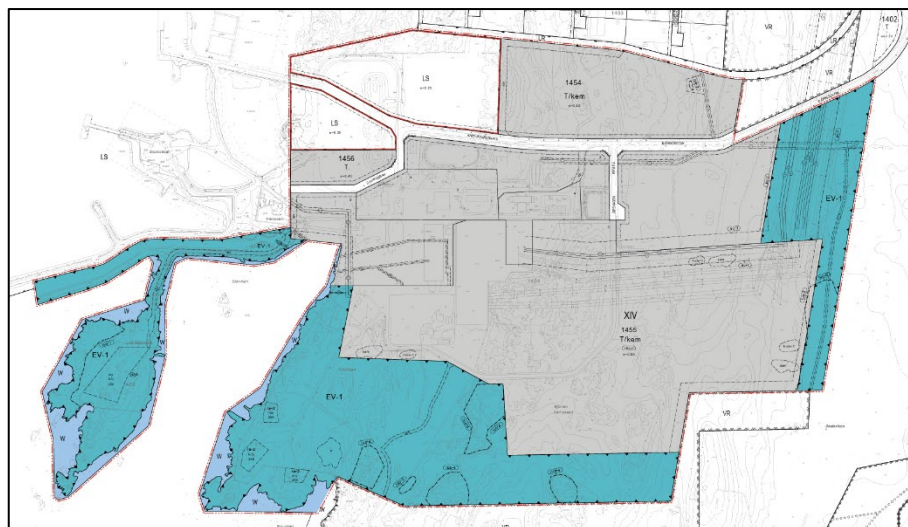

Planutkastkartor C och D 27.5.2025, Detaljplanen för Björnö hamns förbindelsekorridor (Ramboll 2025).

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

I fråga om produktion av förnybar energi håller man på att utarbeta en ändring och utvidgning av detaljplanen för Björnön. Detaljplanen utarbetas utifrån den gällande delgeneralplanen i området. I den gällande delgeneralplanen har de centrala delarna av Björnö anvisats i hög utsträckning för energiförsörjningens, industrins och hamnens behov. Staden har som mål att för de kommande användningsändamålen utnyttja den befintliga tunga infrastrukturen (bl.a. vägarna, hamnen, kraftledningarna och kraftverket). I enlighet med delgeneralplanen tar planläggningen hänsyn till skyddszoner mellan energiförsörjnings- och industriområden respektive bostadsområden, objekten i den byggda kulturmiljön samt eventuella områden med översvämningrisk. Målet med detaljplaneringen i andra skedet är att undersöka placeringen av anläggning för vätgas och metanisering samt industri- och lagringsverksamheter på området. Till övriga delar ska inom planområdet reserveras lämplig markanvändning som lämpar sig i närheten av anläggning för vätgas och metanisering.

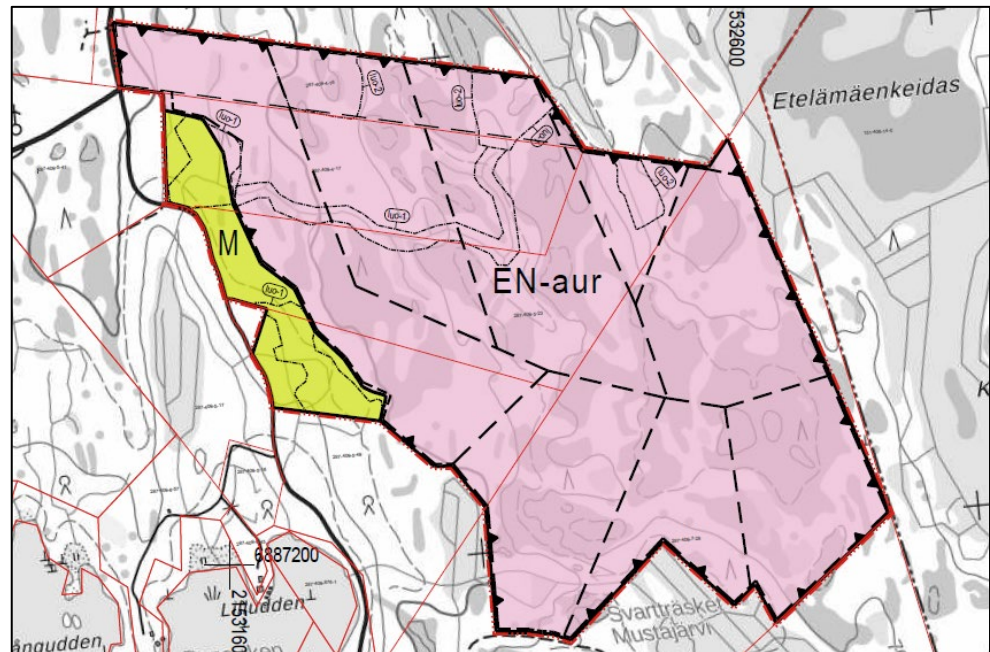
Planförslagskarta 29.9.2025, Ändring och utvidgning av detaljplan för Björnö (Ramboll 2025).

På nordöstra sidan av Stora Sandjärv, ca 23 km från Kristinestads centrum mot sydost, är en delgeneralplan anhängig. Delgeneralplanen syftar till att främja produktion av förnybar energi genom att möjliggöra en solkraftspark med en uppskattad elproduktion på ca 87 GWh/år. Med hjälp av de utredningar och konsekvensbedömningar som sammanställs i samband med delgeneralplanen och planens styrande verkan säkerställs att den nya markanvändningen kan anpassas till miljön med beaktande av fritidsbosättningen samt natur- och landskapsvärdena i närområdet. Delgeneralplanen utarbetas som en delgeneralplan med rättsverkningar.

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadvägen

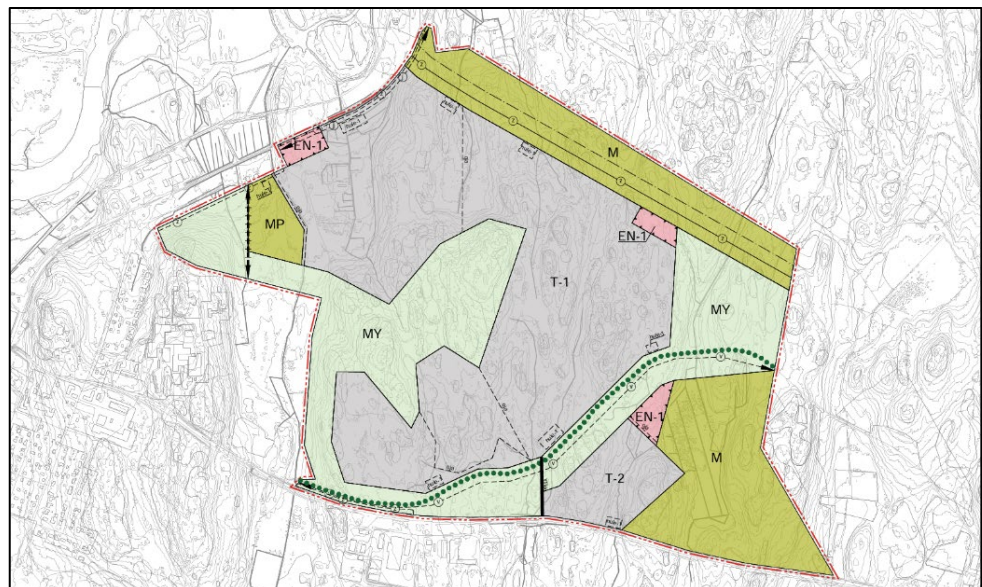
Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

Förslaget till delgeneralplan har varit offentligt framlagt 10.6 – 31.7.2025.

Stora Sandjärv - solkraftspark, delgeneralplan - planförslagskarta (Projoplan 2025).

I Kristinestad pågår dessutom detaljplanering av industriområdet på östra sidan, vars syfte är att göra det möjligt att preliminärt placera en datacentral och annan industriverksamhet på planområdet. Stadsfullmäktige godkände delgeneralplanen 23.3.2026 § 16, och planen har vunnit laga kraft.

Förslag till delgeneralplan för Östra sidans industriområde 15.10.2025 (Ramboll 2025).

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

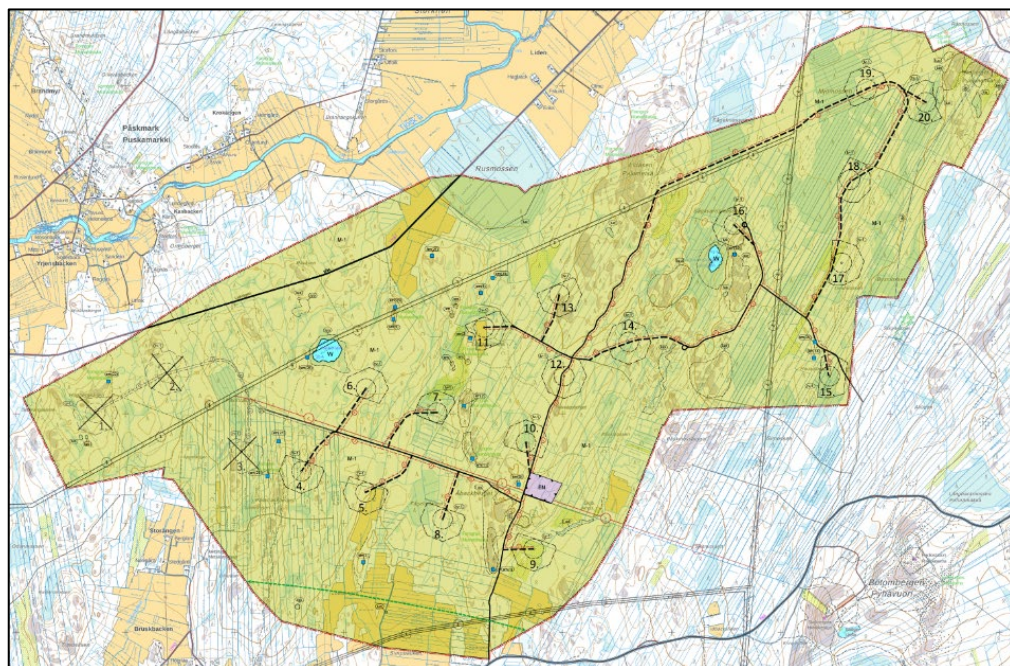
Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

Dessutom håller delgeneralplanen för Västervik II vindkraftspark på att utarbetas ca 18,2 km från Kristinestads centrum mot söder (FCG). Planområdet är ca 1 900 ha stort. Omkring 10 km från Kristinestads centrum mot sydost utarbetas en detaljplaneändring för Åsändan (Ramboll), där man utöver utvidgningen av industriområdet utreder möjligheterna att producera solenergi på jordbruksmark.

Delgeneralplanen för Åback vindkraftpark godkändes 13.2.2023 § 2. Högsta förvaltningsdomstolen har 19.3.2026 med sitt beslut 712/2026 beviljat Sydbottens Natur och Miljö r.f. besvärstillstånd till den del ändringssökandet gäller förvaltningsdomstolens beslut att lämna en del av föreningens besvärsgrunder utan prövning och till den del frågan gäller huruvida flyttfågelutredningarna är tillräckliga.

Förvaltningsdomstolens och stadsfullmäktiges beslut upphävs.

Dessutom pågår detaljplanering av Inre hamnen Planutkastet var offentligt framlagt 8.7 - 13.9.2021. Planeringen har varit pausad, men den ska fortsätta år 2026. Syftet med planläggningen är att skapa ett nytt attraktivt bostadsområde nära befintlig service.

Delgeneralplan för Åback vindkraftpark (FCG 2023).

1.4. Planens syfte och centrala mål

Delgeneralplanen utarbetas som en generalplan med rättsverkningar och till sin karaktär är den översiktlig. Det främsta målet

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

med planarbetet är att möjliggöra ett solkraftverk samt en industri-anläggning, särskilt för produktion av grönt väte som nämndes ovan, samt att anvisa behövliga områdesreserveringar med beaktande av särdragen i naturmiljön och miljökonsekvenserna. Andra mål är bl.a. att planera ett nytt småhusområde i Borgmästarängen. I samband med delgeneralplanarbetet undersöks också en eventuell flyttning av Kristinestads motorsportsområde och skjutbana från östra delen till den nordöstra delen av generalplaneområdet.

Enligt bestämmelserna i landskapsplanen är bygginskränkning enligt 33 § i markanvändnings- och bygglagen (nuvarande lagen om områdesanvändning) i kraft på lednings- och vägområden. Delgeneralplanen bedöms inte ha sådana betydande konsekvenser på riks- eller landskapsnivå att de vore särskilt viktiga med tanke på de statliga myndigheternas genomförandeskyldighet.

2. Utgångspunkter

2.1. Planeringssituation och planer som styr planläggningen

Riksomfattande mål för områdesanvändningen

Statsrådet fattade 14.12.2017 beslut om de riksomfattande målen för områdesanvändningen. Genom beslutet ersatte statsrådet beslutet om de riksomfattande mål för områdesanvändningen som hade fattats 2000 och reviderats 2008. Beslutet trädde i kraft 1.4.2018.

Av de nya riksomfattande målen för områdesanvändningen berörs planprojektet åtminstone av följande:

Fungerande samhällen och hållbara färdsätt

- Förutsättningar skapas för en koldioxidsnål och resurseffektiv samhällsutveckling, som i främsta hand stöder sig på den befintliga strukturen.

Ett effektivt trafiksystem

- Det riksomfattande trafiksystemets funktionsduglighet och resurshushållning främjar man genom att i första hand utveckla befintliga trafikförbindelser och nätverk. Förutsättningarna för rese- och transportkedjor som grundar sig på sam användning av olika trafikformer och trafik tjänster samt fungerande knutpunkter inom gods- och persontrafiken säkerställs.

En sund och trygg livsmiljö

- Ett tillräckligt stort avstånd lämnas mellan verksamheter som orsakar skadliga hälsoeffekter eller olycksrisker och verksamheter som är känsliga för effekterna eller också hanteras riskerna på annat sätt.

En livskraftig natur- och kulturmiljö samt naturtillgångar

- Bevarandet av områden och ekologiska förbindelser som är värdefulla med tanke på naturens mångfald främjas
- Det sörjs för att det finns tillräckligt med områden som lämpar sig för rekreation samt för att nätverket av grönområden består.

En energiförsörjning med förmåga att vara förnybar

- Man bereder sig på de behov som produktionen av förnybar energi har och på de logistiska lösningar den förutsätter.
- De linjedragningar som behövs för kraftledningar och för gasrör för fjärrtransport, vilka har betydelse för den nationella energiförsörjningen, och möjligheterna att realisera dem säkerställs. Vid linjedragningen för kraftledningar utnyttjas i första hand redan befintliga ledningsgator.

Riksomfattande klimatmål - Den nationella energi- och klimatstrategin

EU har förbundit sig att före 2030 minska sina växthusgasutsläpp med minst 55 % från 1990 års nivå. Förpliktelserna och de politiska besluten enligt Europeiska unionens klimat- och energilagstiftning är också bindande för Finland. Finlands mål för kolneutralitet innebär att växthusgasutsläppen och nettosänkan ska vara på samma nivå 2035 och därefter ska nettosänkan vara större än utsläppen.

Enligt arbets- och näringsministeriets publikation Den nationella energi- och klimatstrategin (2026:4) kräver insatserna för att påskynda den rena omställningen och minska växthusgasutsläppen långsiktig och konsekvent politik och konkreta handlingar överallt i världen. Ett centralt element är åtgärder som främjar industrins energiomställning och investeringar. Den nationella energi- och klimatstrategin för Finland omfattar de energipolitiska riktlinjerna samt de politiska åtgärder som syftar till att minska samhällets växthusgasutsläpp och öka upptaget genom sänkor. Energi- och klimatstrategin omfattar således utsläppen av växthusgaser från utsläppshandelssektorn, ansvarsfördelningssektorn och markanvändningssektorn samt upptaget genom sänkor inom markanvändningssektorn och övriga sektorer. De insatser som läggs fram i strategin förbättrar företagets möjligheter för långsiktiga investeringar i avancerad ren teknik samt möjliggör en förutsägbar och stabil omvärld för utveckling och export av finländsk teknik till den globala marknaden.

EU har förändrat sin klimatpolitik så att den går mer hand i hand med den europeiska konkurrenskraften och har omprioriterat sin energipolitik med beaktande även av självförsörjning och försörjningsberedskap. Som ett svar på utmaningarna för konkurrenskraften har Europeiska kommissionen lanserat flera planer, under första halvåret av 2025 bland annat konkurrenskraftskompassen (Competitiveness Compass for EU), given för en ren industri (Clean

Industrial Deal) och handlingsplanen för energi till överkomliga priser (Action Plan for Affordable Energy). De främsta målen med konkurrenskraftskompassen är att fasa ut kol och samtidigt främja konkurrenskraften samt att minska allt för stort beroende av omvärlden och öka tryggheten, medan given för en ren industri syftar till en modernisering av industrin i Europa. Given för en ren industri utgår också från den separata handlingsplanen för energi till överkomliga priser, vars syfte är att minska energikostnaderna.

Enligt strategin är vätgasekonomin ett viktigt verktyg i energiomställning inom industri och transporter och i utnyttjandet av möjligheterna i den rena omställningen. Avskiljning och utnyttjande av koldioxid från biobaserad förbränning tillsammans med ökad vätgasproduktion skapar en plattform för produktion av bränslen, kemikalier och material från en hållbar kolkälla och minskar beroendet av fossila råvaror. Den politiska ambitionen är att på ett mångsidigt sätt främja innovationer för utnyttjande av vätgas inom alla sektorer samt att förbereda sig på investeringar i nätet för överföring av vätgas med målet att uppmuntra till förädling av el och vätgas till varor med högt förädlingsvärde i Finland. Dessutom utökas andelen förnybar energi inom energiproduktionen och främjas åtgärder genom vilka användningen av fossila bränslen för kraftvärmeproduktion kan fasas ut senast på 2030-talet. I investeringarna i elproduktion främjas en sådan balans mellan dels väderberoende produktion, dels reglerkraft och baskraft som är optimal med hänsyn till leveranssäkerheten och de totala kostnaderna för systemet. Elöverförings- och distributionsnätets funktionsduglighet och tillräcklighet som en grund för energiomställningen och som en central finländsk konkurrens fördel förbättras.

EU:s strategi för biologisk mångfald

EU:s strategi för biologisk mångfald, som sträcker sig fram till 2030, är en övergripande, ambitiös och långsiktig plan för att motverka försämring av ekosystem och skydda naturen. Strategin omfattar särskilda åtaganden och åtgärder som ska vidtas senast 2030. Kommissionen förutsätter att medlemsländerna ingår två förbindelser som hänför sig till de viktigaste målen. Finlands nationella åtaganden kommer att beskriva hur Finland avser främja uppnåendet av målen i EU:s strategi för biologisk mångfald i fråga om utveckling av nätverket av skyddsområden samt tryggande och förbättring av statusen för de arter och naturtyper som ingår i bilagorna till habitat- respektive fågeldirektivet.

Österbottens landskapsstrategi 2022–2025

Österbottens landskapsstrategi 2022–2025 uttrycker landskapets gemensamma utvecklingsvilja. Den syftar till att stärka aktörernas gemensamma vision och syn på utvecklingen och styra utvecklingsresurserna till strategiska insatsområden. Landskapsstrategin består av en landskapsöversikt som fastställer visionen för landskapets utveckling på lång sikt (målåret 2050) och ett landskapsprogram som preciserar målen och åtgärderna för 2022–2025. Utgångspunkten för Österbottens landskapsstrategi är att skapa grund för ett ekologiskt, socialt, kulturellt och ekonomiskt hållbart Österbotten. De långsiktiga målen handlar bl.a. om en god livsmiljö, att invånaren ska vara i fokus och att regionekonomin ska blomstra.

I målbilden 2050 för den blomstrande regionekonomin ingår bl.a. ett mångsidigt näringsliv, där landskapet har flera globalt verk samma kluster inom hållbar industri samt en mångfald av företag i olika storlek inom olika branscher. Ett resurssmart samhälle, tillväxt genom digitalisering, tillräckligt med kompetent arbetskraft samt delaktiggörande av alla är prioriteringsområden i utvecklingen av landskapet. Bland de centrala förändringsfenomenen i landskapet nämns bl.a. den gröna omställningen, som stöder omstruktureringen av ekonomin och uppbyggnaden av ett kolneutralt välfärdssamhälle inom ramen för målen i Den europeiska gröna given.

Den nya landskapsstrategin 2026–2029 samt landskapsprogrammets miljörapport har varit framlagda i form av utkast 15.12.2025–30.1.2026. Utgångspunkten för Österbottens landskapsstrategi är att skapa grund för ett ekologiskt, socialt, kulturellt och ekonomiskt hållbart Österbotten. De långsiktiga strategiska målen, som sträcker sig till år 2050, utgår från målen i handlingsprogrammet Agenda 2030 och från den önskade framtidsbild som aktörerna har utformat tillsammans. I landskapsprogrammet 2026–2029 preciseras de långsiktiga målen och hur de ska uppnås (lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik 756/2021). I landskapsprogrammet integreras också strategin för smart specialisering som har särskilt fokus på de mål som främjar tillväxt och innovation och styr strukturfondsmedlen. I utkastet till landskapsstrategi nämns bland annat följande prioriteringar: ett diversifierat och förnyande näringsliv, ett proaktivt och inkluderande förhållningssätt till den gröna omställningen samt sikte på framtidens spjutspetsar med hjälp av

smart produktion, innovationer som baserar på data, förnybar energi och system för cirkulär ekonomi.

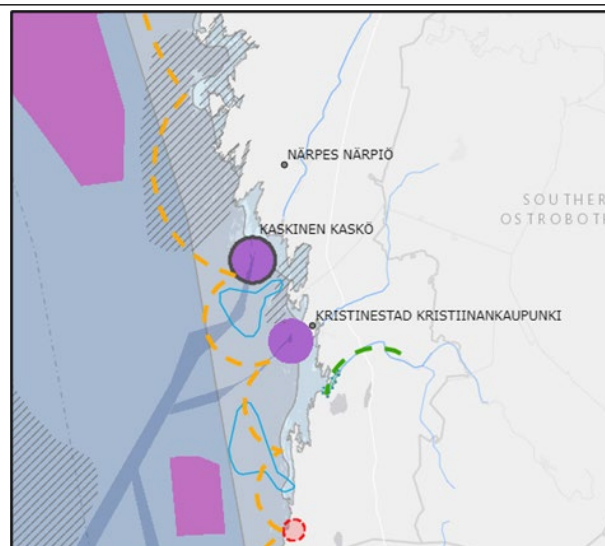
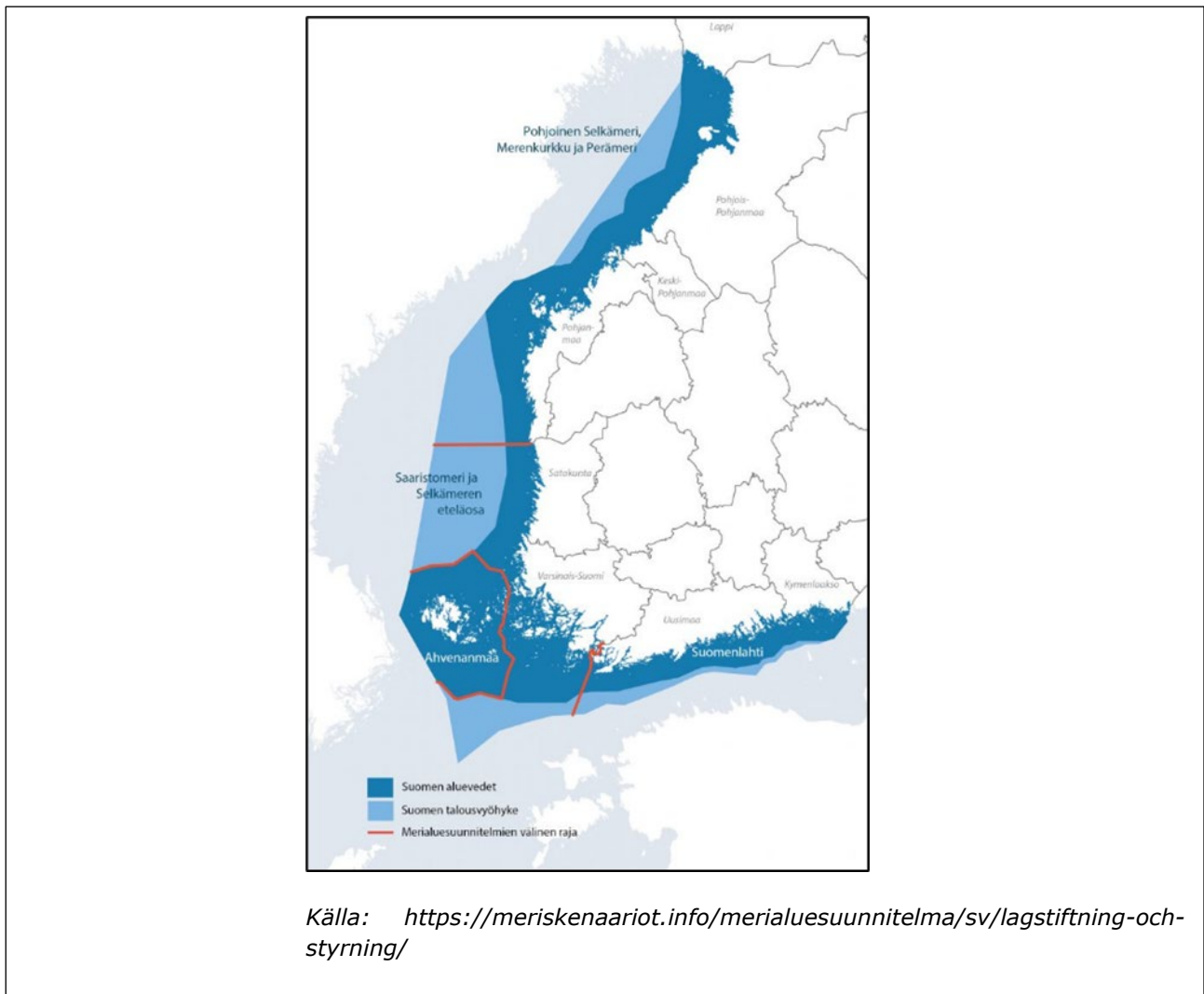
Finlands havsplan 2030

I lagen om områdesanvändning föreskrivs om havsplaneringen i Finland. Landskapsförbunden vid kusten ansvarar för utarbetandet och godkännandet av Finlands havsplan. Miljöministeriet har till uppgift att utveckla och styra den övergripande havsplaneringen samt att samarbeta med andra stater i samordnandet av havsplanerna. Havsplanen uppdateras vart tionde år. Syftet med havsplaneringen är att främja hållbar utveckling och tillväxt vad gäller havsområdets olika användningsområden, hållbar användning av havsområdets naturresurser och god status i den marina miljön. En havsplan är ett strategiskt dokument för utveckling av verksamheter inom den blå ekonomin och värnande om god status i den marina miljön, och åskådliggörs på en karta. Kartbeteckningarna beskriver havsområdenas värden och framtida potentialer för befintliga och möjliga nya verksamheter, samt deras alternativa placering inom hela Finlands havsområden. Planen har ingen rättsverkan, men bedömning av dess genomslag och indirekta konsekvenser ingår i planeringsprocessen.

Havsplanen är en strategisk vision, skapad tillsammans med intressentgrupperna, av hållbar användning av havsområden och främjande av god status i den marina miljön. Landskapsförbunden på kusten har berett havsplanen i tre delar: Österbottens förbund har medverkat i havsplaneringen i Norra Bottenhavet, Kvarken och Bottenviken. Österbottens förbunds landskapsfullmäktige godkände förslaget till havsplan 2.11.2020. Hamnarna i TEN-T-stornätet samt det övergripande TEN-T-nätet kopplar Finland till Europa och övriga världen. Hamnarna i det övergripande vägnätet finns i Kemi, Uleåborg, Brahestad, Karleby, Jakobstad och Kaskö. Andra betydande hamnar finns i Torneå, Kalajoki, Vasa och Kristinestad. I planen anvisas med beteckningen *hamn* utöver andra regionalt betydande hamnar även industrianläggningar som använder en hamn.

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

Kristinestad 2035 – En plats för det goda livet

År 2035 präglas Kristinestad livskraft, hållbar utveckling och framtidstro. Som prioriteringar nämns ett samhälle med sammanhållning och trygghet, innovativ utbildning, kultur och fritid samt en hållbar och livskraftig framtid. Enligt prioriteringarna är Kristinestad en liten och smidig stad, där närheten skapar tillit och trivsel. Beslutsvägarna är korta, engagemanget stort och gemenskapen stark. Kristinestad är dessutom en levande kulturstad, vilket är en del av identiteten, tillhörigheten och framtidstron. Kristinestads näringsliv utvecklas i samverkan mellan företag, kommun och utbildning. Tillgången till mark, service, kompetens och stöd är god – både för nya etableringar och befintliga verksamheter.

Landskapsplan

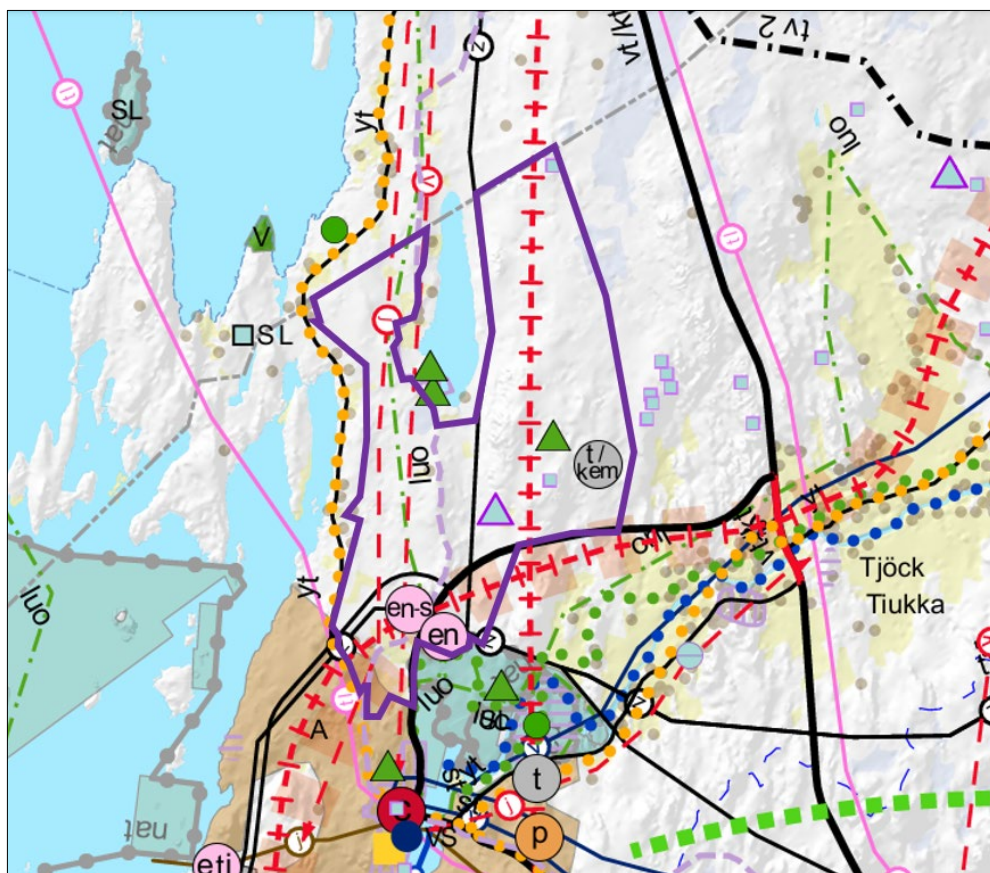
Landskapsfullmäktige i Österbottens förbund godkände Österbottens landskapsplan 2050 vid sitt möte 7.4.2025, och när den träder i kraft upphävs Österbottens landskapsplan 2040. Landskapsstyrelsen beslutade 23.6.2025 att landskapsplanen ska träda i kraft med stöd av 201 § i lagen om områdesanvändning innan den har vunnit laga kraft. Sju besvär över landskapsfullmäktiges beslut lämnades in till Vasa förvaltningsdomstol. Vasa förvaltningsdomstol har avbrutit verkställigheten av Österbottens landskapsplan 2050 till den del planen anvisar områden för havsbaserad vindkraft. Förvaltningsdomstolen har i sitt beslut den 26.3.2026 samtidigt gett avslag på övriga yrkanden om att avbryta verkställigheten. Beslutet gäller tills förvaltningsdomstolen har avgjort ärendet eller tills något annat beslutas. Förvaltningsdomstolen kommer senare att fatta ett separat beslut om besvären.

Planeringsområdet berörs av följande landskapsplanebeteckningar: område för tätortsfunktioner (A), Sydösterbottens utvecklingszon, målbeteckning: område för kemisk industri och lagring (t/kem), behov av tågtrafikförbindelse, stor transformatorstation (en-s), fornlämning som fredats med stöd av fornminneslagen, arkeologiska objekt av riksintresse (VARK), kulturhistoriskt betydande vägsträckning, rekreations-/turismobjekt, område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald (luo), kraftledning, förbindelsebehov för kraftledning, stomvattenledning och överföringsavlopp (z, v, j), riktgivande friluftsled, regional väg eller huvudgata (st) samt förbindelseväg (yt).

Planeringsområdet ligger delvis inom ett nationellt viktigt fågelområde (FINIBA), *Sydösterbottens skogar* (720069), som i landskapsplanen har beteckningen luo, dvs. ett särskilt viktigt område med

tanke på naturens mångfald. FINIBA-områdena är nationellt betydande häcknings- eller samlingsområden för hotade fågelarter, nära hotade fågelarter och fågelarter som omfattas av Finlands internationella specialansvar. I söder och i sydväst gränsar planeringsområdet delvis till Natura 2000-området *Skog vid Norrfjärden* (FI0800154), som i landskapsplanen med stöd av naturvårdslagen har anvisats som ett område som är skyddat eller avses att skyddas (SL) och som ett Natura 2000-område (nat). Enligt skyddsbestämmelsen för SL-området ska speciell uppmärksamhet fästas vid att bevara och trygga områdets naturvärden samt vid att undvika sådana åtgärder som äventyrar de värden för vilka området bildats eller är avsett att bildas till ett naturskyddsområde. Enligt planeringsbestämmelsen för Natura-området bör områdesanvändning och åtgärder bör planeras och genomföras så att sådana naturvärden för vilkas skydd området har tagits med i nätverket Natura 2000 inte försämras i betydande grad.

Utdrag ur Österbottens landskapsplan 2050 (officiell plansammanställning) där planeringsområdets ungefärliga läge visas med violett.

Utdrag ur landskapsplanen.

A

Område för tätortsfunktioner

Med områdesreserveringsbeteckningen anvisas områden för boende och andra tätortsfunktioner såsom service, arbetsplatser och industri, trafikområden och gång- och cykeltrafikleder, rekreations- och parkområden samt specialområden.

Planeringsbestämmelse: I den mer detaljerade planeringen bör området planeras i huvudsak för boende, service och arbetsplatser. En enhetlig samhällsstruktur ska främjas med hänsyn till tätortens karaktär. Bebyggelse bör inte placeras på enhetliga åkerområden ifall den inte gör tätortsstrukturen mer enhetlig. Kollektivtrafiken och nätverket av gång- och cykeltrafikleder bör utvecklas för att förbättra tillgängligheten till offentlig och kommersiell service samt rekreationsområden. Kompletterande byggande bör anpassas till den befintliga bebyggelsen samt till kulturmiljö-, landskaps- och naturvärdena. Avsikten är att området ska detaljplaneras.

Sydösterbottens utvecklingszon

Med utvecklingsprincipsbeteckningen anvisas en godstrafikzon mellan Sydösterbotten och Seinäjoki stadsregion.

Planeringsbestämmelse: Zonen ska utvecklas så att godstrafikens verksamhets- och utvecklingsförutsättningar tryggas. Utvecklingen av fungerande trafikledor och deras knutpunkter ska styras så att landsvägs- och järnvägstrafiken kan komplettera varandra. Sydbottenbanan ska förbättras så att den lämpar sig för gods-tågstrafik. Tillgängligheten ska utvecklas till Kaskö och Kristinestads hamnar samt till Närpes järnvägsanslutningsstation. Området ska förberedas för ökad pendlingstrafik till följd av eventuella investeringar.

Område för kemisk industri och lagring

Med områdesreserveringsbeteckningen anvisas industri- och lagerområden som använder eller hanterar farliga ämnen och omfattas av EU-direktivet 2012/18/EU (Seveso III-direktivet). Objektens konsulteringszon är minst 1 km.

Planeringsbestämmelse: I den mer detaljerade planeringen ska beaktas anläggningens

konsulteringszon samt de risker som transport och lagring av farliga ämnen medför. Särskild uppmärksamhet ska fästas vid anläggningens utvidgnings- och evakueringsbehov samt vid räddningsverkets verksamhetsförutsättningar.

Behov av tågtrafikförbindelse

Med utvecklingsprincipsbeteckningen anvisas Kustbanan samt behov av tågtrafikförbindelser mellan Vasa förbindelsebana och Vasa flygplats samt från Sydbottenbanan till Björnö hamn. Järnvägssträckningarnas exakta lägen bestäms i den mer detaljerade planeringen.

Planeringsbestämmelse: I den fortsatta planeringen ska översvämningsskyddsåtgärder, kulturmiljö-, landskaps- och naturvärden beaktas samt förutsättningar för primärnäringarna tryggas.

Stor transformatorstation

Med objektsbeteckningen anvisas de stora transformatorstationerna i Toby, Kristinestad, Åback och Sandås-Jussila som hör till elnätet med en spänning på 400 kV. I området gäller bygginskränkning enligt 33 § i markanvändnings- och bygglagen (nuv. lagen om områdesanvändning).

Fornlämningar som fredats med stöd av fornminneslagen

Med egenskapsbeteckningen anvisas fasta fornlämningar som fredats enligt lagen om fornminnen (295/1963).

Skyddsbestämmelse: Vid planering av områdesanvändning och åtgärder som kan inverka på fornlämningar ska det rådgöras med museimyndigheten. Bestämmelsen gäller alla fasta fornlämningar, även de som ännu inte är införda i Museiverkets fornminnesregister.

Planeringsbestämmelse: Vid planering av områdesanvändningen och åtgärder i ett område med fornlämningar ska kulturmiljö-, landskaps- och naturvärden beaktas.

Arkeologiska objekt av riksintresse

Med egenskapsbeteckningen anvisas arkeologiska objekt av riksintresse (VARK). VARK-områdena utgörs av fasta fornlämningar som fredats enligt fornminneslagen.

Planeringsbestämmelse: Vid planering av områdesanvändning och åtgärder som kan inverka på de arkeologiska objekten av riksintresse ska det rådgöras med museimyndigheten.

Kulturhistoriskt betydande vägsträckning

Med egenskapsbeteckningen anvisas av Trafikledsverket kulturmärkta museivägar samt andra kulturhistoriskt och landskapsmässigt värdefulla vägsträckningar. Dessa är Strandvägen och Kyrökangas väg samt Källby–Esse gamla vägsträckning.

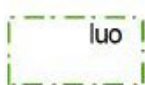
Planeringsbestämmelse: Vid planering av områdesanvändning och åtgärder bör vägsträckningens landskapsmässiga och kulturhistoriska värden beaktas. Möjligheterna att använda den historiska rutten för att främja turism och rekreation bör uppmärksammas.

Rekreations-/turismobjekt

Med objektsbeteckningen anvisas områden avsedda för allmän rekreation, idrott och turism.

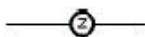
Planeringsbestämmelse: Områdesanvändning och åtgärder i området ska planeras och genomföras så att förutsättningarna för att använda området för allmän rekreation, idrott och turism tryggas och områdets tillgänglighet samt tillräcklig service- och utrustningsnivå säkerställs. Området ska planeras så att det stöder naturturismnäringen. Då rekreations-/turismobjekt planeras ska uppmärksamhet fästas vid deras betydelse i grönområdesstrukturen och de bör om möjligt via cykel- och friluftsleder bilda samverkande nätverk på landskapsnivå. Vid planering och åtgärder bör kulturmiljö-, landskaps- och naturvärden beaktas.

Område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald

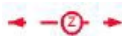
Med egenskapsbeteckningen anvisas de viktigaste internationellt (IBA) och nationellt betydande fågelområdena (FINIBA) samt ekologiskt betydelsefulla marina undervattensmiljöer i Finland (EMMA).

Planeringsbestämmelse: Områdesanvändning och åtgärder bör planeras och genomföras så att bevarandet av områdets biologiska mångfald och naturvärden främjas. Inom området kan finnas flera olika områdesanvändningsformer. Beteckningen begränsar inte områdets användning för primärnäringarna.

Kraftledning

Med linjebeteckningen anvisas kraftledningar med en spänning på 110 eller 400 kV. I ledningsområden gäller bygginskränkning enligt 33 § i markanvändnings- och bygglagen (nuv. lagen om områdesanvändning).

Förbindelsebehov för kraftledning

Med utvecklingsprincipbeteckningen anvisas förbindelsebehov för kraftledningar på minst 110 kV. Ledningarnas exakta lägen bestäms i den mer detaljerade planeringen.

Planeringsbestämmelse: Nuvarande kraftledningsgator bör i första hand användas vid förstärkning och byggande av kraftledningar. I den fortsatta planeringen bör det mest ändamålsenliga alternativet för kraftledningen utredas så att annan områdesanvändning, landskaps-, kulturmiljö- och naturvärden beaktas och förutsättningar för primärnäringar tryggas.

Förbindelsebehov för stomvattenledning

Med utvecklingsprincipsbeteckningen anvisas de vattenledningsförbindelser mellan olika vattenledningsnät som behövs för att säkerställa hushållsvattnets tillräcklighet och distributionen också i

exceptionella situationer och vid störning. Ledningarnas exakta lägen bestäms i den mer detaljerade planeringen.

Planeringsbestämmelse: I den fortsatta planeringen bör det mest ändamålsenliga alternativet för ledningen utredas med beaktande av övrig områdesanvändning samt landskaps-, kultur-, miljö- och naturvärden.

Förbindelsebehov för överföringsavlopp

Med utvecklingsprincipsbeteckningen anvisas förbindelsebehov för överföringsavlopp. Ledningarnas exakta lägen bestäms i den mer detaljerade planeringen.

Planeringsbestämmelse: I den fortsatta planeringen bör det mest ändamålsenliga alternativet för ledningen utredas med beaktande av övrig områdesanvändning samt landskaps-, kultur-, miljö- och naturvärden.

Riktgivande friluftsled

Med utvecklingsprincipsbeteckningen anvisas friluftsleder. Dessa sammanbinder rekreationsområden, rekreations- och turismobjekt, värdefulla kulturmiljöer och naturskyddsområden till samverkande nätverk på landskapsnivå.

Planeringsbestämmelse: Mer detaljerad planering och utmärkning av friluftsleden ska ske i samarbete med markägare och myndigheter. Vid planering och åtgärder ska uppmärksamhet fästas vid friluftsledens betydelse i grönområdesstrukturen samt kulturmiljö-, landskaps- och naturvärden beaktas.

st

Regional väg eller huvudgata

Med linjebeteckningen anvisas regionala vägar eller huvudgator. I området gäller byggnadskränkning enligt 33 § i markanvändnings- och bygglagen (nuv. lagen om områdesanvändning).

yt

Förbindelseväg

Med linjebeteckningen anvisas de mest betydande förbindelsevägarna (i medeltal minst 350 fordon per dygn). I området gäller byggnadskränkning enligt 33 § i markanvändnings- och bygglagen (nuv. lagen om områdesanvändning).

Allmänna planeringsbestämmelser och -rekommendationer:

Allmän planeringsbestämmelse för myrar

Myrar som i myrskyddsgruppens slutrapport (YM 26/2015) föreslås som nationellt värdefulla ska beaktas i den noggrannare planeringen så att deras naturvärden inte hotas. Skyddet av myrar på privatägd mark bör förverkligas på frivillig basis.

Allmän planeringsbestämmelse för beaktande av översvämningensrisken

Vid planering av områdesanvändning och åtgärder ska minimering av risker på grund av extrema väderförhållanden och översvämningar eftersträvas. Ny bebyggelse bör inte placeras på områden med översvämningensrisk. Från detta kan avvika om ifall översvämningensriskerna bevisligen kan kontrolleras. Vid planering av områdesanvändning och åtgärder rekommenderas att Översvämningenscentrets tjänst över översvämningenskartor och Finlands miljöcentrals dagvattenöversvämningenskarttjänst används. Planer för dagvattenhantering ska utarbetas i samband med den mer detaljerade planeringen.

Allmän planeringsbestämmelse för sura sulfatjordar

Planering av områdesanvändning ska basera sig på tillräcklig information om sura sulfatjordar, var de finns, deras kvalitet och de risker som de ger upphov till. Ny verksamhet ska placeras så att dräneringsbehovet inte ökar.

Allmän planeringsrekommendation för tysta områden

Vid planering och förverkligande av områdesanvändning och åtgärder ska tysta områden samt deras närområden beaktas så att det är möjligt att njuta av naturens ljud och tystnaden. Upplevelsen av tystnaden i rekreationsområden som ligger i tätorter eller i deras närhet ska sättas i relation till de omkringliggande verksamheternas art. I tysta områden kan skogsbruksåtgärder utföras samt verksamhet som stöder rekreationsanvändning.

Allmän planeringsrekommendation för mörka områden

Vid planering och utveckling av områden som finns inom zonerna med typisk mörk himmel eller landsbygdshimmel ska uppmärksamhet fästas vid den upplevelsepotential som mörkret erbjuder.

Allmän planeringsbestämmelse för produktion, överföring och lagring av energi

Vid planering av områden för energiproduktion på fastlandet och i havsområdet ska särskild uppmärksamhet fästas vid att samordna energiproduktion, -överföring och lagring med övrig områdesanvändning.

Vid planeringen av området för energiproduktion ska konsekvenserna för den övriga områdesanvändningen, miljön och klimatet samt kumulativa konsekvenser med övriga energiförsörjningsprojekt beaktas. Vid planeringen av energiöverföring ska det mest ändamålsenliga alternativet för överföringssträckningen utredas. Området för produktion eller lagring av energi samt energiöverföring ska

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

förverkligas med så liten miljöpåverkan som möjligt, med särskild hänsyn till konsekvenserna för boende, rekreation, primärproduktion samt för landskaps-, kulturmiljö- och naturvärden.

Allmän planeringsrekommendation för produktion, överföring och lagring av energi

Vid planering av energiöverföring ska energiproduktionsområden som ligger nära varandra beaktas. Kraftledningar ska i första hand koncentreras till en gemensam ledningskorridor och gemensamma stolpar. Användning av jordkablar rekommenderas där det är möjligt

Allmän planeringsbestämmelse för solenergi

Vid planering av områden för produktion av solenergi ska det i första hand undvikas att de placeras på enhetlig jordbruksmark eller skogsområden som är i produktion.

Vid planeringen av området för produktion av solenergi ska konsekvenserna för den övriga områdesanvändningen, miljön och klimatet beaktas. Området ska förverkligas med så liten miljöpåverkan som möjligt, med särskild hänsyn till konsekvenserna för boende, rekreation, primärproduktion samt för landskaps-, kulturmiljö- och naturvärden. Splittring av enhetliga skogsområden bör undvikas. Vid planeringen av området ska möjligheterna att främja den biologiska mångfalden beaktas och de ekologiska förbindelserna tryggas. Dessutom ska de begränsningar som Försvarsmaktens verksamhet medför beaktas.

Allmän planeringsbestämmelse för frivillig ekologisk kompensation

Vid planering och förverkligande av områdesanvändning och åtgärder kan frivillig ekologisk kompensation genomföras, antingen genom skyddskompensation eller genom produktion av naturvärden, i de fall där förverkligande av områdesanvändning och åtgärder försämrar naturvärden. Kompensationen ska genomföras av aktören som genom sin verksamhet försämrar en arts livsmiljö eller en naturtyp. Ekologisk kompensation är alltid det sista alternativet då skador inte kan förhindras eller lindras. En kompensation ska genomföras före de åtgärder som försämrar naturvärden kan verkställas.

Allmän planeringsbestämmelse för fisket

Vid planering och förverkligande av områdesanvändning och åtgärder i havsområdet ska förutsättningarna för fisket tryggas samt fiskeriområdenas nyttjande- och vårdplaner beaktas.

Produktion av solenergi i Österbottens landskapsplan 2050

Utredningen om energiproduktion i Österbotten och Sydösterbotten 2050 (*Energiantuotanto Pohjanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla 2050*) är en viktig bakgrundsutredning för den strategiska planeringen i landskapen. I utredningen har man undersökt möjligheterna att övergå till ett energiproduktionssystem som grundar sig på utsläppsfri energi. Enligt utredningen är de framtida alternativa sätten att producera elenergi: landbaserad vindkraft, havsbaserad

vindkraft, bioel, solel och vågkraft. Synergifördelar mellan markanvändning och planläggning kan enligt utredningen handla till exempel om att vind- och solkraftverk placeras i samma område, att man utnyttjar samma överföringsnät/nätinfrastruktur, att solkraftverk placeras på områden som tidigare använts för torvproduktion samt synergifördelar som hör samman med bioenergiproduktionens bränsletransporter. Områdesreserveringar och konstruktioner som kräver större områden, som landbaserade vindkraftverk samt i Österbotten även havsbaserade vindkraftverk, samt vidsträckta solenergiområden och regionala el- och värmeförråd är exempel på markanvändning som ska beaktas i landskapens strategiska planering.

Områdesreserveringar och konstruktioner som kräver större områden, som landbaserade vindkraftverk samt i Österbotten även havsbaserade vindkraftverk, samt vidsträckta solenergiområden och regionala el- och värmeförråd är exempel på markanvändning som ska beaktas i landskapens planering av områdesanvändningen. Vid planeringen av områden för energiproduktion bör man i den mån det är möjligt beakta möjligheterna till anslutning till det befintliga elnätet. Vidare konstateras att elektrifieringen förutsätter ett starkare elnät samt större utrymmesreserveringar i distributions- och överföringsnätet – även det eventuella framtida vätenätet ska tas i beaktande i planeringen. Utnyttjande av spillvärme förutsätter att värmenäten sträcker sig längre ut till exempel till industriområdena. Datakommunikationsförbindelserna bör utvecklas för att säkerställa ett smart energinät.

Utredningen om produktion av solenergi som en markanvändnings- och områdesplaneringsfråga i Österbotten (*Aurinkoenergian tuotanto maankäytön ja aluesuunnittelun kysymyksenä Pohjanmaalla*) analyserar olika faktorer som har att göra med placering av produktionsområden för solenergi med betydelse på landskapsnivå samt behovet av och metoderna för styrning av produktion av solenergi i Österbottens landskapsplan 2050. Enligt utredningen kommer efterfrågan på att kunna ansluta produktionsområden för solenergi till överföringsnätet att öka pressen på att förstärka stamnätet. Etableringar för solenergi omfattar numera produktionsområden på upp till hundratals hektar. Kriterierna för en enhet med betydelse på landskapsnivå och i industriell skala har främst att göra med produktionsområdets yta och den anslutning till elnätet som produktionskapaciteten förutsätter. Mot bakgrund av tidigare utredningar anses en etablering för ett produktionsområde för solenergi vara betydande på landskapsnivå när det omfattar mer

än 60 hektar, har en nominell effekt på minst 30 MW eller dess kraftledningar för anslutning till elnätet är högspänningsledningar på minst 110 kV. I utredningen konstateras att även om det finns potentiella områden vida omkring i landskapet anses potentialen för solenergiproduktion vara störst där produktionen är tekniskt och ekonomiskt lönsam. På sådana områden kan den el som produceras antingen användas direkt eller lagras eller så finns det förbindelser för elöverföring nära.

Enligt rapporten om energiproduktion i Österbotten och Sydösterbotten har elproduktionen koncentrerats till stora kraftverk och det finns rikligt med såväl samproduktion inom industrin som fristående värmekraftverk i landskapet. I Österbotten produceras energi dessutom med hjälp av vattenkraft och avfallsförbränning. I Södra Österbotten är biobränslen och torvförbränning betydande energikällor. I utredningen konstateras att energiproduktionen sedan mitten av 1970-talet varit en viktig del av strategin för Kristinestad i egenskap av stad på Österbottens kust. Nordkraft Ab:s kolkraftverk inledde verksamheten 1974 och fortsatte med elproduktionen ända till 2015. På 2010-talet började staden investera allt mer i vindkraft. Av den anledningen är Kristinestad för närvarande bland de tio största vindkraftskommunerna i Finland. Kristinestad ses dessutom också som en idealisk stad för solparker i och med att Fingrids stamnät och elstationer stöder en ökning av energiproduktionen.

Enligt planbeskrivningen av Österbottens landskapsplan 2050 är de områden som i Österbottens landskapsplan 2040 anvisats för vindkraft till största delen byggda, planerade eller under planering och det finns ett stort intresse att etablera vindkraft i nya områden i landskapet Österbotten. Vindkraftsteknologin har utvecklats i snabb takt de senaste åren, vilket medför att antalet områden med potential för vindkraftsproduktion har ökat jämfört med de utredningar som gjordes i tidigare landskapsplaner. För att svara mot behovet har nya potentiella vindkraftsområden på land och till havs utretts. I Österbottens landskapsplan 2050 anvisas 41 områden lämpliga för vindkraftsproduktion av regional betydelse. Av dessa finns 36 på land och 5 till havs. Gränsen för ett vindkraftsområde av regional betydelse är 7 kraftverk. Vindkraftsområden med 6 eller färre kraftverk anses vara av lokal betydelse och styrs med kommunala planer.

Enligt planbeskrivningen av Österbottens landskapsplan 2050 förväntas solkraftens andel av all energi som produceras i Österbotten

öka. Solenergiens roll anses inte bara vara att balansera vindkraftsproduktionen, utan också vara betydelsefull med tanke på energiförsörjningsberedskapen. En decentraliserad och småskalig produktion har en stor potential för till exempel hushåll, jordbruk och industritomter. I en solenergiutredning som tagits fram i anslutning till Österbottens landskapsplan 2050 (*Aurinkoenergian tuotanto maankäytön ja aluesuunnittelun kysymyksenä Pohjanmaalla*) borde områden för produktion av solenergi för att undvika negativa konsekvenser främst placeras i intensivt utnyttjade områden som bearbetats av människan, s.k. brownfield-områden. Storskaliga solenergiproduktionsprojekt kan ha betydande lokala konsekvenser på vattenförekomster och mångfalden i naturmiljön samt på allmansrätten, varför projekten vanligtvis kräver en mer detaljerad granskning på general- eller detaljplannivå. Enligt landskapsplanbeskrivningen visade solenergiutredningen och diskussioner med experter att det inte finns behov av att separat anvisa områden för regionalt betydande solenergiproduktion i Österbottens landskapsplan 2050. Vidare konstateras att de vindkraftsområden som anvisas i Österbottens landskapsplan 2050 också kan användas som solenergiproduktionsområden eller områden för samproduktion.

Österbottens landskapsplan 2050 har en allmän planeringsbestämmelse och en allmän planeringsrekommendation för produktion, överföring och lagring av energi. Enligt den ska man vid planering av områden för energiproduktion på fastlandet och i havsområdet fästa särskild uppmärksamhet vid att samordna energiproduktion, -överföring och lagring med övrig områdesanvändning. Vid planeringen av området för energiproduktion ska konsekvenserna för den övriga områdesanvändningen, miljön och klimatet samt kumulativa konsekvenser med övriga energiförsörjningsprojekt beaktas. Vid planeringen av energiöverföring ska det mest ändamålsenliga alternativet för överföringssträckningen utredas. Området för produktion eller lagring av energi samt energiöverföring ska förverkligas med så liten miljöpåverkan som möjligt, med särskild hänsyn till konsekvenserna för boende, rekreation, primärproduktion samt för landskaps-, kulturmiljö- och naturvärden. Enligt planeringsrekommendationen ska splittring av enhetliga skogsområden undvikas och vid planeringen ska möjligheterna att främja den biologiska mångfalden beaktas och de ekologiska förbindelserna tryggas.

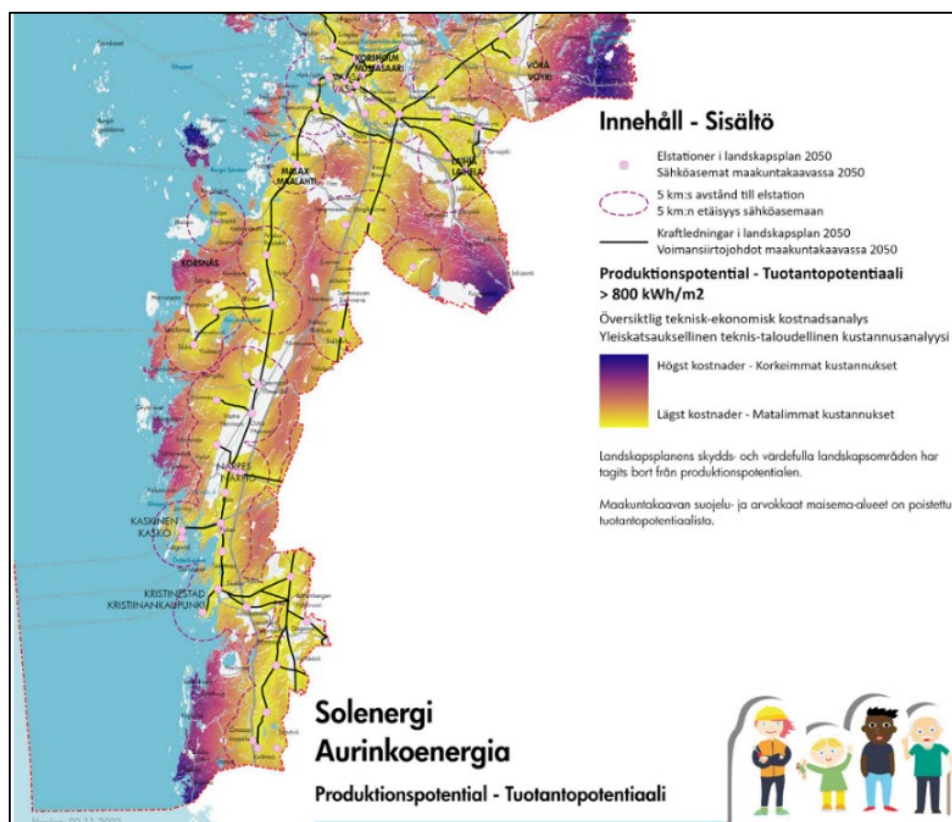
Enligt den allmänna planeringsbestämmelsen för solenergi ska man vid planering av områden för produktion av solenergi i första hand undvika att de placeras på enhetlig jordbruksmark eller skogsom-

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

råden som är i produktion. Vid planeringen av området för produktion av solenergi ska konsekvenserna för den övriga områdesanvändningen, miljön och klimatet beaktas. Området ska förverkligas med så liten miljöpåverkan som möjligt, med särskild hänsyn till konsekvenserna för boende, rekreation, primärproduktion samt för landskaps-, kulturmiljö- och naturvärden Splittring av enhetliga skogsområden bör undvikas. Vid planeringen av området ska möjligheterna att främja den biologiska mångfalden beaktas och de ekologiska förbindelserna tryggas. Dessutom ska de begränsningar som Försvarsmaktens verksamhet medför beaktas.

Enligt beskrivningen till landskapsplanen skapar Österbottens landskapsplan 2050 förutsättningar för att Österbotten ska vara självförsörjande vad gäller energi och att all energi kan produceras ur förnybara energikällor. Dessutom utgör de elstationer samt förbindelsebehov för elöverföring och gasledning som anvisats i landskapsplanen en del av försörjningsberedskapen i det växande energibehovet.

Källa: Pohjanmaan maakuntakaava 2050 – Aurinkoenergiaselvitys (Österbottens förbund 2022). Kartanalys över potentiella områden för produktion av solenergi när teknisk-ekonomiska faktorer såsom befintligt kraftledningsnät och elstationer betonas vid placeringen av produktionsområden.

Elöverföring i Österbottens landskapsplan 2050

Enligt planbeskrivningen av Österbottens landskapsplan 2050 konstateras i utredningen om energiförsörjningen i Österbotten och Södra Österbotten 2050 angående elnätet att det i uppdateringen av landskapsplanerna bör finnas en beredskap för stamnätets tillväxtbehov och dess behov av nya kraftledningar. Vid placeringen av nya elstationer i stamnätet bör särskilt de potentiella vindkraftsområdenas läge beaktas så att man behöver bygga så lite förbindelsekraftledningar som möjligt.

I Österbottens landskapsplan 2050 anvisas de nationellt eller regionalt betydande kraftledningar i 110–400 kV:s elnätet och kända förbättringsbehov av dessa. Det befintliga elnätet kompletteras med nya kraftledningar och förbindelsebehov. Behov av förbindelse mellan två knutpunkter anvisas för att förbättra överföringskapaciteten eller för att möjliggöra en ny överföring från en punkt till en annan. Ett förbindelsebehov för kraftledning anvisas i landskapsplanen endast då anslutningspunkten för överföring av producerad el från en vindkraftspark under planering till det nationella eller regionala nätet är fastslagen.

I Österbottens landskapsplan 2050 anvisas totalt 20 förbindelsebehov för kraftledning. Nya kraftledningar påverkar bland annat områdesanvändningen och därför bör de i första hand placeras i en befintlig ledningsgata. För att minska de negativa konsekvenserna bör i möjligaste mån också gemensamma stolpar eller jordkablar användas t.ex. i kulturlandskap och nära bosättning. Dessutom anvisas i Österbottens landskapsplan 2050 befintliga och planerade elstationer samt stora transformatorstationer. Dessa fungerar som knutpunkter och kopplingspunkter i elnätet.

I fråga om gasöverföring anvisas i Österbottens landskapsplan 2050 förbindelsebehov för en stamledning för vätgas på basen av Gasgrid Finlands utvecklingsprojekt, Nordic Hydrogen Route - Bothnian Bay samt Nordic-Baltic Hydrogen Corridor.

Industriområden i Österbottens landskapsplan 2050

Enligt landskapsplanebeskrivningen är ett mål i Österbottens landskapsplan 2050 att skapa förutsättningar för att det finns tillräckliga områden reserverade för industri och arbetsplatser. En polycentrisk regionstruktur, en god tillgänglighet och ett effektivt trafiksystem är viktiga faktorer när man grundar nya industri- och arbetsplatsområden. Planlösningen för Österbottens landskapsplan 2040 gällande arbetsplatser och industri grundar sig på en GIS-

analys där befintliga industriområden med minst 100 arbetsplatser identifierades och en lokaliseringsanalys där till arealen omfattande industriområden togs fram. I analysen togs fram stora enhetliga områden som lämpar sig för industri och som inte påverkas av annan närliggande områdesanvändning samt som ligger fördelaktigt i relation till befintlig infrastruktur såsom hamn, järnväg, flygplats, huvudvägar och kraftledningar.

Under planeringsprocessen för Österbottens landskapsplan 2050 hölls möten med kommunerna. I dessa möten granskades arbetsplats- och industriområden anvisade i Österbottens landskapsplan 2040 och diskuterades nya planerade arbetsplats- och industriområden. Resultatet var att en del avgränsningar revideras och att tre nya arbetsplats- eller industriobjekt anvisas i Österbottens landskapsplan 2050. I landskapsplanen anvisas dessutom nya industri- och lagerområden med objektsbeteckningar invid riksväg 8 på gränsen mellan Vörå och Korsholm, vid Kanäs hamn samt i Kristinestad, norr om stadens centrum. I stormossens EKO-område tillsattes en T/kem-objektsbeteckning.

I Österbottens landskapsplan 2050 anvisas regionalt betydande områden för arbetsplatser utanför områden för centrumfunktioner samt industri- och lagerområden som områdesreserveringar. Nya områden, vars avgränsning ännu inte är bestämd och de områden som på grund av landskapsplanens skala inte kan anvisas som områden anvisas med en objektsbeteckning. De industri- och lagerområden där det finns anläggningar som omfattas av Seveso III-direktivet och har en konsultationszon på minst 1 km har tilläggsbeteckningen /kem. I planlösningen har särskild vikt fästs vid att tillgängligheten till arbetsplats- och industriområden är god och att de ligger i närheten av större trafikleder. I varje pendlingsområde anvisas nya områden för industrins utvidgningsbehov. I planlösningen ha också fästs vikt vid att det ska finnas industriområden i närheten av varje tätort.

Generalplan

För planeringsområdet finns ingen gällande generalplan med rättsverkningar. En delgeneralplan utan rättsverkningar, som utarbetades år 1998, är i kraft i en del av planeringsområdet. Generalplanen är föråldrad och har ingen styrande verkan längre.

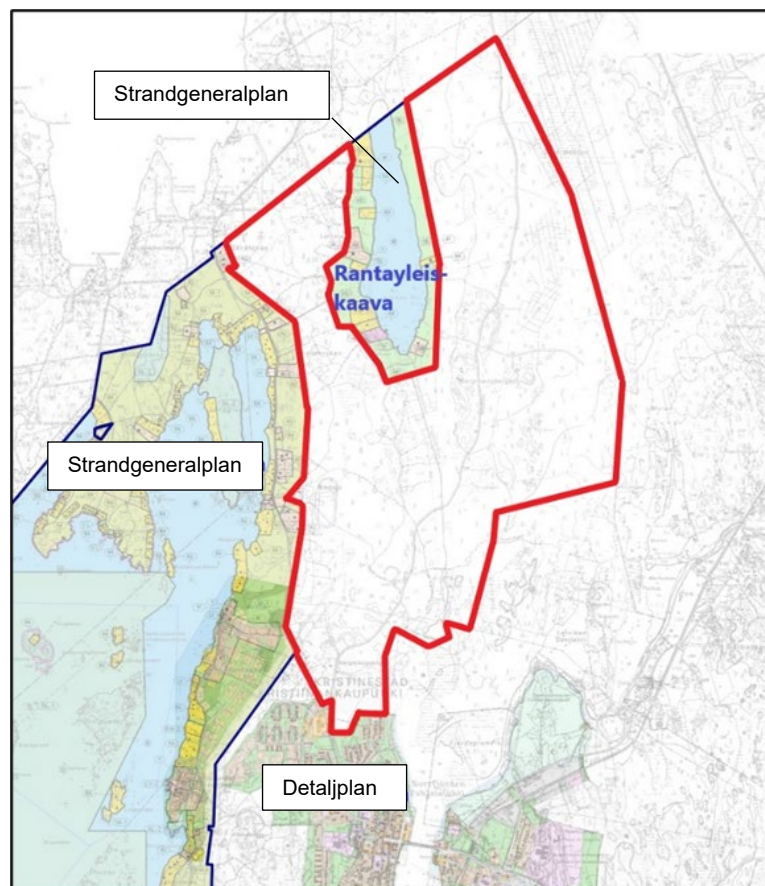
Planeringsområdet gränsar i väst och delvis i norr till Kristinestads strandgeneralplan, som godkändes år 2000. I planeringsområdet

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

finns inga gällande detaljplaner. Planeringsområdet gränsar i söder till ett detaljplanerat centrumområde.

Utdrag ur Kristinestads karttjänst, som visar den gällande planläggningsituationen i omgivningen kring planeringsområdet. Planeringsområdets ungefärliga gräns visas med rött:

Detaljplan

I planeringsområdet finns inga gällande detaljplaner. I en del av planeringsområdet har detaljplanen för området norr om Kristinestadsvägen gjorts anhängig. Programmet för deltagande och bedömning var framlagt 13.6 – 4.8.2023. Inom planeringsområdet ligger dessutom detaljplanen för Nedsjö solkraftverk (1.3, s. 6), vars syfte är att göra det möjligt att bygga ett solkraftverk på cirka 100 MW i ett planområde på omkring 124 ha, och detaljplanen för Björnö hamns förbindelsekorridor, som syftar till att logistiskt förena T/kem-området som ska planläggas norr om Kristinestadsvägen med Björnö hamn.

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

Byggnadsordning

Kristinestads byggnadsordning godkändes i stadsfullmäktige 8.9.2025.

Byggförbud

Enligt bestämmelserna i landskapsplanen är bygginskränkning enligt 33 § i markanvändnings- och bygglagen (nuv. lagen om områdesanvändning) i kraft på lednings- och vägområden. Delgeneralplanen bedöms inte ha sådana betydande konsekvenser på riks- eller landskapsnivå att de vore särskilt viktiga med tanke på de statliga myndigheternas genomförandeskyldighet.

2.2. Utredning om förhållandena i planeringsområdet

Naturmiljö och landskap

Allmän redogörelse för landskapet

Området är till största delen skogsmark som används som ekonomiskog. Det består av beståndsfigurer i olika ålder. Områdets östra kan var ursprungligen en myr som senare dikats ut till skogsmark. I södra spetsen av utredningsområdet och på västra stranden av Storträsket finns det öppna åkerlandskap. Kristinestadsvägen och Björnövägen i söder och Skrattnäsvägen nära västra kanten är de viktigaste trafiklederna i området. Carlsrovägen och Gamla Närpesvägen, som går på vardera sidan av Storträsket, är lokala vägar som används av dem som färdas till fastigheterna.

Det utdikade myrområdet vid Gillermossen i planområdets nordöstra del. (Naturinventeringen, Envibio Oy, 2023).

Det finns bara ett fåtal byggnader i utredningsområdet. Det finns 14 egnahemshus med gårdstun, en stor transformatorstation, en travbana, en motorsportbana och en skjutbana. Genom områdets södra spets går en kraftledning och i anslutning till den finns en elstation.

I planeringsområdet finns inga värdefulla landskapsobjekt. Det närmaste nationellt värdefulla landskapsområdet, *Härkmeri kulturlandskap*, finns på ett avstånd av ca 10 km från planeringsområdet mot söder.

Landskapsstruktur

Planeringsområdet ligger i Södra Österbottens kustregion, som ligger inom Österbottens landskapsprovins. Landskapet Österbotten är beläget i flacklands- och kustzonen. Flacklandszonen steg upp ur havet för ca 7 000–3 000 år sedan och ligger 20–90 meter över havsnivån. Till kustzonen hör det landskap som senast har höjt sig ur havet inklusive skärgården. Landskapsstrukturen i Österbotten är starkt präglad av den unika och fortfarande pågående landhöjningen som beroende på platsen är 5–8 mm per år. Landskapets basstruktur med åsryggar och ådalar styr vattenföringen. Landskapet är flackt, vidsträckt och består av älv- och ålandskap, som sträcker sig utanför landskapsgränsen in i landet och åtskiljs av vattendelarrayggar dvs. åsryggar samt av en omfattande skärgård med otaliga öar, kobbar och skär. I kombination med de flacka ytformerna har landhöjningen lett till en exceptionellt vidsträckt, splittrad skärgård med många grynnor. Stora, steniga strandängar och klippblock är typiska landskapselement. Särskilt i Vasa skärgård finns en tvättbrädeslik mosaik av vatten och öar som orsakats av kompakta ändmoränzoner, s.k. De Geer-moränåsar.

Närpes ådal och Tjock ådal går från nordost mot sydväst, de övriga ådalarna i huvudsak från sydost mot nordost. Åsarna längs ådalarna är ofta täckta av ler- och siltlager. Planeringsområdet ligger delvis i avrinningsområdet kring Tjock å. Vid Bergmansberget i planeringsområdets östra del reser sig terrängen som mest till över 30 m.ö.h.

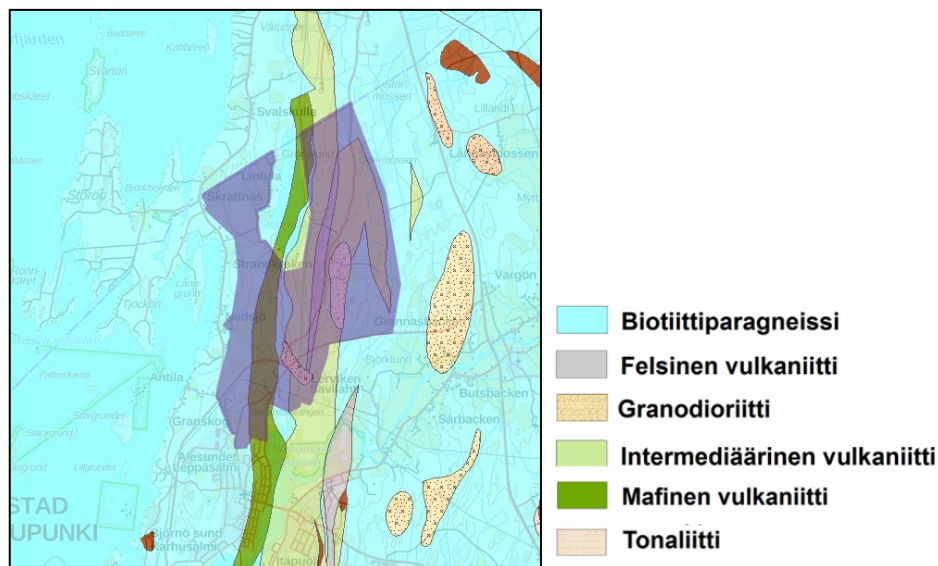
Mark- och berggrund

Området söder om Vasaregionen hör till den svekofenniska skifferzonen. I Vasa yttre skärgård finns två diabaszoner, som är 3–4 km breda. De yngsta graniterna i Finland representeras av rapakivgraniter som finns i Sideby, Kristinestad.

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadvägen

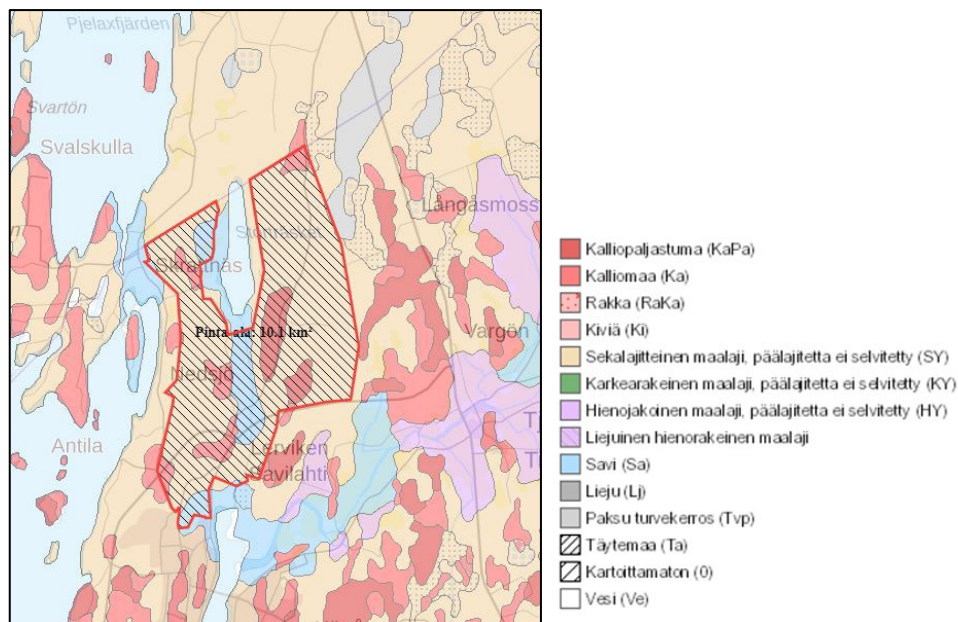
Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

Berggrunden i planeringsområdet består främst av gnejs och vulkaniska stenarter:

Källa: Berggrund 1:200 000, GTK. Paikkatietoikkuna.

Marken är i huvudsak morän (blandad jordfraktion) med mindre inslag av lera och berggrund:

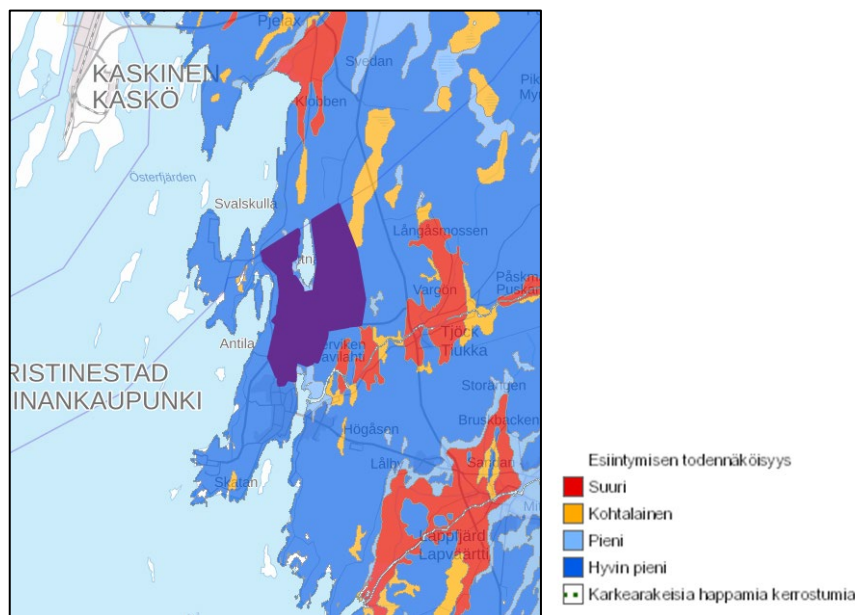
Källa: Markgrund 1:200 000, GTK. Karttjänsten Maankamara, <https://gtk-data.gtk.fi/Maankamara/index.html>. Förklaring: GTK, Paikkatietoikkuna.

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

Radon och sura sulfatjordar

Österbottens kust eller Kristinestads stad hör inte till de områden där det finns risk för höga radonhalter. I planeringsområdets nord-östra del förekommer det med måttlig sannolikhet sura sulfatjordar på ett litet område.

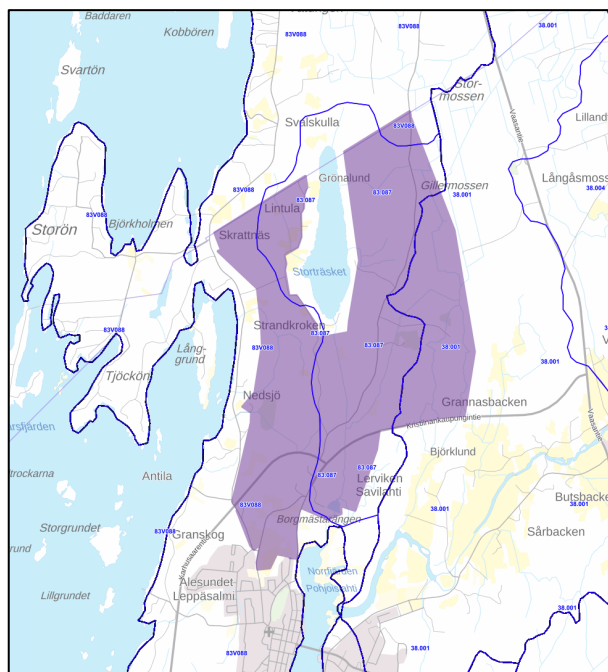
Källa: Sura sulfatjordar och planeringsområdets gräns med grön linje. Källa: Torvkartläggning, GTK; Lantmäteriverkets terrängdatabas, LMV.

Vattendrag

Planeringsområdet ligger i två huvudvattenområden *Tjock å* och *Bottenhavets kustområde* samt delvis i avrinningsområdena kring Tjock ås nedre lopp, Flybäcksdiket samt mellanområdet 83V088. Söder om Storträsket börjar Flybäcksdiket, som strömmar genom planeringsområdet mot Norrfjärden i söder. Tjock å rinner liksom Flybäcksdiket ut i Norrfjärden. Vattnen i kustområdet rinner i huvudsak ut i Tjockfjärden i väster.

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

Indelning i avrinningsområden, Finlands miljöcentral; Bakgrundskartserie, LMV (Paikkatietoikkuna 2023).

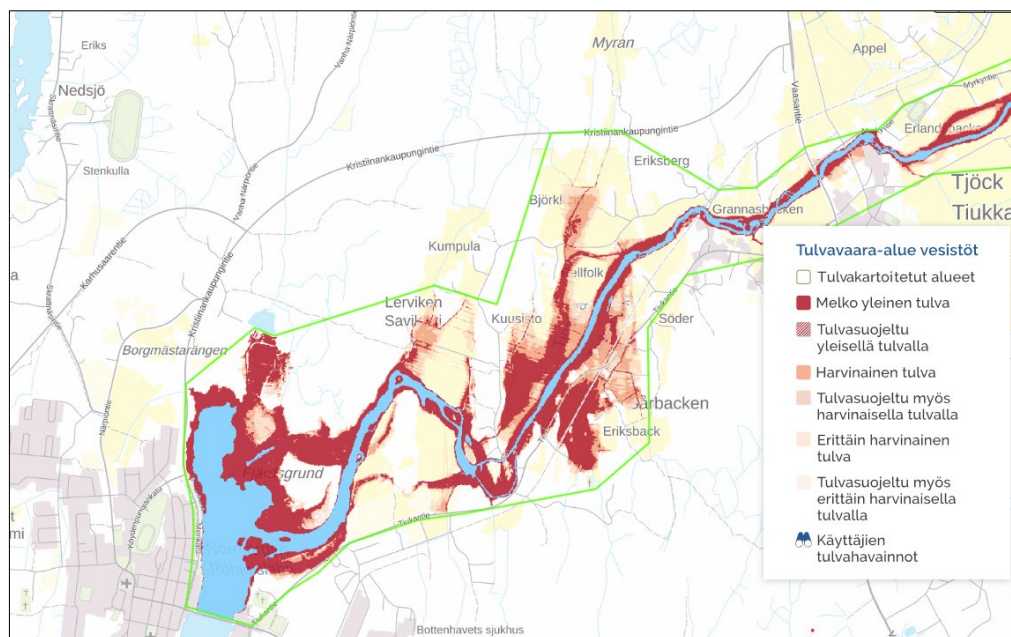
Generalplaneområdet omfattar inga havsområden, men planeringsområdet ligger i kustens omedelbara närhet. Norra Bottenhavet sträcker sig från Kristinestads södra gräns till Korsnäs norra gräns. Vattensamlingarna på kusten hör till Bottenhavets yttre och inre kustvatten och kustzonen i området är smal. Här har vattnet en högre salthalt jämfört med Kvarken eller Bottenviken, vilket kommer till uttryck i rikligare förekomster av marina arter. Bottenhavet är också känsligare för blåalgsblomningar än Kvarken och Bottenviken. Området har mycket stor betydelse för fiskerinäringen, rekreativ bruket och sjöfarten. Det finns vidsträckta skyddsområden och områden som hör till nätverket Natura 2000. Enligt Finlands miljöcentrals vattenkarta har de yttersta kustvattnen i Bottenhavet en nöjaktig status (2023).

Områden med översvämningsrisk

På basis av miljöförvaltningens översvämningskarttjänst ligger merparten av planeringsområdet inte i ett identifierat område med översvämningsrisk. I den södra delen av planeringsområdet, kring Norrfjärden samt öster om Kristinestadvägen finns områden med översvämningsrisk. I delgeneralplanen har dock inget nytt bygande eller annan markanvändning som är känslig för översvämningsrisker anvisats. Översvämningsriskerna och hanteringen av dagvatten beaktas dessutom vid den fortsatta planeringen av området och i samband med detaljplanläggningen.

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

Utdrag ur karttjänsten som upprätthålls av Översvämningcentret.

Grundvatten

Jämfört med övriga Finland är grundvattenförekomsterna i Västra Finland av dålig kvalitet. Dessutom är de mycket ojämnt fördelade. Det finns inga grundvattenområden i planeringsområdet. De närmaste grundvattenområdena finns inom en radie av ca 10 km från planeringsområdet.

Klimat och vegetation

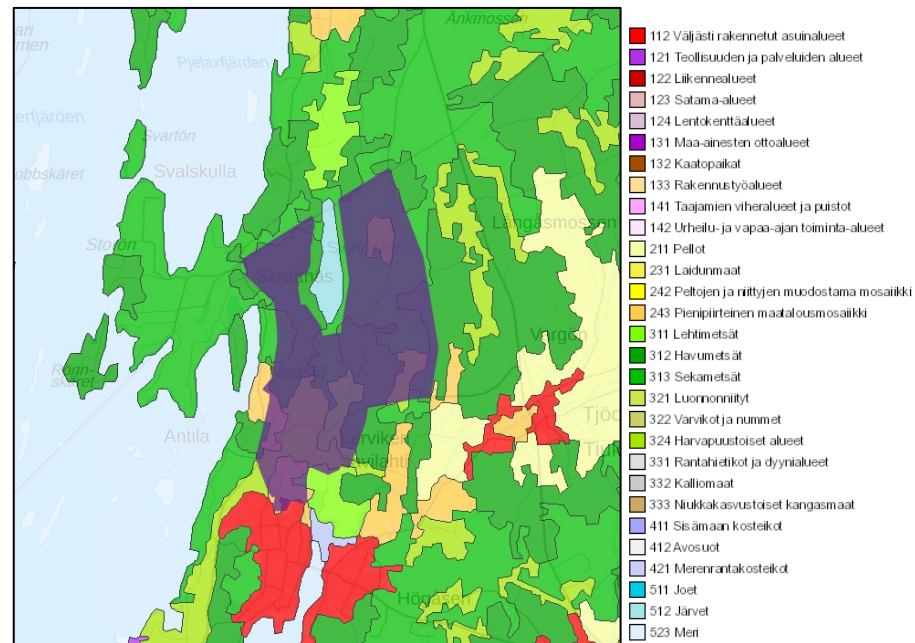
Planeringsområdet är beläget i den sydboreala zonen, där gran är det dominerande trädslaget. Klimatet i området påverkas starkt av havet. Under våren och försommaren kyler havet ner kustregionerna och skärgården, medan värmen från havet gör klimatet avsevärt mildare under hösten och den tidiga vintern. Medeltemperaturen är ca +4 - +5 grader och den årliga nederbördsmängden ca 500 mm. Växtperioden är vanligtvis 160–180 dagar. Typiska djurarter för den sydboreala zonen är bl.a. igelkott, rådjur, fälthare och koltrast. Fågellivet är rikt och det finns ett stort antal fågelarter som häckar i området men också sådana som flyttar via Kvarken och gästar området under våren och sommaren. På Österbottens förbunds område finns det största antalet flygekorrar i landet.

Största delen av skogsmarken i planeringsområdet blandskog på igenvuxna åkrar, men i området växer även ung ekonomiskog samt äldre naturskog. Planeringsområdet klyvs dessutom av ett flertal små diken och utloppsfåror. Områdets östra kan var ursprungligen en myr som senare dikats ut till skogsmark. I södra spetsen av

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

utredningsområdet och på västra stranden av Storträsket finns det öppna åkerlandskap. Enligt Corine Land Cover (2018)-klassificeringen, som karaktäriserar allmänna drag i vegetationen, kan man urskilja bland annat barr- och blandskogar, områden för jordbruk och byggda bostadsområden:

Markttäckning Corine Land Cover 2018, Finlands miljöcentral (Paikkatietoikkuna 2023).

Naturskyddsområden och skyddsområden

I Österbottens landskapsplan 2050 har inom planområdet anvisats ett område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald (luo). Med en egenskapsbeteckning anvisas de viktigaste internationellt (IBA) och nationellt betydande fågelområdena (FINIBA) samt ekologiskt betydelsefulla marina undervattensmiljöer i Finland (EMMA). Områdesanvändning och åtgärder bör planeras och genomföras så att bevarandet av områdets biologiska mångfald och naturvärden främjas. Inom området kan finnas flera olika områdesanvändningsformer. Beteckningen begränsar inte områdets användning för primärnäringarna.

Planeringsområdet ligger delvis inom ett nationellt viktigt fågelområde (FINIBA), *Sydösterbottens skogar* (720069). FINIBA-områdena är nationellt betydande häcknings- eller samlingsområden för hotade fågelarter, nära hotade fågelarter och fågelarter som omfattas av Finlands internationella specialansvar.

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

Nationellt betydande fågelområden

Valtakunnallisesti merkittävät linnustoalueet

Utdrag ur temakartan Naturskydd i Österbottens landskapsplan 2050.

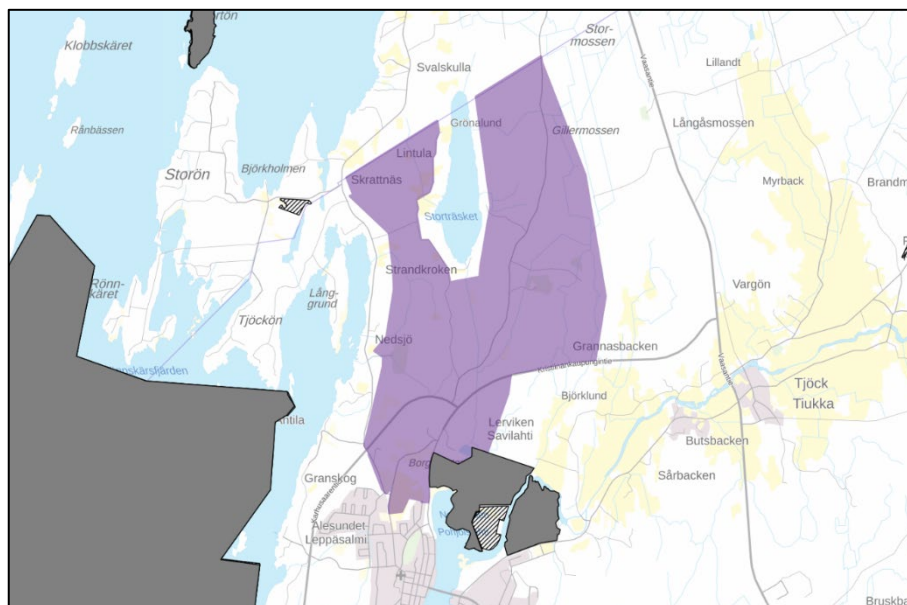
I planeringsområdet finns inga områden som hör till nätverket Natura 2000 och inga särskilda naturskyddsobjekt, men det gränsar i söder till Natura 2000-området *Skog vid Norrfjärden* (SACFI0800154). På dess nordöstra sida finns ett naturskyddsområde på privat mark (YSA), *Fjärdsgrund* samt ett Natura 2000-område, *Tegelbruksbacken* (SACFI0800140). Natura 2000-området *Kristinestads skärgård* (SAC/SPA FI0800134) finns ungefär en kilometer från planeringsområdet mot väster.

Enligt datablanketten för Natura 2000-området *Skog vid Norrfjärden* (SAC) omfattar området ett skogsområde som gränsar till den grunda havsviken öster om centrum, och en stor del av området består av mogen grandominerad frisk mo. Till området hör även för landstigningskusten typisk lövträdsdominerad skog i primärsuccessionsfasen. En del av skogen är lund, havsstrandäng och strandkärr. Området är ett viktigt skyddsobjekt som företräder boreala skogar och våtmarksnatur. Det kompletterar väsentligt det tidigare Natura-området *Tegelbruksbacken*. I området förekommer det flera olika naturtyper som bildar en mycket diversifierad helhet.

Tegelbruksbackens Natura 2000-område (SAC) är ett mångsidigt, vidsträckt område som utgör en värdefull helhet av vårdbiotoper.

Tegelbruksbacken karakteriseras av öppna åkrar och ängar, rikligt med buskar samt frodiga löv- och blandskogar. En del av området har länge använts som betesmark och särdragen i vårdbiotopen kan fortfarande ses tydligt. I södra delen av Tegelbruksbacken finns ett värdefullt "halvkulturlandskap" av torra och friska ängar som formats av betande djur. Området har länge använts som betesmark har särdragen i vårdbiotopen kan fortfarande urskiljas. Fågelbeståndet är mångsidigt och nästan 50 häckande arter (sammanslagt ca 230 fågelpar) har observerats. Ängarna och hagarna har röjts och använts som betesmark i naturvårdssyfte för att förhindra att området växer igen. En del av området har använts som betesmark sedan 1997. Läget nära staden höjer området värde som rekreations- och undervisningsplats och till åtgärdsplanen hör bland annat att skapa ett område för miljöfostran.

Natura 2000-området Kristinestads skärgård (SAC/SPA) är ett exempel på naturtyperna i den smala och klippiga skärgården längs en del av Bottenhavets kust som bevarats nästan obebyggd och i naturligt tillstånd. Området är ett viktigt häckningsområde för fåglar och en del av det är även en rastplats för fåglar under höst- och vårflyttning. I området finns det representativa och artrika strandängar, ståtliga blåstångvallar samt gamla talldominerade barrskogar. En del av området är även viktigt med hänsyn till rekreationsbruket.

Områden som ingår i nätverket Natura 2000 samt naturskyddsområden på privat mark nära planeringsområdet.

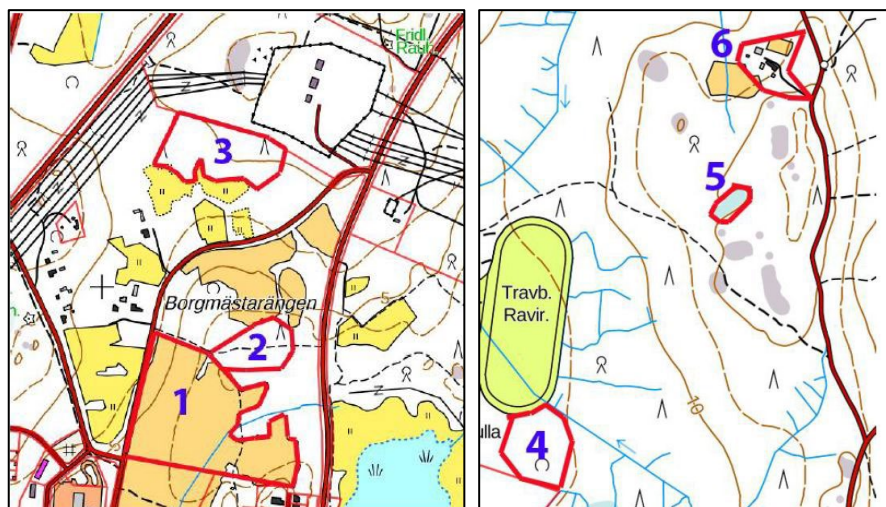
Naturinventeringar

Naturinventering för detaljplanen för Nedsjö solkraftsområde

I samband med detaljplanen för Nedsjö solkraftsområde, som utarbetas som en fristående process i delgeneralplaneområdet i södra delen av planeringsområdet, har en naturinventering sammanställts (2022) och en komplettering av inventeringen av flygekorrar (2023). Inventeringarna har utarbetats av Mattias Kanckos, Essnature (och översatts till finska av Filemon Wolfram 2025). Inventeringarna finns som bilaga 3 till beskrivningen. I naturinventeringen har som värdefulla naturobjekt nämnts bland annat föröknings- och rastplatsen för flygekorrar som med stöd av naturvårdslagen skyddats i planeringsområdets södra del, och en med tanke på naturens mångfald särskilt viktig livsmiljö som avses i skogslagen – en trädfattig myr – i planeringsområdets västra del, nordväst om Nedsjö travbana. Enligt inventeringen är dessutom de öppna åkrarna vid Borgmästarängen viktiga för häckande fåglar. På den nordöstra sidan av åkerområdet ligger dessutom en försumpad klibalsskog.

Enligt inventeringen är fågelbeståndet i projektområdet sedvanligt och inom det inventerade området påträffades inga häckande rovfåglar eller ugglor. Det inventerade området bedöms ha mycket liten betydelse för fladdermöss och inom projektområdet finns inga vattendrag eller lekplatser som lämpar sig för åkergröda. I det inventerade området finns inte heller rast- eller förökningsplatser för utter.

I den kompletterande inventeringen av flygekorrar 2023 utreddes eventuella artförekomster på västra sidan av Björnövägen, strax i planområdets västra del. Enligt resultaten använder flygekorrarna området dock bara tillfälligt.

Utdrag ur figurerna 29 och 30 i naturinventeringen (2022), där flygekorrens föröknings- och rastområde har markerats med siffran 3 och objektet som är förenligt med skogslagen med siffran 5, den öppna Borgmästarängen som är viktig för fåglarna med siffran 1 och den försumpade klibbalsskogen med siffran 2.

Naturinventeringen i delgeneralplaneområdet

I det egentliga delgeneralplaneområdet gjordes en naturinventering 23.9.2023 samt en kompletterande inventering av sensitiva arter (sotnätfjäril, havsörn, duvhök och sparvuggla) 12.3.2024. Inventeringarna gjordes av FM (biolog) Turkka Korvenpää vid Luonto ja ympäristötutkimus Envibio Oy och inventeringen från år 2023 finns som bilaga 4 till beskrivningen. Arbetet inleddes hösten 2022 genom att man satte sig in i de artobservationer som var kända sedan tidigare. Den egentliga naturinventeringen gjordes i februari–augusti 2023, och under den perioden gjordes också allt terrängarbete. Detaljplaneområdet för solkraft kartlades inte längre i denna inventering utan till den delen hänvisas till rapporten från 2022 (Essnature). Ett undantag utgörs emellertid av kartläggningen av sotnätfjäril, som omfattade hela delgeneralplaneområdet. Vad gäller havsörn gjordes Essnature dessutom ett kontrollbesök i planområdet 26.4.2024.

I utredningen av naturtyperna kartlades naturtyper som skyddas i naturvårdslagen, särskilt viktiga livsmiljöer i skogslagen, små vatten som skyddas i vattenlagen, naturtypsfigurer som uppfyller METSO-kriterierna, förekomster av hotade naturtyper samt i övrigt sådana figurer som har betydande naturvärden. De värdefulla naturtyperna värderades till fyra klasser: 1) objekt som skyddas genom lagstiftningen 2) särskilt viktiga objekt 3) objekt som tryggar mångfalden, samt 4) objekt som stöder mångfalden. I östra delen av delgeneralplaneområdet håller man som bäst på att utarbeta en

detaljplan för området norr om Kristinestadsvägen. Därför kartlades naturtyperna i detta område mer detaljerat och även sedvanliga objekt och objekt med mindre naturvärden togs med i räkningen. Det område som ska detaljplaneras indelades i naturtypsfigurer och av dem sammanställdes beskrivningar.

Utöver utredningen av naturtyper omfattade naturinventeringen en kartläggning av flygekorrar, en utredning av fladdermöss, en utredning av det häckande fågelbeståndet, en kartläggning av sotnätfjärilar, en kartläggning av uttrar vid Flybäcken, en kartläggning av åkergrödor samt en utredning av förekomsterna av andra hotade arter och arter som ingår i bilaga IV till habitatdirektivet.

Värdefulla naturtypsobjekt

1 Lunden på västra sidan av Solvängen

Mellan f.d. åkern, som håller på att växa igen, och Gamla Närpesvägen växer en representativ frisk mesotrof (ställvis till och med fuktig) lund, som utvecklats på de tidigare åkrarna och ängarna. Lunden är inte i naturligt tillstånd, utan den har uppkommit i och med igenväxning och därför är platsen inte egentligen en sådan särskilt viktig livsmiljö som av ses i skogslagen. Frisk mesotrof lund är emellertid en hotad naturtyp. Lunden på västra sidan av Solvängen har en värdefull vegetation och skulle lämpa sig väl som livsmiljö för flygekorre. Flygekorrar från det intilliggande reviret söker sannolikt föda i lunden. Här finns även en mycket gammal tall som alltjämt torde vara fridlyst även om skylten om fridlysning är i dåligt skick. Objektet hör till värdeklass 3 och det fridlysta trädet till objektsklass 1. Enligt markanvändningsrekommendationen bör lunden bevaras obebyggd och i naturligt tillstånd.

2 Den gamla skogen i Solvängen

Norr om Solvängen finns en gammal, mycket representativ grandskog. Beståndet är tätt och dels gammalt, dels olikåldrigt. I skogen finns inslag av aspar, av vilka flera är grova, samt även några björkar, gråalar och tallar. På vissa ställen finns det rikligt med grova stammar på marken. Dessutom finns det stående, döda granar i viss utsträckning. Skogstypen varierar från frisk mo till lundartad mo och i södra kanten till och med frisk lund. I den gamla skogen finns även ett litet skogsfräkenkärr som bevarats väl i naturligt tillstånd. I grandungen finns ett flygekorrrevir och här häckar även spurvuggla samt en störningskänslig fågelart som hålls hemlig. Sommaren 2023 hade den sällsynta mindre flugsnapparen ett revir

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

i södra kanten. Skogen är en lämplig miljö även för tretåig hackspett (art i bilaga I till fågeldirektivet). Den gamla skogen vid Solvängen är en gammal grandunge som är i ett betydligt mer naturligt tillstånd än en vanlig skog och den uppfyller klart kriterierna för objekt i klassen METSO I. Representativa barrträdsdominerade friska och lundartade moar är starkt hotade naturtyper. När det gäller lundarna och skogsfräkenkärret är skogen också en särskilt viktig livsmiljö som avses i skogslagen. De gamla marktäktsgropparna i södra delen förringar inte skogens naturvärden. Naturtypen hör till värdeklass 1 (föröknings- och rastplats för flygekorre). Enligt markanvändningsrekommendationen ska den gamla skogen bevaras obebyggd och i naturligt tillstånd.

Den gamla skogen vid Solvängen (Naturinventering, Envibio Oy 2023).

3 Bergmansberget

Vid Bergmansberget finns en mycket representativ bergbunden skog där beståndet domineras av gamla tallar. Beståndet är olikåldrigt och omfattar några torrakor. Topografin varierar kraftigt även om större branta klippväggar saknas. Den bergbundna skogen uppfyller kriterierna för klassen METSO I. Den är också en särskilt viktig livsmiljö som avses i skogslagen. Bergbunden skog är en nära hotad naturtyp. Objektet hör till värdeklass 3. Enligt markanvändningsrekommendationen ska hållmarksskogen bevaras i naturligt tillstånd.

4 Våtmarken vid Flybäcksdiket

Längs Flybäcksdiket, vid ledningsgatan något norrut från bron vid Gamla Närpesvägen har man anlagt en våtmark där det redan börjat utvecklas en mångsidig vegetation. I augusti påträffades en

blågrön mosaikslända i området. Blågrön mosaikslända är en vanlig art men den visar att våtmarken har börjat påminna om ett område i naturligt tillstånd. Det förefaller som om våtmarken även lämpar sig som lekplats för åkergroda, och här finns det också ett sävsparvsrevir. Objektet hör till värdeklass 4 (ny miljö). Enligt markanvändningsrekommendationerna vore det bra att bevara våtmarken.

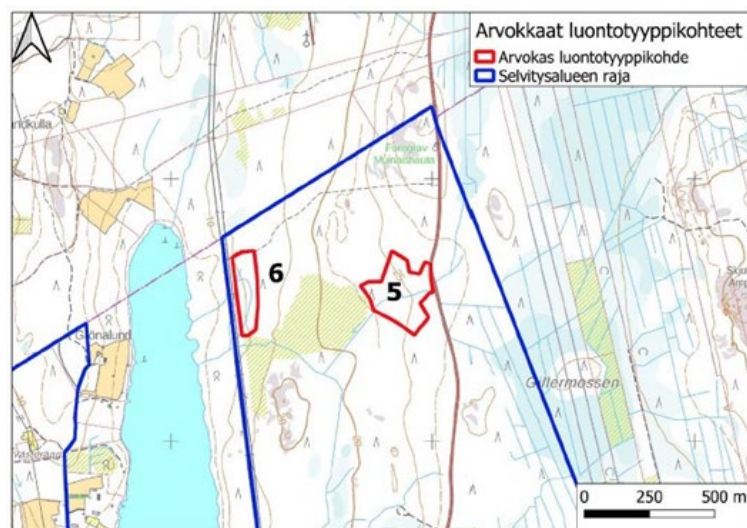
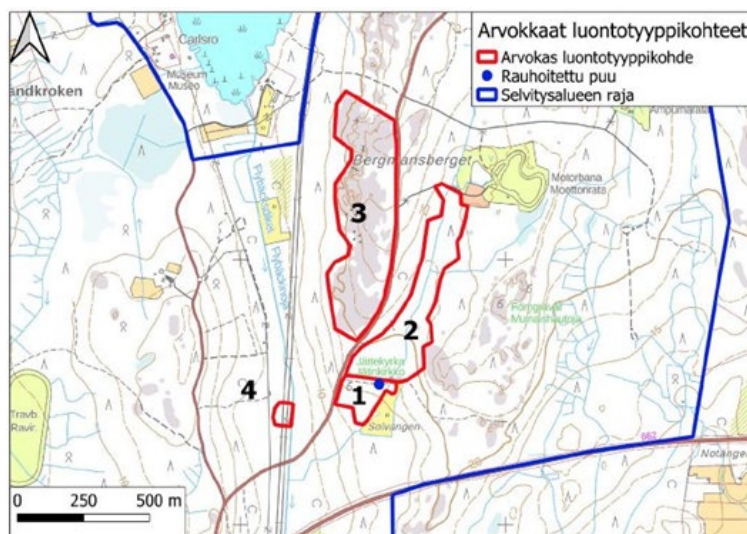
Våtmarken vid Flybäcksdiket (Naturinventering, Envibio Oy 2023).

5 Den gamla skogen väster om Gamla Närpesvägen

På västra sidan av Gamla Närpesvägen, nära gränsen till Närpes, finns en gammal granskog med betydande naturvärden. En del granar är mycket grova och beståndet är olikåldrigt. Längs Gamla Närpesvägen växer resliga aspar och skogen lämpar sig mycket väl som en livsmiljö för flygekorre samt även för duvhök och tretåig hackspett. Det finns rikligt med grova granstammar på marken och även döda, stående granar. Ställvis kan man se enskilda fläckar av mokärr. Bäckens som rinner genom skogen har rensats en gång i tiden och de höga rensningsvallarna framträder klart fortfarande. Fåran har emellertid börjat återgå i rask takt till ett tillstånd som påminner om naturtillstånd. Den gamla granskogen är i ett betydligt mer naturligt tillstånd än en vanlig skog och den uppfyller klart kriterierna för objekt i klassen METSO I. Representativa barrträdsdominerade friska och lundartade moar är starkt hotade naturtyper. Objektet hör till värdeklass 3. Enligt markanvändningsrekommendationen ska den gamla skogen bevaras i naturligt tillstånd.

6 Den fuktiga lunden vid kraftledningen

Det handlar om naturtyp som dikats ut men bevarats som en fuktig lund av högrter i östra kanten av ledningsgatan. Figuren är ställvis klart lundartad. Lövskogsbeståndet är ungt och tätt (gråal och björk) med inslag av gran. Trots utdikningen har lunden bevarat sina centrala särdrag. Fuktig eutrof lund är en hotad naturtyp. Objektet hör till värdeklass 3. Enligt markanvändningsrekommendationerna bör den fuktiga lunden vid kraftledningen bevaras obebudd och delar av den bör inte längre iståndsättas.

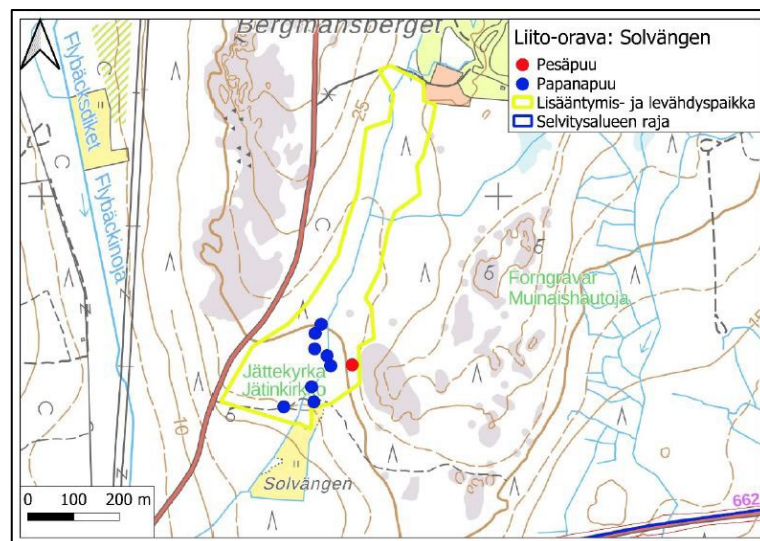

Luonto- ja ympäristötutkimus Envivio Oy, 2023.

Flygekorre

I utredningsområdet påträffades två föröknings- och rastplatser för flygekorrar (Solvängen och Lintula). Vid inventeringen 2022

(Kanckos) påträffades dessutom en föröknings- och rastplats mellan Borgmästarängen och elstationen, och vid den kompletterande inventeringen 2023 (Kanckos) dokumenterades ett område som används av flygekorrar på västra sidan av Björnövägen i delgeneralplaneområdets västra kanta. Enligt Kanckos tolkning använder flygekorrarna det område som hittades 2023 bara tillfälligt. I ovan nämnda arbete hittades också spillning efter flygekorre strax intill planområdet på Närpessidan. På Kristinestadssidan finns dock ingen lämplig skog för flygekorrar på det här stället, och föröknings- och rastplatsen sträcker sig för närvarande inte ända ut över gränsen till Kristinestad. Enligt markanvändningsrekommendationen bör föröknings- och rastplatserna för flygekorrar i Solvängen och Lintula bevaras obebyggda och flygekorrarna ska tas i beaktande vid skogsbehandling. Föröknings- och rastplatsen vid Solvängen bör bevaras även med anledning av de andra naturvärdena. Båda objekten hör till värdeklass 1.

Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy, 2023.

Fladdermöss

Alla fladdermusarter som lever i Finland ingår i bilaga IV till EU:s habitatdirektivet och därmed är det förbjudet att försämra eller förstöra deras föröknings- och rastplatser. I utredningsområdet observerades bara knappt om fladdermöss. Under samtliga kartläggningrundor observerades dock några nordiska fladdermöss och i augusti två mustaschfladdermöss / taigafladdermöss. Observationerna koncentrerades emellertid inte till något visst område. Bortsett från några ihåliga träd hittades inga lämpliga dagsgömslen för fladdermöss. De få byggnaderna i området undersöktes dock inte.

Inga markanvändningsrekommendationer behöver ges utifrån förekomsten av fladdermöss.

Fågelfauna

I inventeringen uppskattade man att 53 olika fågelarter häckar i utredningsområdet och dess omedelbara omgivning. Det häckande fågelbeståndet består främst av skogsfåglar och fåglar som trivs i öppna buskmarker – dessa har revir bl.a. i ledningsgator och på kalhyggen. Största delen av arterna är vanliga men här häckar också flera arter som klassificerats som hotade eller nära hotade. Bland de hotade titorna finns det uppskattningsvis fyra par tallitor och sju par tofsmesar som häckar i området. Särskilt tallitor trivs i gamla skogsdungar och den gamla skogen vid Solvängen (värdefull naturtypsfigur 2) och den gamla skogen väster om Gamla Närpesvägen (värdefull naturtypsfigur 5) lämpar sig bäst för arten. För titorna är det viktigt att dessa skogar bevaras. Sävsparven har tre revir längs ledningsgatan vid Flybäcksdiket. Förutom sävsparvar finns även sävsångare och skogssnäppor vid den anlagda våtmarken längs Flybäcksdiket (värdefull naturtypsfigur 4). Här sågs även en trana, men inget bo hittades på våtmarken. Båda törnskatereviren finns vid kraftledningen och till detta område koncentrerar sig även rosenfinkarna. Törnsångaren är typisk häckande art vid ledningsgator. Dessutom dokumenterades flera revir på åkrarna i söder samt på kalhyggarna och i plantskogarna vid Lintula. På åkrarna i södra delen fanns dessutom ett sävsångarrevir och ett busksångarrevir. På åkrarna i Lintula har buskskvättan ett revir.

Till skogsfåglarna i utredningsområdet hör bl.a. nötskrika, järpe (uppskattningsvis fyra par) och spillkråka. I den södra kanten av den gamla skogen vid Solvängen sjöng en mindre flugsnappare i en för arten typisk häckningsmiljö. En sparvuggla häckar i den gamla skogen vid Solvängen, och här finns det också ett mångårigt revir för en art som hålls hemlig. En annan sparvuggla hördes längre norrut längs Gamla Närpesvägen, men inget bo hittades. Vid Bergmansberget (värdefull naturtypsfigur 2) fanns det två revir för nattskärror, och därtill hördes en nattskärva vid utredningsområdets östra gräns, nära gränsen till Närpes I grandungen väster om Carlsro finns ett sparvhöksrevir.

FINIBA-området Sydösterbottens skogar ligger i Kristinestad och Närpes och dess totala areal är drygt 51 000 ha. Tjäder, lavskrika och tretåig hackspett är de arter som utgjort grunden för klassificeringen som ett FINIBA-område. I synnerhet lavskrika och tretåig hackspett är typiska arter i gamla grandominerade skogar. Under

terrängarbetet i anslutning till naturinventeringen påträffades inte en enda av dessa fågelarter. I Finlands Artdatacenters material finns inte heller några omnämningar om lavskrika eller tjäder. I utredningsområdet gjordes en vinterobservation av tretåig hackspett 2021 (Finlands Artdatacenter 2023). I utredningsområdet finns det två grandungar som lämpar sig för tretåig hackspett: den gamla skogen vid Solvängen och skogen väster om Gamla Närpesvägen. Båda skogarna bör bevaras i naturligt tillstånd med anledning av de övriga naturvärdena. Tjäder och lavskrika kräver vidsträckta skogsområden där andelen gamla bestånd är stor. Detta gäller särskilt lavskrika.

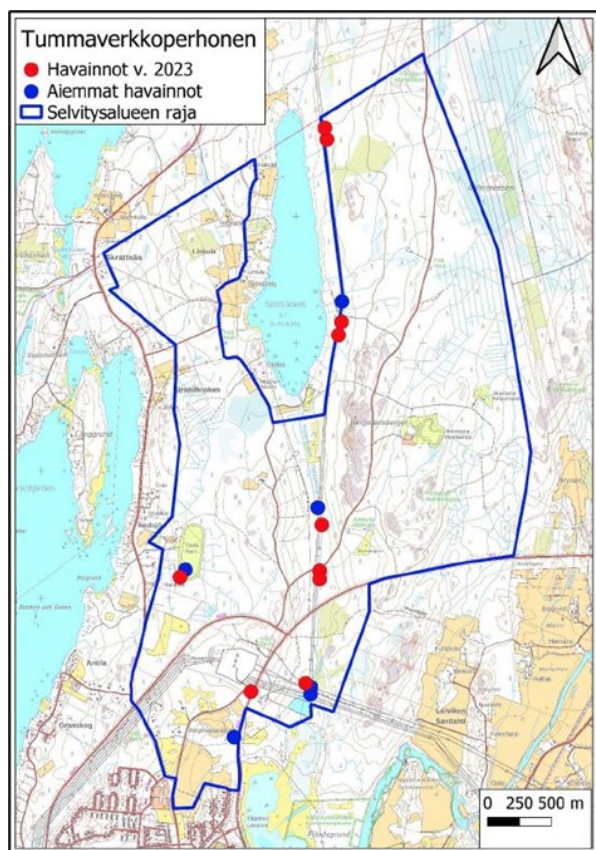
I östra delen av planeringsområdet har man hittat ett havsörnsbo, om vilket även förhandlats med NTM-centralen 11.4.2024. Läget beträffande boet kontrollerades i terrängen 24.4.2024. Boet har helt försvunnit och behöver inte längre beaktas vid utarbetandet av planen.

Sotnätfjäril

Sotnätfjärilen är en starkt hotad, fridlyst dagfjärilsart som kräver särskilt skydd. Den trivs på fuktiga ängar där det växer vänderot; en växt som larverna lever på. I Finland påträffas arten numera bara inom ett snävt område i Birkaland och Södra Österbotten. Sotnätfjäril förekommer i Kristinestad och arten har observerats tidigare i det nu aktuella utredningsområdet. Sotnätfjärilarna samlas till ledningsgatorna där det finns fuktig ängsvegetation. På alla ställen där arten påträffades växer det också vänderot. Sotnätfjärilar finns också vid kanten av travbanan. Däremot observerades inga sotnätfjärilar på de tidigare ängarna som håller på att växa igen. Enligt markanvändningsrekommendationerna ska sotnätfjärilen tas hänsyn till när service utförs på kraftlinjen så, att artens livsmiljöer inte förstörs. Å andra sidan bör man förhindra att förekomstplatserna förbuskas.

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy, 2023.

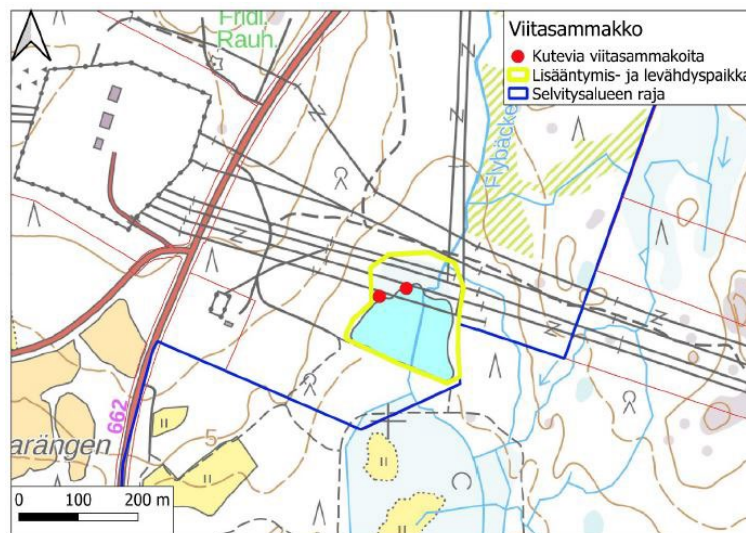
Utter

Vid naturinventeringen sågs inga tecken på utter längs Flybäcksdiket även om området skulle passa som en del av ett utterrevir.

Åkergröda

Åkergrodan ingår i bilaga IV till EU:s habitatdirektivet och det är förbjudet att försämra eller förstöra artens föröknings- och rastplatser. Enligt inventeringen finns det knappt om potentiella lekplatser för åkergröda, eftersom till exempel stränderna av Storträsket är utanför utredningsområdet. Som platser för närmare granskning valdes den nyligen anlagda våtmarken längs Flybäcksdiket samt en liten konstgjord göl i utredningsområdets sydöstra hörn. Enligt Finlands Artdatacenter har inga åkergrödor observerats tidigare i nämnda områden, men vid inventeringen observerades sammanlagt ca 15 lekande åkergrödor vid den konstgjorda gölen i utredningsområdets sydöstra hörn. Vid våtmarken längs Flybäcksdiket hördes däremot inga åkergrödor. Våtmarken förefaller ändå vara mycket lämplig för arten och åkergrödorna kan sprida sig dit inom en snar framtid. Enligt markanvändningsrekommendationen borde vattenkvaliteten i den konstgjorda gölen i sydvästra

hörnet av utredningsområdet kunna bevaras utan betydande förändringar. Dessutom bör man låta vegetationen på stränderna kring gölen utvecklas naturligt. Likaså bör våtmarken vid Flybäcksdiket bevaras efter som den är en mycket lämplig, potentiell lekplats för åkergröda.

Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy, 2023.

Övriga arter

Vid den konstgjorda gölen i utredningsområdet påträffades en bred kärrtrollslända (hane). Observationen visar att arten förökar sig i gölen. Bred kärrtrollslända ingår i bilaga IV till EU:s habitatdirektivet och det är förbjudet att försämra eller förstöra artens föröknings- och rastplatser. Föröknings- och rastplatsen för bred kärrtrollslända avgränsades till samma område som föröknings- och rastplatsen för åkergröda.

Enligt den naturinventering som utarbetats över Nedsjö solkraftverks detaljplaneområdet lever relativt mycket vilda djur i projektområdet och under inventeringen påträffades flera däggdjursarter. Enligt inventeringen lever en stark vildrenspopulation i området. Dessutom påträffades rådjur och rikligt med spillning av älg. Bland mindre däggdjur påträffades bl.a. fälthare och spår av skoghare, ekorrar, spår av mårhund och dessutom tycks det också förekomma grävling i området. Enligt inventeringen kan det i området säkert tidvis förekomma alla i Finland vanligt förekommande däggdjursarter, men någon större betydelse för däggdjuren har dock området inte. Även om däggdjursobservationer registrerades vid inventeringen endast inom solkraftverkets projektområde är det

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

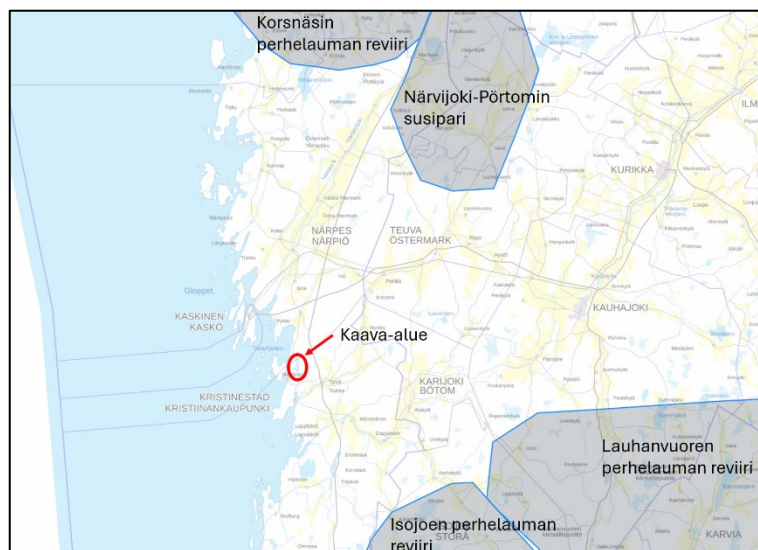
klart att de vanligaste däggdjursarterna förekommer mer allmänt i hela delgeneralplaneområdet.

Att observera

Resultaten av den kompletterande inventeringen av sensitiva arter, som gjordes i delgeneralplaneområdet 2024, har beaktats vid utarbetandet av delgeneralplanen och potentiella objekt har anvisats utanför de områden som reserveras för byggande. Den kompletterande inventeringen har dock inte lagts till som bilaga till planen. Dessutom har en eventuell förekomst av havsörn kontrollerats inom delgeneralplaneområdet före planförslagsskedet, och detta har efter behov beaktats som en del av planarbetet.

Stora rovdjur

Naturresursinstitutets karttjänst Naturresursinfo (2025) visar att de närmaste vargreviren ligger mellan 23 och 30 km mot söder och ca 40 km mot norr från delgeneralplaneområdet. I söder utgörs de närmaste reviren med familjeflockar i Storå och Lauhanvuori, och i norr av reviret med en familjeflock i Korsnäs och reviret med ett vargpar i Österland–Pörtom. Inom planområdet eller i dess näromgivning har enligt karttjänsten gjorts observationer (de senaste år 2026) förutom av varg även av andra stora rovdjur (björn, lodjur, järv).

Vargrevir (Naturresursinstitutets karttjänst Naturresursinfo).

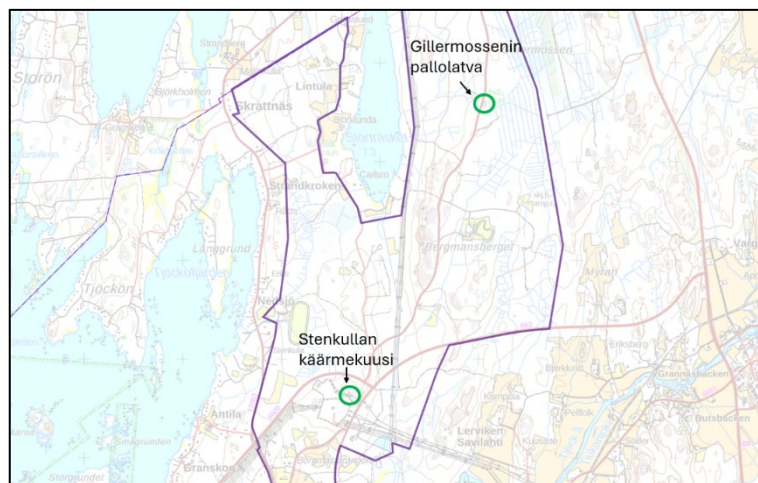
Naturminnesmärken

Inom delgeneralplaneområdet finns två med stöd av naturvårdslagen (95 §) fridlysta naturminnesmärken: ormgran i Stenkulla och

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

bollgran i Gillermossen. Objekten får inte skadas och på området vidtas åtgärder som försämrar deras värde.

Naturminnesmärken som är fridlysta med stöd av naturvårdslagen (Finlands miljöcentral).

Naturbedömning

Planeringsområdet gränsar i söder till Natura 2000-området *Skog vid Norrfjärden* (SACFI0800154). På dess nordöstra sida finns ett naturskyddsområde på privat mark (YSA), *Fjärdsgrund* samt ett Natura 2000-område, *Tegelbruksbacken* (SACFI0800140). Natura 2000-området *Kristinestads skärgård* (SAC/SPA FI0800134) finns ungefär en kilometer från planeringsområdet mot väster.

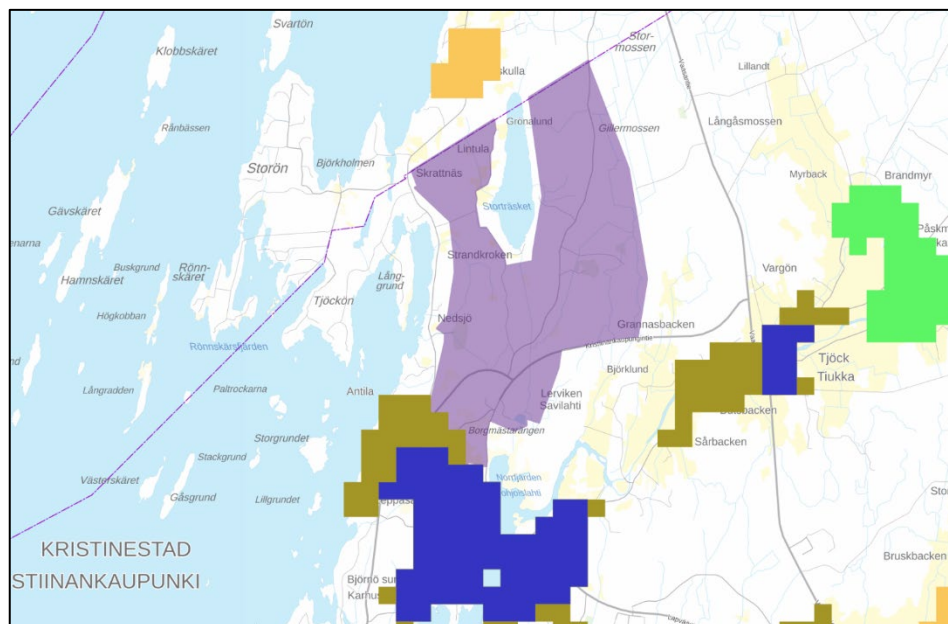
NTM-centralen i Södra Österbotten har i sitt utlåtande om planutkastet krävt en särskild Natura-behovsprövning för planeringsområdet. I delgeneralplaneområdet, inbegripet Nedsjös solkraftsområdes detaljplaneområde, utarbetas en Natura-behovsprövning som färdigställs sommaren 2026.

Den byggda miljön

Befolkning och bosättning

Planeringsområdet är ett skogbevuxet glesbygdsområde som i väster och delvis i norr gränsar till fritidsbebyggelse enligt strandgeneralplanen, och i söder till detaljplanerad tätortsbebyggelse. Bosättningen och tjänsterna inom dagligvaruhandeln i omgivningen kring planeringsområdet har koncentrerats främst till Kristinestads centrum och till Tjock och Lappfjärd. Enligt Statistikcentralen var antalet invånare i Kristinestad 6134 år 2025. År 2025 var andelen personer under 15 år 12,3 %, andelen 15–64-åringar 49,3 % och

andelen personer över 64 år 38,4 % (Kommunernas nyckeltal, Statistikcentralen).

Karta över bebyggelsens placering i förhållande till projektområdet. Planområdet visas med violett. Täta tätortsområden visas med blått och glesa tätortsområden med brunt (Finlands miljöcentral). Med tätort avses en koncentration av bebyggelse med minst 200 invånare. Ett tätt tätortsområde motsvarar beträffande områdeseffektiviteten generellt sett ett redan detaljplanerat och byggt tätortsområde, och ett glest tätortsområde hänvisar i huvudsak till ett icke-detaljplanerat tätortsområde med låg byggeffektivitet. Enligt Statistikcentralen var tätortsgraden i Kristinestad 69,3 % år 2023. Med tätortsgrad avses andelen tätortsinvånare av den befolkning i kommunens vars boningsort kan definieras med koordinater (Befolkningsstruktur, Statistikcentralen). I figuren visas dessutom byar med över 39 invånare med grönt och småbyar med 20–39 invånare med orange.

I planeringsområdet finns bebyggelse främst i området södra del mellan Björnövägen och Närpesvägen samt i mellersta delen väster om Flybäcken. I strandgeneralplaneområdet på norra sidan av planeringsområdet finns både fritidsbostäder och fast bosättning. I näromgivningarna kring planeringsområdet finns det bosättning även söder om Kristinestadsvägen, längs Tjockå i Grannasbacken, Sårbacken och Lerviken, samt öster om riksväg 8 i centrum av Tjock. Servicen och arbetsplatserna i Kristinestads centrumtätort ligger på ett avstånd av en kilometer från planeringsområdets södra del mot söder.

Näringsliv och arbetstillfällen

År 2024 uppgick arbetslöshetsgraden i Kristinestad till 7,1 %. Enligt Kristinestads stads webbplats är staden den största arbetsgivaren och kärnan i näringslivet består av servicenäringar, industri samt

jord- och skogsbruk. Från Kristinestad finns det bra vägförbindelser t.ex. till arbetsplatsområdena i Björneborg, Vasa, Seinäjoki och Tammerfors. Enligt Statistikcentralen var andelen arbetstillfällen inom primärproduktion 11,5 %, andelen arbetstillfällen inom förädling 17,0 % och andelen arbetstillfällen inom service 70,2 % år 2023 (Kommunernas nyckeltal, Statistikcentralen).

Rekreation och verksamheter i området

Planeringsområdet är ett i huvudsak obebyggt skogsområde som lämpar sig för rekreation. Naturstigen Norrfjärden–Tegelbruksbacken, som underhålls av Forststyrelsen, går via Natura 2000-området (Skog vid Norrfjärden) och till en liten del via planeringsområdet.

Kristinestads motorsportsbana har i Österbottens landskapsplan 2050 anvisats som ett rekreations-/turismobjekt. Carlsro museiområde vid Storsträsket samt fiskeplatsen/skärmkyddet på västra stranden har också anvisats som ett rekreations-/turismobjekt i landskapsplanen. Museiområdet och skärmkyddet finns utanför det egentliga planeringsområdet. Enligt bestämmelsen i landskapsplanen anvisas med denna objektsbeteckning områden avsedda för allmän rekreation, idrott och turism. Enligt en planeringsbestämmelse ska områdesanvändning och åtgärder i området planeras och genomföras så att förutsättningarna för att använda området för allmän rekreation, idrott och turism tryggas och områdets tillgänglighet samt tillräcklig service- och utrustningsnivå säkerställs. Området ska planeras så att det stöder naturturismnäringen. Då rekreations-/turismobjekt planeras ska uppmärksamhet fästas vid deras betydelse i grönområdesstrukturen och de bör om möjligt via cykel- och friluftsleder bilda samverkande nätverk på landskapsnivå. Vid planering och åtgärder bör kulturmiljö-, landskaps- och naturvärden beaktas.

På utflyktskartan Retkeily GT har cykelleden längs landskapets kust betecknats som en EuroVelo-led. Det innebär att takorganisationen för de internationella cyklingsorganisationerna (European Cyclists' Federation) har som mål att integrera den i det paneuropeiska nätverket av cykelleder. Cykelleden följer Skrattnäsvägens sträckning på västra sidan av det egentliga delgeneralplaneområdet.

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

Källa: Österbottens landskapsplan 2050, temakartan Rekreatiionsleder.

Enligt en utredning som skjutbanor i Österbotten och tjänsten Lipas.fi ligger *Kristinestads skjutbana* i den mellersta delen av planeringsområdet. Den byggdes på stadens mark år 1986 och upprätthålls av Kristinestads Jaktförening. Skjutbaneområdet utgör ca 1,9 ha och klassificeringen av skjutbanan baserat på skottmängden är ringa (mindre än 10 000 skott/år). Skottriktningen är i huvudsak mot norr. Skjutbanan används bl.a. av de lokala jaktföreningarna, polisen och sjöbevakningen. Banorna är avsedda för hagelgevär (skeet), gevär (älg 50–100 m) samt pistol (25 m). Det finns tre skärmtak (5 x 2,5 m), en liten kontorsbyggnad, ett litet förråd samt skeet-torn.

Utanför planeringsområdet, nära riksväg 8, ca 2 km från Kristinestads skjutbana mot nordost, finns en år 1986 byggd utomhusbana, *Tjock skjutbana*, som upprätthålls av Tjock Jaktklubb. Skjutbaneområdet utgör ca 1,7 ha och klassificeringen av skjutbanan baserat på skottmängden är ringa. Skjutriktningarna går i huvudsak mot sydväst och nordväst. Skjutbanan används av lokala jaktföreningar och banorna är avsedda för gevär (älg 100 m) och hagelgevär (skeet). I området finns en 100 meters skjutkoja, ett litet förråd samt ett skjul för förvaring av rörlig älgfigur.

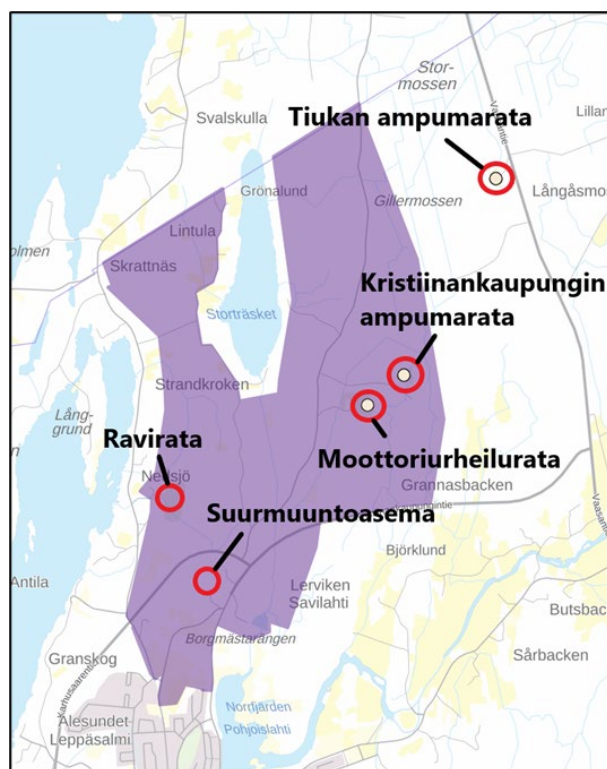
På skjutbanans sydvästra sida finns det år 1984 byggda motorsportsområdet, som i Österbottens landskapsplan 2050 har anvisats som ett rekreatiionsobjekt. I västra delen finns Nedsjö travbana,

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

samt en stor transformatorstation (400 kV). Carunas elstation ligger på östra sidan av Kristinestadsvägen. I landskapsplanen har stora transformatorstationer beteckningen "en-s". Med beteckningen anvisas de stora transformatorstationerna i Toby, Kristinestad, Åback och Sandås-Jussila, vilka ingår i 400 kV-nätet. Enligt planbestämmelsen är en bygginskränkning enligt 33 § i markanvändnings- och bygglagen (nuv. lagen om områdesanvändning) i kraft i området.

Kraftöverföringsledningarna i Fingrids stamnät löper i östlig-västlig riktning vid den stora transformatorstationen. På östra sidan av Storträsket löper dessutom EPV Energi Oy:s, Metsä Board Abp: och Pjela Vindkraft Ab/Oy:s 110 kV kraftledningar i sydlig-nordlig riktning.

Källa: Tjänsten Lipas.fi, LMV:s bakgrundskartserie (Paikkatietoikkuna 2023).

Den byggda kulturmiljön

Man känner inte till att kulturmiljövården skulle ha anvisats tidigare i planeringsområdet. Den gällande strandgeneralplanen kring Storträsket anvisar tre objekt som skyddats eller är avsedda att skyddas (sr) med stöd av markanvändnings- och bygglagen (nuv. lagen om områdesanvändning) eller byggnadsskyddslagen samt en del av ett byggnads- eller kulturhistoriskt värdefullt område (s). På

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

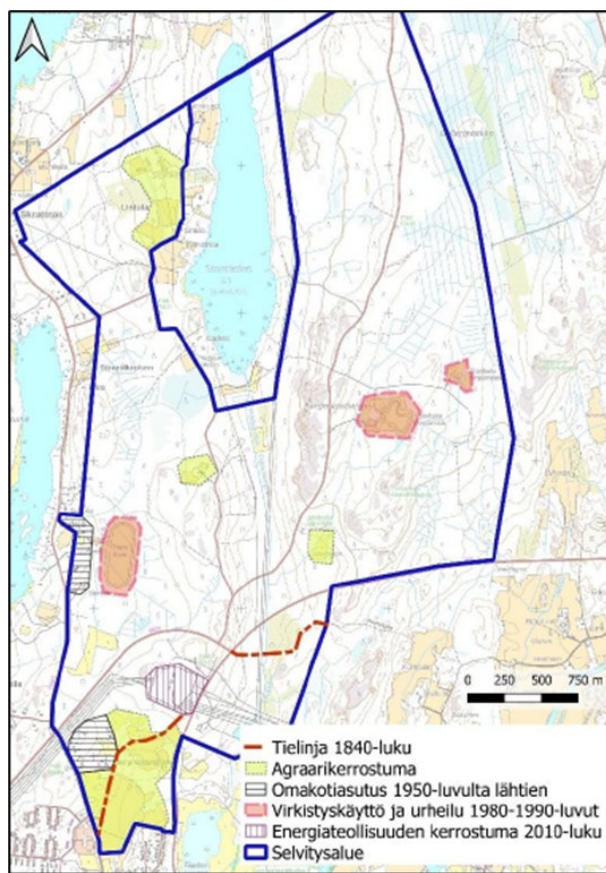
östra stranden av Storträsket har ett sr-objekt anvisats i strandgeneralplanen. De objekt som tagits upp i strandgeneralplanen är belägna utanför det nu aktuella delgeneralplaneområdet.

Inventering av den byggda kulturmiljön

Som stöd för framtagandet av delgeneralplanen utarbetades en inventering av den byggda kulturmiljön 28.4.2023. Inventeringen gjordes av Kristian Tuomainen (Heilu Oy) och den finns som bilaga 5 till planbeskrivningen. Av de historiska vägsträckningarna har vägen i östlig-västlig riktning på sockenkartan från 1840-talet bevarats med säkerhet. Vägen gick från byn Tjock till norra sidan av Kristinestad, där den vände söderut mot staden. Vägsträckningen från Tjock visas på dagens karta som en stig och benämns *Postvägen*. I Österbottens landskapsplan 2050 anvisas en kulturhistoriskt betydande vägsträckning genom utredningsområdet i nordlig-sydlig riktning. Vägsträckningen följer Carlsrovägens och i södra delen även Närpesvägens sträckningar. Vägsträckningen från Närpesvägen norrut, i dag Carlsrovägen, är enligt planeringsmaterialet för landskapsplanen del av Strandvägen som gick från Ulvsby till Korsholm. Enligt inventeringen verkar det dock som om en väg på östra sidan av Storträsket varit den äldsta vägsträckningen i området efter Postvägen från Tjock.

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

Källa: Inventering av den byggda kulturmiljön, Heilu Oy 2023

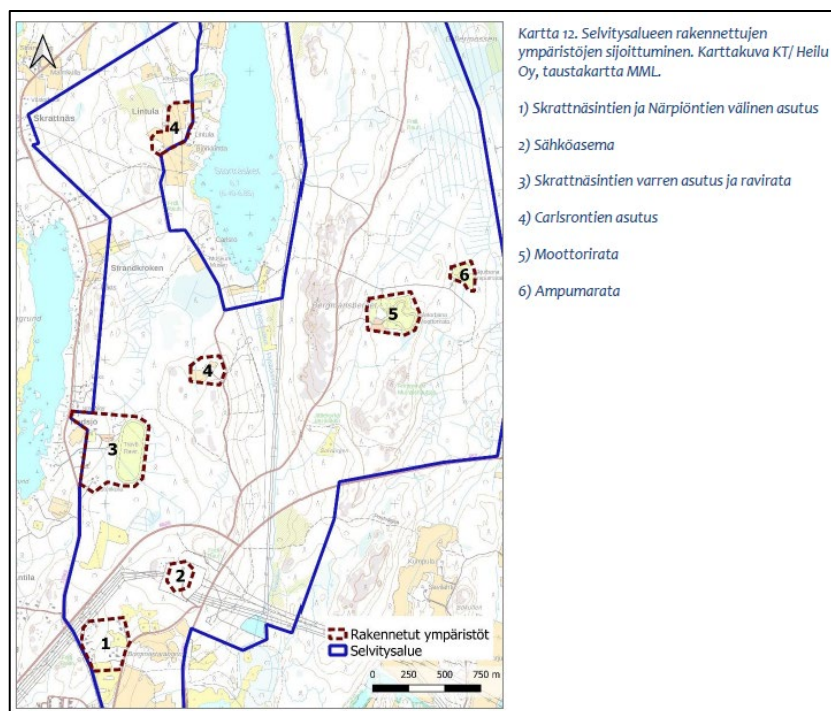
Enligt inventeringen upplevde Kristinestad sin blomstringstid i mitten av 1800-talet, som var en period av segelfartyg, ångmaskiner och genombrott i industrialiseringen. Välbärgade stadsbor byggde stiliga sommarvillor, varav flera uppfördes i grupper längs det långsmala Storträsket, som finns på norra sidan av planeringsområdet. Den första villan byggdes på östra stranden av Storträsket troligen redan på 1830-talet, varefter fler uppfördes längs stränderna från mitten till slutet av 1800-talet. På västra sidan av Carlsrovägen finns ekonomibyggnader från olika årtionden som hör till strandbebyggelsen samt gårdstun på två jordbruksfastigheter från början av 1900-talet. Båda gårdarna är på arrenderad mark (Kristinestads donationsjord, 287-401-14-0). Den mest kända villan vid Storsträsket, Villa Carlsro, byggdes på västra stranden på 1890-talet. På västra stranden byggdes också fast bosatta hemman.

Största delen av de befintliga egnahemshusen har byggts mellan slutet av 1950-talet och början av 1970-talet, men byggandet har fortsatt in på 2000-talet. På vissa ställen har ett nytt bostadshus ersatt ett gammalt och gamla gårdsbyggnader har fått stå kvar för att vittna om gårdens historia. Mellan de glest placerade husen

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

finns även inhägnader och stall för hästar. I utredningsområdets södra del, i det kilformiga området mellan Skrattnäsvägen och Närpesvägen, finns en liten bostadsgrupp som består av sju egna hemshus och deras gårdsplaner. Området hör till de stadsägda markerna, Kristinestads donationsjord (fastigheten 287-401-14-0). Bara Borgmästargatan 17 har styckats till en egen fastighet 2017. De första husen byggdes längs Skrattnäsvägen på stadens arrendetomter i mitten av 1950-talet. Nästan alla hus i området har byggts före början av 1970-talet. I utredningsområdets västra kant, öster om Skrattnäsvägen, finns fyra egna hemshus med ekonomibyggnader. Skrattnäsvägen 191 är på marks som ägs av staden (Kristinestads donationsjord, 287-401-14-0), de övriga bostadstomterna har avskilts till egna fastigheter.

Nuvarande funktioner inom planeringsområdet. Inventering av den byggda kulturmiljön, Heilu Oy 2023.

Värdefulla objekt i kulturmiljön

Vid inventeringen avgränsades områdeshelheter i den byggdas miljön. Av dessa bör de områden och objekt som placerats i klass I beaktas i generalplanen. De områden och objekt som placerats i klass II företräder centrala särdrag som ska bevaras och efter prövning beaktas i generalplanen. De objekt som hör till klass III beskriver områdets särdrag och historia men förutsätter ingen särskild uppmärksamhet i generalplanen. Grusvägen Carlsrovägen går genom det öppna odlingslandskapet som bevarats på Storträskets

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

västra strand. Gårdstunen är belägna längs vägen och utgör en småskalig bymiljö. Byggnader från slutet av 1800-talet och början av 1900-talet har bevarats på gårdarna, och vägen kantas av ekonomibyggnader från olika tidsperioder.

Källa: Inventering av den byggda kulturmiljön, Heilu Oy 2023.

Huvudbyggnaden på Carlsrovägen 268 är antagligen från början av 1900-talet. Byggnaden är ett bostadshus som uppförts i traditionell stil: 1½ plan, sockel i kilad sten, sadeltak, rödmyllad stående panel med vita hörn och en gul farstukvist med pulpettak i fasadens mitt. Falsat plåttak. På 2000-talet har byggnaden varit tidvis en fritidsbostads och tidvis en fast bostad. Ändringar har gjorts invändigt men byggnadens fasader har bevarat sina ursprungliga drag. Huvudbyggnaden har värderats till klass I och bosättningen på västra stranden samt landsbygdsmiljön/det öppna odlingslandskapet vid Carlsrovägen 268 till klass II.

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

Huvudbyggnaden på Carlsrovägen 268 (Inventering av den byggda kulturmiljön, Heilu Oy 2023).

Carlsrovägen 80 är en f.d. gårdsbruksmiljö från början av 1900-talet. På en ekonomikarta från 1930-talet syns det var huset stått i kanten av en öppen åker. Kartor och flygfotografier visar att ekonomibyggnadernas antal och lägen har varierat under årtiondenas gång, men huvudbyggnaden och den långsmala gårdsbyggnaden har bevarats. Tvärgaveln i 1½ plan på östra sidan av den långsmala huvudbyggnaden är en utbyggnad som gjordes i slutet av 1980-talet. Garagebyggnaden är från samma tid. Gårdsbruksmiljön/gårdstunet från tidigt 1900-tal har i inventeringen placerats i klass III.

Det kan antas att den öppna jordbruksmiljön särskilt i utredningsområdets södra del har börjat ta form redan på 1600-talet när stadsborna använde området som betesmark. Kristinestad växte kraftigt på 1700-talet och antalet invånare ökade nästan trefaldigt. Välbärgade stadsbor – sjökaptener skeppsredare och köpmän – byggde stiliga villor, av vilka många uppfördes på stränderna av Storträsket. På stränderna grundades också fast bosatta hemman. I början av 1900-talet grundades två hemman längs Carlsrovägen och Gamla Närpesvägen i utredningsområdets mellersta delar. Byggnadsbeståndet i utredningsområdet var obetydligt fram till 1950-talet, när man började bygga egnahemshus på stadens arrendetomter. I områdets södra och västra delar uppkom en småskalig, skiktad egnahemsbosättning mellan slutet av 1950-talet och främst början av 1970-talet. Vid övergången från 1980-tal till

1990-tal uppkom miljöer för idrotts- och rekreationsbruk i och med att man anlade en travbana, en motorbana och en skjutbana.

Det öppna åker- och ängsområdet (Borgmästarängen) i söder och det öppna odlingslandskapet på västra stranden av Storträsket är miljöer med kulturvärden. Den beträffande byggnadshistoriska värden viktigaste byggnaden är huvudbyggnaden från början av 1900-talet på Carlsrovägen 268. Byggnaden företräder traditionell byggstil och har bevarat sina ursprungliga drag.

Viktiga kulturmiljövärden

Landskapsmässiga:

- De gamla åker- och ängsområdena som bevarats öppna i Borgmästarängen i utredningsområdets södra del.
- Kulturlandskapet på Storträskets västra strand.

Historiska:

- Utvecklingen av markägandet från områdena i byarna Koppö och Tjock till Kristinestads donationsjord.
- Utvecklingen av vägnätet från och med 1800-talet.

Byggnadshistoriska:

- Huvudbyggnaden på Carlsrovägen 268: bostadshus i traditionell stil och 1½ plan. Byggnaden har bevarat sina ursprungliga drag.

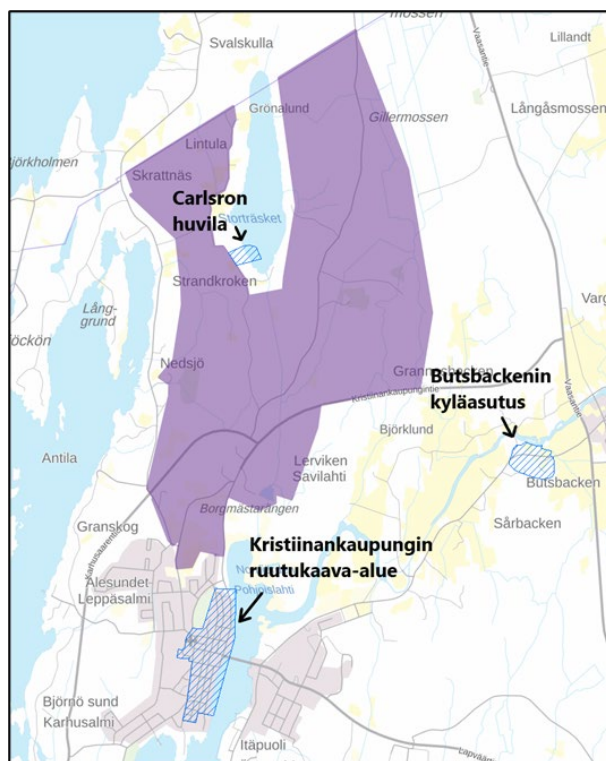
Källa: Inventering av den byggda kulturmiljön, Heilu Oy 2023.

Byggd kulturmiljö av riksintresse (RKY)

I närheten av planeringsområdet finns tre byggda kulturmiljöer av riksintresse (RKY) som också anvisats i Österbottens landskapsplan. Det närmaste RKY-området *Villa Carlsro* finns på västra stranden av Storträsket i omedelbar närhet av planeringsområdets norra del. I centrum av Kristinestad ligger *Kristinestads rutplaneområde*, som också är en byggd kulturmiljö av riksintresse. RKY-området *Butsbackens bosättning* ligger söder om Tjock å, på ett avstånd av ca 1,3 km från planeringsområdet mot sydost.

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

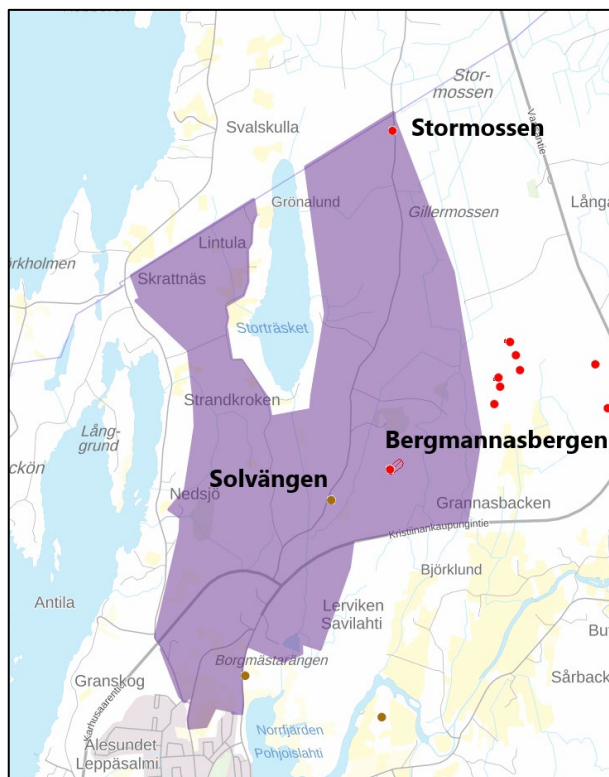
Byggda kulturmiljöer av riksintresse (RKY) i närheten av planeringsområdet.
Källa: Museiverket, LMV:s bakgrundskartserie (Paikkatietoikkuna 2026).

Fornlämningar

I planeringsområdet, nära Närpes kommungräns, finns gravplatsen Stormossen (287010002), som enligt fornlämningsregistret är en fast fornlämning från brons-/järnåldern, och nära motorbanan finns gravplatsen Bergmannasberget (287010001), likaså en fast fornlämning från brons-/järnåldern. Sydväster om Bergmannasberget ligger den historiska stenkonstruktionen Solvängen (287010003), som i fornlämningsregistret har värderats som ett "annat kulturarvsobjekt" och som också har klassificerats som ett arkeologiskt objekt av riksintresse (VARK 100617).

Museiverket har utarbetat en inventering av arkeologiska objekt av riksintresse, där de viktigaste arkeologiska objekten i Fastlandsfinland har fastställts. 7.11.2024 godkände Statsrådet den som en inventering som avses i de riksomfattande målen för områdesanvändning som grundar sig på markanvändnings- och bygglagen (nuv. lagen om områdesanvändning). Enligt motiveringen till varför Solvängen utsetts som ett VARK-objekt är att området är ett exceptionellt anslående arkeologiskt exempel på historisk beteshållning i skog. Området är i gott skick och konstruktionerna är mycket synliga i terrängen, om än delvis täckta av växtlighet under sommaren.

Omedelbart öster och söder om planeringsområdet finns flera fasta fornlämningsobjekt.

Källa: Kulturmiljöns tjänsteportal, Kyppi, Museiverket.

Arkeologiska inventeringar

En arkeologisk inventering har gjorts i delgeneralplanens sydvästra del i anslutning till ett separat solkraftsprojekt (Mikroliitti 2022). I samband med delgeneralplaneprojektet har en arkeologisk inventering utarbetats över hela området (Heilu Oy 2023) och finns som bilaga 6 till beskrivningen. FM, arkeolog Kalle Luoto gjorde terrängarbetet inom ramen för inventeringen 11.5.2023. Terränggranskningarna riktades till skogsområdena i inventeringsområdets norra och östra del, eftersom områdets västra och södra del redan hade kartlagts vid en tidigare inventering 2022.

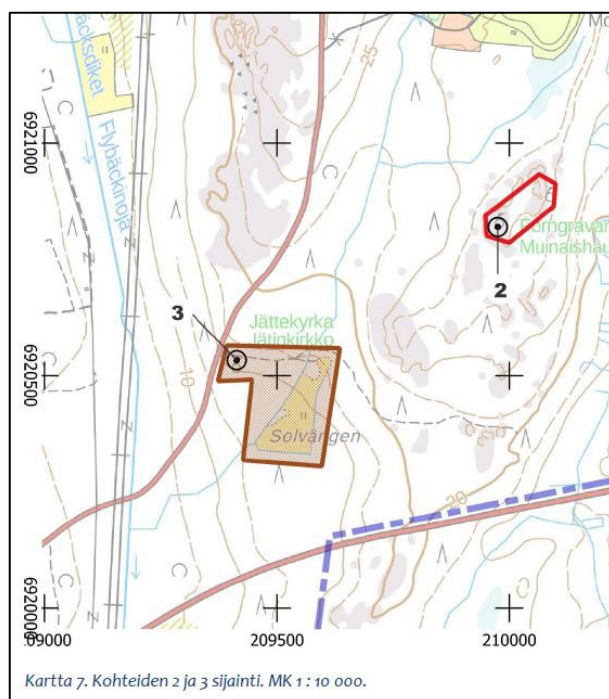
Enligt inventeringen finns inom planeringsområdet de två fasta fornlämningsobjekten enligt fornlämningsregistret som redan nämnts ovan, *Stormossen* och *Bergmannasbergen*. Stormossen finns i planområdets nordöstra del och Bergmannasbergen i planområdets sydöstra del. Stormossen har inte granskats i samband med inventeringen. Bergmannasbergen omfattar två anslående stenrösen på toppen av en kal klippa. Den sydligare är ca 8 x 8 meter stor och ca 1,5 meter hög. Röset har plockats ihop av ca 20-

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

50 cm stora stenar. Det mindre röset i nordost är ovalt till formen. Det är ca 6 x 3 meter stort och knappt en meter hög.

Det tredje föremålet för utredning, den mellersta delen av Solvängens planområde, har i fornlämningsregistret och därmed även i den arkeologiska inventeringen värderats som ett "annat kulturarvsobjekt" (objektet har sedan utredningen gjordes utsetts till ett arkeologiskt objekt av riksintresse, VARK). Objektet är en mur staplad av sten i östlig-västlig riktning med ringformade stenvallar direkt på norra sidan. Muren är ca 60 meter lång, ca 1–3 meter bred och ställvis 1,5 meter hög. Vid inventeringen observerades i öster, utöver de tidigare dokumenterade stenvallarna, ett i östlig-västlig riktning ca 150 meter långt och i nordlig-sydlig riktning ca 450 meter långt gärde som staplats upp av stenar och som verkar vara en del av objektet. Stengärdet är ca 3–8 meter brett och ca 1–1,5 meter högt. Det inhägnade området utgör en sammanhängande helhet som även omfattar rester av en byggnad i den nordöstliga delen.

Källa: Arkeologisk inventering (Heilu Oy 2023).

Trafik

Trafikmässigt läge

Delgeneralplaneområdet ligger nära riksväg 8 och till största delen utmed regionväg 662 (Kristinestadsvägen). Korsningen mellan regionvägen och riksväg 8 är en kanaliserad anslutning. När man

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

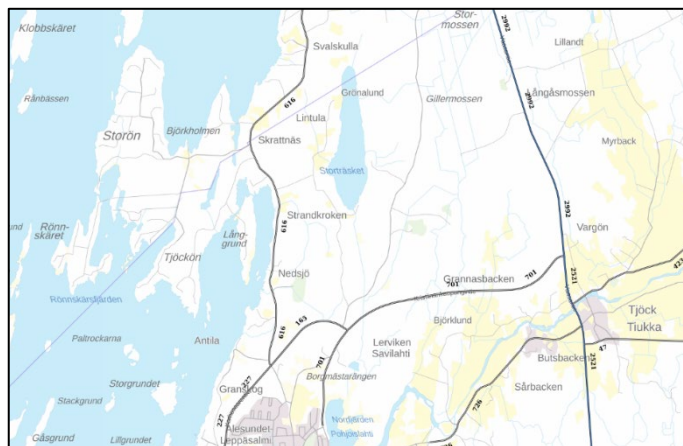
kommer längs riksväg 8 norrifrån är regionväg 662 huvudleden till Kristinestads centrum, som finns på planområdets södra/sydvästra sida. I planområdet går även förbindelseväg 6620 (Björnövägen), som leder till Kristinestads hamn, samt Närpesvägen, som går i sydvästlig-nordostlig riktning från regionväg 662 till riksväg 8.

I planeringsområdet finns inga separata gång- och cykelleder. Arbetare färdas längs Kristinestadsvägen om morgnarna och kvällarna och för skolelever går reguljära bussturer på sträckan Kristinestad–Närpes–Vasa.

Trafikmängder

Den genomsnittliga dygnstrafiken på regionvägen 662 (Kristinestadsvägen) är cirka 701 fordon och på riksväg 8 (Vasavägen) cirka 2 992 fordon. Den genomsnittliga dygnstrafiken på väg 6620 (Björnövägen) är cirka 165 fordon inom planeringsområdet. (Trafikinformation/Velho)

På regionväg 662 (Kristinestadsvägen) körde år 2024 70 tunga fordon/dygn, på landsväg 8 (Vasavägen) 435 tunga fordon/dygn och på förbindelseväg 6620 (Björnövägen) 13 tunga fordon/dygn (Trafikinformation 2024).

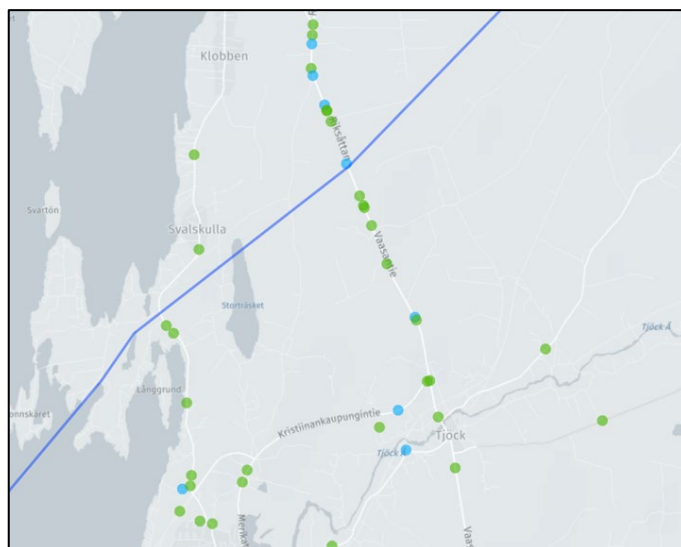
Trafikvolymen i planeringsområdet och det lokala vägnätet (Trafikinformation/Velho)

Trafikolyckor

I planeringsområdet och dess näromgivning har det 2018–2022 inträffat några enstaka olyckor (bortsett från hjordjursolyckor). Det finns inga ställen där olyckor skulle hopa sig. I vardera anslutningen från riksväg 8 till Närpesvägen och till regionväg 662 har det inträffat två olyckor som kommit till polisens kännedom.

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

Trafikolyckor i planeringsområdet med näromgivning 2018–2022. Olyckor där personer skadats visas med blått och olyckor som inte lett till personskador visas med grönt. Hjortdjursolyckor har inte räknats med. Källa: Ramboll 2023.

Riksväg 8 som en del av huvudledsnätet

Enligt strategikortet om riksvägsavsnittet Björneborg–Vasa, som ingår i Trafikledsverkets principer för utveckling av huvudvägarna och framtida behov (*Pääteiden kehittäminen periaatteet ja tulevaisuuden tarpeet*), står långfärdstrafiken för 50 %. Den regionala trafiken är också regelbundet kring ca 40 %. Den lokala trafiken är ringa.

Enligt den rikstäckande trafikprognosen 2018 kommer trafikmängderna på huvudlederna av klass I att år 2035 vara en fjärdedel större än år 2021 och på huvudlederna av klass II kommer ökningen att vara 14 %.

Riksväg 8 är en av huvudlederna i det finska landsvägsnätet. Vägavsnittet vid planeringsområdet hör till de huvudlandsvägar som beträffande servicenivån hör till klass II. Genom att ställa mål för servicenivån strävar man i första hand att trygga en bra servicenivå för långfärdstransporterna och att förbättra trafiksäkerheten. Jämfört med de andra huvudlederna på landsväg har detta avsnitt en servicenivå som är något bättre än genomsnittet, men det finns avsevärt mycket brister i säkerheten.

Näringslivets transporter

Riksväg 8 förenar hamnstäderna på västkusten mellan Åbo och Uleåborg. Den är en stomme för trafiksystemet längs kusten som

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

kopplar den livliga och mångsidiga industrin och det övriga näringslivet via hamnar och flygfält till Sverige och Mellaneuropa (E8). På riksvägen är andelen tung trafik stor i förhållande till den totala trafikvolymen och den ingår i det riksomfattande vägnätet för stora specialtransporter (SEKV) i nordlig-sydlig riktning. Utöver riksväg 8 hör även regionväg 662 (Kristinestadsvägen) och förbindelseväg 6620 (Björnövägen) till SEKV-vägnätet.

Landsvägsnätets huvudleder och underhållsklasser (Trafikledsverkets publikationer 75/2022).

Det avsnitt av riksväg 8 som faller inom planeringsområdet hör till TEN-T-nätet. Målet med TEN-T-nätet är att skapa ett säkert och hållbart trafiksystem som bidrar till att varor och människor kan röra sig smidigt. TEN-T-nätet består av två nivåer: stomnätet som ska färdigställas före 2030 och det övergripande nätet som ska färdigställas före 2050.

Kristinestads hamn

Regionväg 662 och förbindelseväg 6620 leder till Kristinestads hamn från riksväg 8. Från havet går en djupfarled till hamnen, vilket gör att även stora fartyg kan lasta och lossa. I hamnen hantearas både bulk gods och styckegods.

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

Österbottens trafiksystem 2050

Behovet av att förbättra riksväg 8 särskilt mellan Vasa och Uleåborg har lyfts fram i trafiksystemplanen. Dessutom läggs fokus på olika metoder för att förbättra förutsättningarna för hållbara trafikformer.

3. Olika skeden i planeringen

3.1. Behovet av planering, planeringsstarten

Staden har tagit initiativet till utarbetandet av delgeneralplanen. Stadsstyrelsens planläggningssektion beslöt på sitt sammanträde 8.6.2022 (§ 22) att starta generalplaneringen av området norr om Kristinestadsvägen med utgångspunkt i de fullmäktigemotioner som hade lämnats in 20.12.2021 och 16.5.2022. Stadsstyrelsen fastställde beslutet 20.6.2022 och stadsfullmäktige 12.9.2022. Motionerna gällde behoven av förnybar ekonomi och cirkulär energi, samt planläggning av ett tillräckligt stort industriområde för att locka företagare till orten. Planläggningssektionen har i sitt beslut konstaterat att planläggningen ska starta med en generalplan, varefter en detaljplan ska utarbetas för området. Syftet med den detaljplan som utarbetas nästan parallellt i generalplaneområdet är att precisera den aktuella delgeneralplanens mål i fråga om kommunens utbud av industritomter och i synnerhet att göra det möjligt att placera en anläggning som producerar grönt väte (Plug Power Inc.) i generalplaneområdets östra del.

I sydvästra delen av den anhängiga delgeneralplanen pågår ett separat detaljplaneprojekt för Nedsjö solkraftverk som syftar till att möjliggöra byggandet av ett solkraftverk på cirka 100 MW i planeringsområdet. Målen för detaljplanen beaktas i delgeneralplanen genom ändamålsenliga regionreserveringar.

Myndighetssamarbete och växelverkan

Under processen för att utarbeta en delgeneralplan anordnas myndighetssamråd efter behov. Ett arbetsmöte om planprojektet hölls med NTM-centralen i Birkaland 9.3.2023.

Om delgeneralplanen begärs myndighetsutlåtanden i planutkast- och planförslagsskedet.

Den till intressenterna riktade enkäten för insamling av utgångsinformation var öppen till och med 8.3.2023 på adressen <https://s.surveyplanet.com/0kcd59j0>. Syftet med enkäten var att samla in utgångsinformation och utvecklingsidéer inför beredningen av delgeneralplanen. De slutliga målen för planen kompletteras under planprocessen i samarbete med intressenterna. De omständigheter som framhövdes i enkäten har lagts fram i korthet i bilaga 7 till planbeskrivningen.

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

Innan planutkastet behandlades och lades fram hölls ett möte för allmänheten på rådhuset i Kristinestad 27.10.2023, där delgeneralplanens mål och det separata solkraftsprojektet presenterades för intressenterna i planarbetet.

Intressenter, program för deltagande och bedömning (PDB)

Ett program för deltagande och bedömning (PDB, bilaga 1) förenligt med 63 § i lagen om områdesanvändning utarbetades 20.1.2023 och uppdaterades 6.10.2023 och 4.5.2026. I programmet för deltagande och bedömning ingår en förteckning över intressenterna. Intressenter i planarbetet är alla vars boende, arbete eller övriga förhållanden kan påverkas betydligt av planen samt de myndigheter och sammanslutningar vars bransch berörs av planen.

Anhängiggörande och planutkast

Stadsstyrelsens planläggningssektion beslöt att anhängiggöra planarbetet 8.6.2022 § 22.

Att planarbetet gjorts anhängigt kungjordes 9.2.2023 i kommunens annonsorgan och delgavs intressenterna. Det 20.1.2023 daterade programmet för deltagande och bedömning var offentligt framlagt 9.2 - 13.3.2023.

Stadsstyrelsens planläggningssektion behandlade det 6.10.2023 daterade planutkastet på sitt sammanträde 23.11.2023. Planutkastet var offentligt framlagt under tiden 27.11.2023–8.1.2024.

De åsikter och utlåtanden som lämnats in om programmet för deltagande och bedömning samt separat om planutkastet och bemötandena av dessa har samlats i en responsrapport, som kompletteras under arbetets gång. Rapporten finns som bilaga 8 till planbeskrivningen.

Följande ändringar har gjorts i det 6.10.2023 daterade planutkastet inför planförslagsskedet:

- På norra sidan av Björnövägen och Kristinestadvägen har ett skyddsgrönområde (EV) anvisats i enlighet med den anhängiga detaljplanen för Björnö hamns förbindelsekorridor. En riktgivande rörledning har anvisats i skyddsgrönområdet.
- Ett förbindelsebehov för en elledning har anvisats från EN-området till T/kem-området.

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

- Området vid Carunas elstation i den södra delen av planområdet på fastigheten 287-401-6-0 och på en del av fastigheten 287-401-14-0 har anvisats som ett område för energiförsörjning (EN).
- Avgränsningen av EN-aur-området har i liten utsträckning justerats med hänsyn till gränsen för planområdet i den anhängiga detaljplanen för Nedsjö solkraftsområde.
- Gränserna för VL- och AP-områdena har setts över i den södra delen av planområdet.
- Bestämmelsen i anslutning till EN-aur-beteckningen har utökats med: "Området planeras mera ingående i detaljplanläggningen."
- "Delgeneralplanen är en plan med rättsverkningar. Områdesgränserna är riktgivande och anger inte exakta placeringar." har lagts till bland planens allmänna bestämmelser.
- Beteckningen för en riktgivande spårförbindelsen tagits bort i planområdets östra del.
- Ett nytt område med förekomst av sotnätjäril har anvisats på östra sidan av Storträsket i planområdets norra del med beteckningen luo-6.
- Ett för naturens mångfald särskilt viktigt område, en klibbal-slund, har lagts till på plankartan med beteckningen luo-8.
- Beteckningen luo-4 har justerats så att de olika lundarna anvisas i planförslaget med beteckningarna luo-4a, luo-4b och luo-4c.
- Två fornminnesmärken som är fridlysta med stöd av naturvårdslagen har anvisats på plankartan med beteckningen sl.
- Planbestämmelsen om "annat kulturarvsobjekt" (s) har kompletterats med omnämmandet om ett arkeologiskt objekt av riksintresse (VARK).
- Planbestämmelsen om fasta fornlämningar (sm) har justerats litet på basis av utlåtandet från Österbottens museum om utkastet.

Ändringarna är ringa och den 4.5.2026 omdaterade delgeneralplanen går vidare till behandling för godkännande.

Planförslag

Stadsstyrelsens planläggningssektion behandlade det __.__.2026 daterade planförslaget på sitt möte __.__.2026 § __.

Planförslaget var offentligt framlagt under tiden __. - __.__.2026.

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

Godkännande av planen

(KOMPLETTERAS I GODKÄNNANDESKEDET)

4. Redogörelse för generalplanen

4.1. Planens övergripande struktur och innehåll

Delgeneralplanen har utarbetats som en generalplan med rättsverkningar och till sin karaktär är den översiktlig. I planarbetet har man framför allt granskat möjligheterna att placera lokala energilösningen i planområdet så att stora energiflöden kan optimeras. Till dessa delar är planlösningen flexibel. Delgeneralplanen gör det möjligt att – med beaktande av särdragen i naturmiljön och miljökonsekvenserna – placera ett solkraftverk samt en industrialläggning, särskilt för produktion av grönt väte som nämndes ovan, i området.

Funktioner som delgeneralplanen möjliggör

Delgeneralplanen gör det möjligt att etablera en mångsidig helhet av energi-, industri- och infrastrukturverksamhet. Till exempel anläggningar för produktion av grönt väte, energiintensiv industri, energilagring, elstationer, kraftöverföringskonstruktioner samt funktioner för logistik, underhåll, lagrings och teknisk service som betjänar dessa funktioner kan placeras på området. Dessutom kan funktioner som knyter an till förnybar energi, cirkulär ekonomi, energiförädling och energiöverföring samt byggnader och konstruktioner som stöder dessa funktioner placeras på området.

Enligt de preliminära planerna för det projektet för en vätgasanläggning skulle en anläggning för produktion av grön vätgas, process- och kylvattensystem, elstationer och elöverföringsförbindelser med anknytning till vätgasöverföring, områden för teknisk försörjning och transport- och logistikarrangemang kunna placeras på området. Verksamheten skulle också kunna omfatta vattentäcks- och avloppssystem, luftkylningslösningar, dagvattenhanteringsstrukturer samt eventuella lösningar för energiproduktion eller energiåtervinning.

Enligt de ursprungliga planerna skulle väteproduktionen bygga på en elektrolytprocess som drivs med förnybar el, där vatten bryts ned till vatten och syre. Projektet skulle också kunna omfatta elöverföringsförbindelser till Fingrids elstation, ett rör för överföring av vätgas till det nationella vätgasnätet och system för att ta in havsvatten i processen och leda ut vattnet igen i havet.

Planen har dock utarbetats i som en delgeneralplan i stora drag och den binder inte området till en enskild aktör, teknik eller genomförandemodell. Planen gör det också möjligt att placera annan typ av industriell verksamhet och energirelaterad verksamhet inom området, om verksamheten uppfyller de miljö-, säkerhets- och markanvändningskrav som ställs på området. Det slutliga genomförandet av området, verksamheternas omfattning, de tekniska lösningarna, placeringen av byggnader, trafikarrangemangen, dagvattenhanteringen, säkerhetslösningarna och åtgärderna för att lindra miljökonsekvenserna preciseras i samband med detaljplanen, den fortsatta planeringen, tillståndsförfarandet och eventuella miljökonsekvensbedömningar.

Delgeneralplanen möjliggör också ett stegvist genomförande. Alla områden kan inte nödvändigtvis användas för byggnadsändamål, utan en del av området kan förbli obebyggda skyddsgrönområden, dagvatten- och massahanteringsområden eller andra tekniska och miljömässiga buffertområden. Den mer exakta markanvändningen och kvartersstrukturen avgörs under detaljplanefasen allteftersom projektplaneringen framskrider.

I delgeneralplanen ges möjlighet att placera ett solkraftverk i planområdet västra och mellersta del i och med tillbörliga områdesreserveringar (EN-aur) och bestämmelser för solpanelsfält. Området planeras mer ingående i detaljplanläggningen. Väteindustri och en mer omfattande industripark har anvisats/möjliggjorts i planområdets östra del med beteckningen för ett industri- och lagerområde där en betydande anläggning för produktion eller lagring av farliga kemikalier får placeras (T/kem). Området planeras mer ingående i detaljplanläggningen. Till norra sidan av Kristinestadsvägen och Björnövägen anvisas ett skyddsgrönområde (EV) för logistisk anslutning av T/kemi-området till Björnö hamn samt för placering av nödvändig teknisk infrastruktur. Dessutom har området kring Carunas elstation i den södra delen av planområdet anvisats som ett område för energiförsörjning (EN).

För Kristinestads motorsportbana och för en skjutbana har områdesreserveringar anvisats på norra sidan av industriområdet, i planområdets nordöstra del längs Gamla Närpesvägen. I Borgmästarängen blir det möjligt att bygga ett nytt småhusområde (AP), och på dess södra sida har ett område för närrekreation (VL) anvisats. I delgeneralplanen bekräftas också det befintliga småhusbeståndet med beteckningen för egnahemshus (AO).

I delgeneralplanen har man strävat efter att beakta området kulturarvsvärden i tillräcklig omfattning och på ett ändamålsenligt sätt. Med stöd av kulturmiljöinventeringen har huvudbyggnaden från 1900-talet på Carlsrovägen 268 anvisats som en byggnad som ska skyddas och inte får rivas (sr) och det öppna odlingslandskapet jämte byggnader på västra stranden av Storträsket har anvisats som ett område som är värdefullt för stads- eller bybilden (sk), där nybyggnad och reparationsbyggnad ska anpassas till den befintliga bybilden och byggnadstraditionen. Det gamla, öppna åker- och ängsområdet vid Borgmästarängen i planområdets södra del har anvisats som ett landskapsmässigt värdefullt område (ma) som ska bevaras öppet. De fasta fornlämningsobjekten Stormossen (1) och Bergmannasbergen (2), vilka ingår i Museiverkets fornlämningsregister och också behandlas i den arkeologiska inventeringen, har anvisats med beteckningen sm (1, 2). Området kring fornlämningsobjekten har efter behov markerats med tillbörlig linjeraster. Solvängen har anvisats med beteckningen för "annat kulturarvsobjekt" (s) och dessutom som ett arkeologiskt objekt av riksintresse (VARK). I anslutning till beteckningen finns också linjerastering som visar avgränsningen av området enligt den arkeologiska inventeringen.

Föröknings- och rastplatser för arter i bilaga IV till EU:s habitatdirektiv och andra värdefulla naturobjekt som framkommit i naturinventeringarna har beteckningen luo i planen. Föröknings- och rastplatserna för flygekorre har anvisats med planbeteckningen luo-1 och föröknings- och rastplatsen för åkergroda och bred trollslända (samma område) har anvisats med beteckningen luo-2. Dessutom har den med 10 § i skogslagen förenliga och i naturinventeringen konstaterade värdefulla naturtypen nr 3, den bergbundna skogen vid Bergmannasbergen, anvisats med planbeteckningen luo-3. De olika lundområdena i naturinventeringen (lunden på västra sidan av Solvängen, den gamla skogen väster om Gamla Närpesvägen och den fuktiga lunden på stranden nordost om Storträsket) har anvisats på plankartan med planbeteckningarna luo-4a-luo-4c för att det ska vara lättare att hålla isär objekten. Våtmarken vid Flybäcksdiket, som också tagits upp i naturinventeringen, har anvisats med planbeteckningen luo-5 och de områden där den starkt hotade arten sotnätfjäril förekommer har anvisats med planbeteckningen luo-6. Den trädfattiga myren i EN-aur-området har anvisats med beteckningen luo-7. Klibbalsskogen vid Borgmästarängen har i planförslaget anvisats med beteckningen luo-8 och de naturminnesmärken som är fridlysta med stöd av naturvårdslagen med beteckningen sl.

Dimensionering

Planområdets areal uppgår till ca 1011 hektar.

Bostadsområden (AM, AO, AP) utgör ca 40 ha, industri- och lagerområdet (T/kem) ca 233 ha, rekreationsområden (VL) ca 20 ha, specialområden (E, EN, EN-aur, EA, E/mo, EV) ca 221 ha, jord- och skogsbruksområden (M) ca 495 ha och vattenområdet (W) ca 2 ha.

Service

Det finns ingen service i planområdet. Den närmaste servicen finns i Kristinestads centrum på mindre än en kilometers avstånd från planområdets södra gräns mot söder.

4.2. Områdesreserverings- och objektsbeteckningar

Planbeteckningarna är förenliga med miljöministeriets gällande anvisningar.

Delgeneralplanen är en översiktlig markanvändningsplan med rättsverkningar som har till uppgift att styra den noggrannare planeringen av området samt att samordna målen för områdesanvändningen, miljövärdena och olika verksamheter. De områdesreserveringar, objektsbeteckningar som läggs fram i planen med tillhörande bestämmelser styr detaljplaneringen, övriga relevanta myndighetsbeslut och genomförandet av området.

Beteckningarna och bestämmelserna i planen möjliggör inte i alla avseenden direkt byggande, utan genomförandet av flera av områdena kräver detaljplanering, noggrannare utredningar och konsekvensbedömningar. Detta gäller särskilt större industri-, energi- och infrastrukturområden. Vid detaljplaneringen preciseras bland annat byggets placering, omfattning, bygghöjder, trafikarrangemang, hantering av dagvatten samt förebyggande av miljöolägenheter.

Beteckningar och bestämmelser som hänför sig till naturvärden, ekologiska förbindelser, Natura 2000-områden, fåglar och andra objekt som är viktiga för den biologiska mångfalden är bestämmelser som styr den fortsatta planeringen. Områdesanvändningen och genomförandet bör planeras så att naturvärdena inte avsevärt försämras och att målen i naturvårdslagen, målen för nätverket Natura 2000 eller målen i andra miljöbestämmelser inte äventyras. Efter behov kommer konsekvenserna att bedömas närmare i samband med detaljplaneringen, tillståndsförfaranden eller separata Natura-bedömningar.

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

De områden som anvisas i planen som viktiga med tanke på den biologiska mångfalden, skyddszonerna, de ekologiska förbindelserna och rekreatiomsområdena bildar tillsammans en grön struktur som syftar till att säkerställa områdets ekologiska funktion, landskapliga värden samt att samordna natur och rekreation med annan markanvändning.

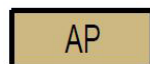
En förminskning av generalplanekartan med förklaringar finns som bilaga till beskrivningen (bilaga 2).

Beteckningar för områdesreserveringar

Boende

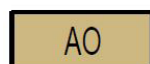

OMRÅDE FÖR LANTBRUKSLÄGENHETERS DRIFTCENTRA.
MAATILOJEN TALOUSKESKUSTEN ALUE.

BOSTADSOMRÅDE DOMINERAT AV SMÅHUS.
Området planeras mer ingående i detaljplanläggningen.

PIENTALOVALTAINEN ASUNTOALUE.
Alueen tarkempi suunnittelu ratkaistaan asemakaavoituksessa.

OMRÅDE FÖR EGNÄHEMSHUS.
OMAKOTITALOJEN ASUNTOALUE.

Industri- och lagerområde

INDUSTRI- OCH LAGEROMRÅDE DÄR EN BETYDANDE ANLÄGGNING FÖR PRODUKTION ELLER LAGRING AV KEMIKALIER
FINNS / FÅR PLACERAS.
Området planeras mer ingående i detaljplanläggningen.

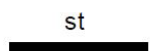
TEOLLISUUS- JA VARASTOALUE, JOLLA ON / JOLLE SAA SIIJOITTA MERKITTÄVÄN, VAARALLISIA KEMIKAALEJA
VALMISTAVAN TAI VARASTOIVAN LAITOKSEN.
Alueen tarkempi suunnittelu ratkaistaan asemakaavoituksessa.

Rekreatiomsområden

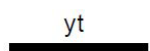

OMRÅDE FÖR NÄRREKREATION.
LÄHIVIRKISTYSALUE.

Trafik

REGIONVÄG / HUVUDGATA.
SEUTUTIE / PÄÄKATU.

FÖRBINDELSEVÄG / MATARGATA.
YHDYSTIE / KOKOOJAKATU.

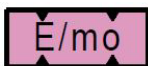
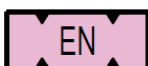
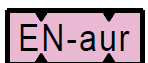
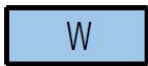

FÖRBINDELSEVÄG / MATARGATA, SOM ÄR DEL AV EN HISTORISK VÄGSTRÄCKNING.
Vägsträckningen ska bevaras.

YHDYSTIE / KOKOOJAKATU, JOKA ON OSA HISTORIALLISTA TIELINJAA.
Tielinja tulee säilyttää.

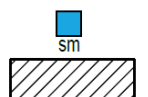
Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

SpecialområdenSPECIALOMRÅDE.
ERITYISALUE.MOTORSPORTOMRÅDE.
MOOTTORIUURHEILUALUE.OMRÅDE FÖR ENERGIFÖRSÖRJNING.
ENERGIAHUOLLON ALUE.OMRÅDE FÖR ENERGIFÖRSÖRJNING.
Området har reserverats för produktion av solenergi. Servicevägar samt tekniska anordningar och nät som behövs för solkraftverk får genomföras i området. Solpanelerna ska placeras på minst 20 meters avstånd från mittlinjen av närmaste körbana på en gata eller landsväg. Området planeras mer ingående i detaljplanläggningen.ENERGIAHUOLLON ALUE.
Alue on varattu aurinkosähköenergian tuotantoon. Alueelle saa toteuttaa aurinkovoimalaa varten tarpeellisia huoltoteitä sekä teknisiä laitteita ja verkostoja. Aurinkopaneelit on sijoitettava vähintään 20 metrin etäisyydelle kadun tai maantien lähimmän ajoradan keskilinjasta. Alueen tarkempi suunnittelu ratkaistaan asemakaavoituksessa.OMRÅDE FÖR SKJUTBANA.
AMPUMARATA-ALUE.SKYDDSGRÖNOMRÅDE.
SUOJAVIHERALUE.Jord- och skogsbruksdominerade områdenJORD- OCH SKOGSBRUKSDOMINERAT OMRÅDE.
MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE.VattenområdeVATTENOMRÅDE.
VESIALUE.VATTENOMRÅDE, DIKE.
VESIALUE, OJA.Objektsbeteckningar

Två fasta fornlämningar (sm) har anvisats i delgeneralplanen:

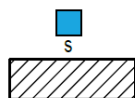
1: Stormossen och 2: Bergmannasbergen

SKYDDS- / FORNNINNESOBJEKT.
Fast fornlämning som avses i och fredats med stöd av lagen om fornninnen (295/63). Det är förbjudet att gräva ut, överhölja, ändra, skada, ta bort eller på annat sätt rubba objektet. Om planer som förändrar fornlämningen ska förhandlas med museimyndigheten i god tid på förhand.SUOJELU-/MUINAISMIUSTOKOHDE.
Muinaismuistolain (295/63) tarkoittama ja rauhoittama kiinteä muinaisjäännös, jonka kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Jäännöstä muuttavista suunnitelmista on neuvoteltava hyvissä ajoin etukäteen museoviranomaisen kanssa. Numerointi viittaa kaavaslostuksen luetteloon kiinteistä muinaisjäännöksistä.1: Stormossen (287010002)
2: Bergmannasbergen (287010001)

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

I delgeneralplanen anvisas ett annat kulturarvsobjekt som är ett arkeologiskt objekt av riksintresse (s) *Solvängen*:

ANNAT KULTURARVSOBJEKT.

Arkeologiskt objekt av riksintresse (VARK) som ska bevaras. Historiska konstruktioner och skitt får avlägsnas endast av särskild anledning och efter tillräcklig arkeologisk dokumentation. Museimyndigheten ska höras i planer som berör objektet.

MUU KULTTUURIPERINTÖKOHDE.

Säilytettävä valtakunnallisesti merkittävä arkeologinen kohde (VARK). Kohteessa sijaitsevien historiallisten rakenteiden ja kerrostumien poistaminen on sallittua vain erityisestä syystä ja riittävän arkeologisen dokumentoinnin jälkeen. Kohdetta koskevista suunnitelmista on kuultava museoviranomaista.

I delgeneralplanen anvisas två naturminnesmärken (sl) som är fridlysta med stöd av 95 § i naturvårdslagen:

1. Bollgran i Gillermossen och 2. Ormgran i Stenkulla

NATURMINNESMÄRKE.

Naturminnesmärke som avses i 95 § i naturvårdslagen (9/2023) Ett fridlyst naturminnesmärke får inte skadas eller förstöras. Numreringen hänvisar till förteckningen över fridlysta naturminnesmärken i planbeskrivningen.

LUONNONMUISTOMERKKI.

Luonnonsuojelulain (9/2023) 95 §:n rauhoittama luonnonmuistomerkki. Rauhoitettua luonnonmuistomerkkiä ei saa vahingoittaa eikä turmella. Numerointi viittaa kaavaselostuksen luetteloon rauhoitetuista luonnonmuistomerkkeistä.

1: Bollgran i Gillermossen / Gillermossenin pallolatva

2: Ormgran i Stenkulla / Stenkullan käärmeukuusi

Delgeneralplanen har en byggnad som ska skyddas (sr), *bostadshuset på Carlsrovägen 268*:

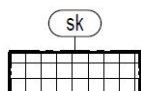
BYGGNAD SOM SKA SKYDDAS.

Kulturhistoriskt, arkitektoniskt eller avseende bybildens värdefull byggnad som ska bevaras. Byggnaden får inte rivas. Reparations- och ändringsarbeten ska vara sådana, att byggnadens speciella värden bevaras. Om betydande åtgärder ska utlåtande begäras av museimyndigheten.

SUOJELTAVA RAKENNUS.

Kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti tai kyläkuvan kannalta arvokas rakennus, joka tulee säilyttää. Rakennusta ei saa purkaa. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen erityiset arvot säilyvät. Merkittävistä toimenpiteistä on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.

I delgeneralplanen anvisas ett område som är värdefullt med tanke på stads- eller bybildens (sk) *Kulturlandskapet på Storträskets västra strand*:

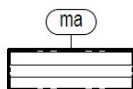
FÖR STADS- ELLER BYBILDEN VÄRDEFULLT OMRÅDE.

För bybildens och byggnadstraditionen viktigt byggnads- och områdeshelhet, vars kulturhistoriska särdrag ska bevaras. Nybyggnad och reparationsbyggnad ska anpassas till den befintliga bybildens och byggnadstraditionen.

KAUPUNKI- TAI KYLÄKUVALLISESTI ARVOKAS ALUE.

Kyläkuvan ja rakennusperinteen säilymisen kannalta merkittävä rakennus- ja aluekokonaisuus, jonka kulttuurihistorialliset ominaispiirteet tulee säilyttää. Uudis- ja korjausrakentaminen tulee sopeuttaa olemassa olevaan kyläkuvaan ja rakennusperinteeseen.

De öppna åkerområdena vid Borgmästarängen har anvisats som ett landskapsmässigt värdefullt område (ma):

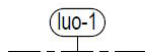
LANDSKAPSMÄSSIGT VÄRDEFULLT OMRÅDE.

Landskapet i området ska bevaras öppet.

MAISEMALLISESTI ARVOKAS ALUE.

Alueen maisema tulee säilyttää avoimena.

Föröknings- och rastområden för flygekorrar har anvisats i delgeneralplanen (luo-1):

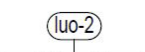
OMRÅDE SOM ÄR SÄRSKILT VIKTIGT MED TANKE PÅ NATURENS MÅNGFALD.

I området finns en föröknings- och rastplats för flygekorre. Enligt 78 § i naturvårdslagen (9/2023) är det förbjudet att förstöra eller försämma föröknings- eller rastplatser för flygekorre. Åtgärder som eventuellt förändrar området förutsätter en noggrannare plan och en utredning över konsekvenserna för flygekorre.

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE.

Alueella sijaitsee liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain (9/2023) 78 §:n nojalla kiellettyä. Aluetta mahdollisesti muuttavat toimenpiteet edellyttävät tarkemman suunnitelman ja selvityksen toimenpiteiden vaikutuksista liito-oravaan.

Ett föröknings- och rastområde för åkergröda och bred kärrtrollslända har anvisats i delgeneralplanen (luo-2):

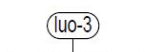
OMRÅDE SOM ÄR SÄRSKILT VIKTIGT MED TANKE PÅ NATURENS MÅNGFALD.

I området finns en föröknings- och rastplats för åkergröda och bred kärrtrollslända. Enligt 78 § i naturvårdslagen (9/2023) är det förbjudet att förstöra eller försämma föröknings- eller rastplatser för åkergröda och bred kärrtrollslända. Åtgärder som eventuellt förändrar området förutsätter en noggrannare plan och en utredning över konsekvenserna för åkergröda och bred kärrtrollslända.

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE.

Alueella sijaitsee viitasammakon sekä lummelampikorenonn lisääntymis- ja levähdyspaikka. Viitasammakon ja lummelampikorenonn lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain (9/2023) 78 §:n nojalla kiellettyä. Aluetta mahdollisesti muuttavat toimenpiteet edellyttävät tarkemman suunnitelman ja selvityksen toimenpiteiden vaikutuksista viitasammakkoon sekä lummelampikorentoon.

I delgeneralplanen finns ett område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald och som omfattar en särskilt viktig livsmiljö enligt 10 § i skogslagen, bergbunden skog (luo-3).

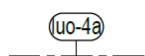
OMRÅDE SOM ÄR SÄRSKILT VIKTIGT MED TANKE PÅ NATURENS MÅNGFALD.

I området finns en särskilt viktig livsmiljö som avses i 10 § i skogslagen; bergbunden skog. Området ska bevaras i naturligt tillstånd.

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE.

Alueella sijaitsee metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö, kalliomettä. Alue tulee säilyttää luonnontilaisena.

Tre områden som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald anvisas i delgeneralplanen (luo-4a-c):

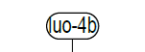

OMRÅDE SOM ÄR SÄRSKILT VIKTIGT MED TANKE PÅ NATURENS MÅNGFALD.

Lund på västsidan av Solvängen. Området ska bevaras i naturligt tillstånd.

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE.

Alueella sijaitsee Solvängenin länsipuolen lehto. Alue tulee säilyttää luonnontilaisena.

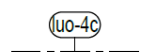

OMRÅDE SOM ÄR SÄRSKILT VIKTIGT MED TANKE PÅ NATURENS MÅNGFALD.

I området finns en lund i området (gamla skogen på västsidan av Gamla Närpesvägen). Området ska bevaras i naturligt tillstånd.

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE.

Alueella sijaitsee lehto (Vanhan Närpiöntien länsipuolen vanha metsä). Alue tulee säilyttää luonnontilaisena.

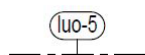
OMRÅDE SOM ÄR SÄRSKILT VIKTIGT MED TANKE PÅ NATURENS MÅNGFALD.

Fuktig lund på nordöstra stranden av Storräsket. Området ska bevaras i naturligt tillstånd.

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE.

Alueella sijaitsee Storräsket-järven koillispuolen rannan kostea lehto. Alue tulee säilyttää luonnontilaisena.

Ett område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald, en våtmark, har anvisats i delgeneralplanen (luo-5):

OMRÅDE SOM ÄR SÄRSKILT VIKTIGT MED TANKE PÅ NATURENS MÅNGFALD.
Det finns en våtmark i området. Åtgärder som försämrar naturvärdena får inte vidtas i området.

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE.
Alueella sijaitsee kosteikko. Alueella ei saa suorittaa alueen luontoarvoja heikentäviä toimenpiteitä.

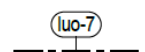
Livsmiljöer för sotnätfjärilen har anvisats i delgeneralplanen (luo-6):

OMRÅDE SOM ÄR SÄRSKILT VIKTIGT MED TANKE PÅ NATURENS MÅNGFALD.
Det förekommer sotnätfjäril i området. Åtgärder som försämrar artens livsmiljö får inte vidtas i området. När service utförs på kraftlinjen ska hänsyn tas till solnätfjäril så, att artens livsmiljöer inte förstörs.

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE.
Alueella sijaitsee tummaverkkoperhonen. Alueella ei saa suorittaa lajin elinympäristöä heikentäviä toimenpiteitä. Tummaverkkoperhoset tulee huomioida voimalinjan huoltotöissä siten, ettei niiden elinympäristöjä hävitetä.

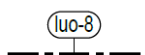
I delgeneralplanen anvisas en livsmiljö som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald och som omfattar en särskilt viktig livsmiljö enligt 10 § i skogslagen, trädfattig myr (luo-7).

OMRÅDE SOM ÄR SÄRSKILT VIKTIGT MED TANKE PÅ NATURENS MÅNGFALD.
I området finns en särskilt viktig livsmiljö som avses i 10 § i skogslagen; en trädfattig myr. Området får inte förändras så att bevarandet av naturtypens särdrag äventyras.

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE.
Alueella sijaitsee metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö, vähäpuustoinen suo. Aluetta ei saa muuttaa niin, että luontotyypin ominaispiirteiden säilyminen alueella vaarantuu.

I delgeneralplanen anvisas en livsmiljö som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald, en klubbalslund (luo-8):

OMRÅDE SOM ÄR SÄRSKILT VIKTIGT MED TANKE PÅ NATURENS MÅNGFALD.
På området växer en klubbalskog. Åtgärder som försämrar naturvärdena får inte vidtas i området.

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE.
Alueella sijaitsee terveleppämetsä. Alueella ei saa suorittaa alueen luontoarvoja heikentäviä toimenpiteitä.

Delgeneralplanen gränsar till Natura 2000-området *Skog vid Norrfjärden* (SAC FI0800154):

OMRÅDE SOM HÖR ELLER HAR FÖRESLAGITS HÖRA TILL NÄTVERKET NATURA 2000.
NATURA 2000 -VERKOSTOON KUULUVA TAI EHDOTETTU ALUE.

I delgeneralplanen anvisas ellinjer (z), en riktgivande rörlinje och ett behov av en förbindelse för en ellinje:

ELLEDNING.
SÄHKÖLINJA.

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

 putki RÖRLEDNING. LÄGET ÄR RIKTGIVANDE, FÖRBINDELSEN BINDANDE.
PUTKILINJA. SIJAINTI OHJEELLINEN, YHTEYS SITOVA.

 sähkölinja BEHOV AV FÖRBINDELSE FÖR ELLINJE.
SÄHKÖLINJAN YHTEYSTARVE.

Övriga beteckningar:

 KOMMUNGRÄNS.
KUNNAN RAJA.

 LINJE 10 m UTANFÖR GENERALPLANEOMRÅDETS GRÄNS.
10 m YLEISKAAVA-ALUEEN RAJAN ULKOPUOLELLA OLEVA VIIVA.

 OMRÅDESGRÄNS.
ALUEEN RAJA.

 GRÄNS FÖR DELOMRÅDE.
OSA-ALUEEN RAJA.

Allmänna bestämmelser som gäller delgeneralplaneområdet:

Delgeneralplanen är en plan med rättsverkningar. Områdesgränserna är riktgivande och anger inte exakta placeringar.

Sådant jordbyggnadsarbete och sådan trädfällning eller någon annan därmed jämförbar åtgärd som förändrar landskapet får inte vidtas utan tillstånd för miljöåtgärder. Tillstånd för miljöåtgärder behövs emellertid inte för att fälla träd i EN-aur- eller M-områden.

Kontinuiteten i nätverket av grönområden samt den ekologiska och rekreativmässiga funktionen ska tryggas i delgeneralplaneområdet. Grönområdena ska bevaras som sammanhängande områdeshelheter.

I planeringen av delgeneralplaneområdet ska tillräckliga områdesreserveringar för hanteringen av dagvatten tas i beaktande. Dagvatten ska fördröjas och vid behov behandlas kvalitetsmässigt så att konsekvenserna för naturhelheterna i strömningsriktningen hålls under kontroll.

I EN-aur-områden ska dagvattnet hanteras kvalitetsmässigt genom sedimentering och fördröjning i separata bassänger innan det leds bort från området. För T/kem-området ska man i samband med den fortsatta planeringen (detaljplanläggningen) utarbeta planer för hanteringen av jordmassor och dagvatten. I dessa utförliga

planer ska det beaktas att området byggs upp i etapper. Massbalansen, terrängens särdrag och vattendelarna ska beaktas vid planeringen av terrängens höjddimensioner.

Vid den fortsatta planeringen av markanvändningen ska tillräckliga och väl tillgängliga områden för närrekreation samt tillräckliga förbindelser till de andra grönområdena säkerställas i AP-områdena. I T/kem-området ska uppmärksamhet fästas vid fungerande trafikförbindelser samt vid tillgängligheten med kollektivtrafik, till fots och med cykel. Beredskapen inför klimatförändringen och ekosystemtjänsterna (de fördelar som naturen ger människor) ska tryggas genom tillämpning av naturbaserade lösningar såväl i offentliga områden som i kvarteren.

4.3. Planens konsekvenser

Delgeneralplanens förhållande till de riksomfattande målen för områdesanvändningen

Delgeneralplanen verkställer de riksomfattande målen för områdesanvändningen. Solkraftverket, som producerar förnybar energi och stöder sig på det befintliga eldistributionsnätet samt industrin som främjar den gröna omställningen skapar förutsättningar för en koldioxidsnål, resurseffektiv samhällsutveckling med utgångspunkt i den befintliga strukturen. Delgeneralplanen främjar det rikstäckande trafiksystemets funktion och ekonomiska effektivitet i och med att man i första hand förbättrar befintliga trafikförbindelser och nät. Riksväg 8, som går i planområdets omedelbara närhet och förenar planområdet med landskapet och i ett större sammanhang med de stora städerna i landet, är på riksplanet en av de viktigaste lederna för specialtransporter och föreslås bli upptagen i det europeiska TEN-nätet. Även det för delgeneralplanen centrala avsnittet av Kristinestadsvägen mellan riksväg 8 och Björnövägen hör till vägnätet för stora specialtransporter. I och med delgeneralplanen stärks Kristinestadsvägens ställning som regionväg och förbindelse mellan det nya industriområdet och Björnövägen och Björnö hamn.

En sund och trivsam livsmiljö har eftersträvat genom att man i delgeneralplanen anvisat industri- och lagerområdet på ett tillräckligt långt avstånd från den befintliga bosättningen och de värdefulla natur- och kulturmiljöobjekten. På det sättet minimeras riskerna vid eventuella olyckor och störningar. Mellan solkraftsområdena och bosättningen har ett avstånd på 30 meter anvisats för att minimera olägenheterna för de boende. I delgeneralplanen har man strävat efter att ta hänsyn till de ekologiska förbindelserna från

närmiljön till planområdet och från planområdet till de närliggande Natura 2000-områdena. I delgeneralplanen har man strävat efter att beakta rekreativvärdena genom att anvisa tillräckligt med områden som lämpar sig för rekreation utanför byggandet, mellan de olika funktionerna inom planområdet, och genom att på plankartan och i planeringen av markanvändningen beakta de natur- och kulturmiljövärden som konstaterats i inventeringarna.

Delgeneralplanen möjliggör och främjar ökningen av produktionen av förnybar energi, vilket stöder uppnåendet av både nationella klimatmål och EU:s klimatmål samt Finlands självförsörjning på energi.

Delgeneralplanens förhållande till Österbottens landskapsstrategi 2022–2025 och till strategin för innovation och tillväxt 2022–2025

Delgeneralplanen verkställer målen i Österbottens landskapsstrategi 2022–2025 i och med att den främjar ett mångsidigt näringsliv och tillväxt i regionalekonomin samt stöder den gröna omställningen, som i sin tur stöder omstruktureringen inom ekonomin och uppbyggandet av ett kolneutralt välfärdssamhälle i enlighet med målen i Den europeiska gröna given. Delgeneralplanen verkställer strategin för innovation och tillväxt i Österbotten 2022–2025 bl.a. genom att stärka förutsättningarna för ekonomisk hållbar tillväxt, såsom att stärka konkurrenskraften och verksamhetsbetingelserna för företag som är inriktade på förnybar energiproduktion, och

Delgeneralplanens förhållande till Österbottens landskapsplanering

Delgeneralplanen har utarbetats i enlighet med målen i den gällande landskapsplanen. I den gällande landskapsplanen 2050 är delgeneralplaneområdet främst utanför beteckningarna för områdesanvändningen och endast en liten del av det i söder har anvisats som ett område för tätortsfunktioner. I landskapsplanen har ett område för kemisk industri och lagring anvisats proaktivt med beteckningen t/kem. Dessutom har landskapsplanen anvisat bl.a. en stor transformatorstation, fornlämningar, ett område som är viktigt med tanke på naturens mångfald, en kulturhistorisk vägsträckning, region- och förbindelsevägar samt en riktgivande friluftsled.

I den nu aktuella delgeneralplanen har planområdets kulturhistoriska värden, arkeologiska värden och naturvärden identifierats utifrån de gjorda inventeringarna och utredningarna, och värdefulla objekt har anvisats på plankartan med tillbörliga planbeteckningar och -bestämmelser. I delgeneralplanen har Kristinestadsvägen anvisats som en regionväg och Carlsrovägen som en förbindelseväg

som är en del av en historisk vägsträckning och därför bör bevaras. På plankartan har man dessutom beaktat de befintliga kraftledningarna och den stora transformatorstationen genom anvisandet av ett område för energiförsörjning.

De i landskapsplanen anvisade förbindelsebehoven för spårtrafik, kraftöverföringsledning, huvudvattenledning och överföringsavlopp är beteckningar för utvecklingsprinciper vars mer exakta placering avgörs vid senare planering. Med beaktande av delgeneralplanens översiktliga karaktär har förbindelserna inte anvisats med separata beteckningar.

I delgeneralplanen har man dock förberett sig för att utveckla infrastrukturen genom att anvisa EV-områden längs Björnövägen och Kristinestadsvägen. Dessa EV-områden kan också användas för genomförandet av eventuella trafik- och infrastrukturförbindelser. Lösningen på de granskningar av förbindelser och områdesreserveringar som gjorts i detaljplanen för Björnö baserar sig på de närmare sammanlänkningar och regionreserveringar som gjorts i detaljplanen för Björnö hamns förbindelsekorridor.

Dessutom anvisar delgeneralplanen vidsträckta jord- och skogsbruksområden i nordlig-sydlig riktning, där de nuvarande korridorerna huvudsakligen är belägna. Målet är i första hand att utnyttja befintliga korridorer och infrastrukturreserveringar som blir utanför de områden som ska bebyggas. Lösningen stöder landskapsplanens planeringsbestämmelser enligt vilka nuvarande ledningsgator i första hand ska utnyttjas vid planeringen av nya förbindelser och att hänsyn ska tas till den övriga markanvändningen samt landskaps-, kulturmiljö- och naturvärdena.

EN-aur-områden

Delgeneralplanen verkställer målen i landskapsplanen även i fråga om de områden som reserverats för produktion av solenergi. I Österbottens landskapsplan 2050 har inga områden anvisats särskilt för produktion av solkraft, utan enligt en allmän planeringsbestämmelse ska man vid planering av stora områden för produktion av solenergi i första hand undvika att de placeras på enhetlig jordbruksmark eller skogsområden som är i produktion. Dessutom ska området förverkligas med så liten miljöpåverkan som möjligt, med särskild hänsyn till konsekvenserna för boende, rekreation, primärproduktion samt för landskaps-, kulturmiljö- och naturvärden. Enligt en allmän planeringsbestämmelse för produktion, överföring

och lagring av energi ska man vid planering av områden för energiproduktion på fastlandet och i havsområdet fästa särskild uppmärksamhet vid att samordna energiproduktion, -överföring och lagring med övrig områdesanvändning.

Produktionen av solenergi bedöms ha den största potentialen där var den är tekniskt-ekonomiskt lönsam. På sådana områden kan den el som produceras antingen användas direkt eller lagras eller så finns det förbindelser för elöverföring nära. Områdena för produktion av solkraft har i enlighet med bestämmelsen i landskapsplanen anvisats i närheten av den befintliga infrastrukturen, i ett område som är ändamålsenligt både tekniskt och med hänsyn till trafiken. Delgeneralplanen bedöms i fråga om solenergiproduktionsområden medföra konsekvenser främst för den lokala naturen och den byggda miljön, inte i större utsträckning på landskapsnivå.

T/kem-området

I Österbottens landskapsplan 2050 anvisas regionalt betydande områden för arbetsplatser utanför områden för centrumfunktioner samt industri- och lagerområden som områdesreserveringar. Nya områden, vars avgränsning ännu inte är bestämd och de områden som på grund av landskapsplanens skala inte kan anvisas som områden anvisas med en objektsbeteckning. Industri- och lagerområden där det finns anläggningar som omfattas av Seveso III -direktivet och har en konsultationszon på minst 1 km har tilläggsbeteckningen /kem. I delgeneralplaneområdets östra del anvisar Österbottens landskapsplan 2050 ett område för kemisk industri och lagring t/kem. Enligt landskapsplanebeskrivningen har särskild vikt fästs vid att tillgängligheten till arbetsplats- och industriområden är god och att de ligger i närheten av större trafikleder. I varje pendlingsområde anvisas nya områden för industrins utvidgningsbehov. I planlösningen ha också fästs vikt vid att det ska finnas industriområden i närheten av varje tätort.

Risker för storolyckor och kemikaliesäkerhet

T/kem-området möjliggör industri- och lagerverksamhet som kan omfatta tillverkning, hantering eller lagring av farliga kemikalier. För området planeras särskilt verksamheter kopplade till produktion av grön vätgas, där centrala säkerhetsfrågor gäller hantering av vätgas och eventuella läckage-, brand- och explosionssituationer samt deras konsekvenser för omgivande markanvändning, trafikleder, infrastruktur och naturvärden.

På generalplannivå kan placeringen av T/kem-området i princip anses vara ändamålsenlig. Området ligger i randområdet till en tätortsstruktur, i närheten av goda transportförbindelser, en hamn och infrastruktur för energiförsörjning. Områdets omfattning ger möjligheter att placera de egentliga riskfunktionerna på tillräckligt avstånd från bosättning, trafikleder, skyddade objekt och andra känsliga verksamheter. Placeringen stöder också koncentrationen av industriverksamhet till ett område där befintliga och planerade förbindelser mellan energi-, transport- och röinfrastruktur kan utnyttjas.

Genomförandet av T/kem-området kan dock kräva en mer ingående riskbedömning i samband med detaljplaneringen och projektplaneringen.

Områdets användningsändamål, kvartersstrukturen, byggnadstorna, skyddsområdena och placeringen av verksamheter preciseras i detaljplaneskedet. Samtidigt kan nödvändiga preciserande säkerhetsutredningar samt utredningar om storolycksrisker och kemikalierisker utarbetas i samarbete med verksamhetsutövaren, räddningsmyndigheten och vid behov Säkerhets- och kemikalieverket. Den egentliga hanteringen och lagringen av kemikalier avgörs dessutom i ett tillståndsförfarande enligt kemikaliesäkerhetslagen, där verksamhetsutövaren ska påvisa att anläggningens placering, de tekniska lösningarna och riskhanteringsåtgärderna uppfyller de krav som ställs på kemikaliesäkerheten.

Utifrån den nuvarande projektinformationen har de tekniska lösningarna för den planerade vätgasanläggningen i området utvecklats så att mängden vätgas som lagras vid anläggningen har minskats och avsikten är att vätgasen huvudsakligen ska överföras till ett rörnät. Detta minskar de risker som är förknippade med lagring och vägtransporter. Den slutliga risknivån och de nödvändiga skyddsavstånden bestäms dock först i samband med den mer ingående planeringen, detaljplaneringen och tillståndsförfarandena. På generalplanenivå har inga faktorer identifierats som skulle förhindra att T/kem-området anvisas i planen, förutsatt att man i den fortsatta planeringen säkerställer tillräckliga skyddsavstånd, säkra trafikförbindelser, förutsättningar för räddningsverksamhet samt beaktande av miljö- och naturvärden.

Det är motiverat att placera en produktionsanläggning som baserar sig på grön vätgas i planområdet både direkt med tanke på målen i den gällande landskapsplanen och med tanke på de positiva kon-

sekvenserna för t.ex. arbetsplatser och kommunekonomi. I delgeneralplanen har man strävat efter att förutse eventuella olägenheter av industriområdet, till exempel för miljön, rekreationsbruket och trafiken, genom att anvisa ett tillräckligt avstånd till bosättning, värdefulla natur- och kulturmiljövärden och andra funktioner i området samt genom att utnyttja det befintliga trafiknätet. Det skyddsgrönområde (EV) som anvisats i delgeneralplanen möjliggör en logistisk förbindelse för området med Björnö hamn. I delgeneralplaneområdet har man dessutom strävat efter att lämna tillräckligt med områden som lämpar sig för rekreation utanför byggandet och beakta grönförbindelser och ekologiska förbindelser till planområdet och från planområdet till näromgivningen. Användningsändamålet för de områden som reserveras för industri preciseras allteftersom planprocessen fortskrider och de aktörer som etablerar sig i industriområdet ansvarar för ett eventuellt förfarande för miljökonsekvensbedömning (MKB), som konkretiserar bl.a. riskhanteringen samt beskriver närmare vilka konsekvenser verksamheten har för naturen och för den byggda miljön.

Konsekvenser för landskapet

Genomförandet av delgeneralplanen bedöms ha konsekvenser för landskapet och byggandet enligt planen kommer att förändra landskapsstrukturen permanent. Landskapet påverkas mest i solkraftverksområdet (EN-aur) samt i industri- och lagerområdet, där en betydande anläggning för produktion eller lagring av farliga kemikalier får placeras (T/kem). Landskapskonsekvenserna uppkommer framför allt när trädbestånd och vegetation avlägsnas men också när trafiken regleras och terrängen bearbetas. I det nya småhusdominerade bostadsområdet i Borgmästarängen bedöms däremot inte uppkomma några betydande förändringar i landskapet och det framtida byggandet kan anpassas till det befintliga samt till miljön och tätortsbilden i området.

Industri- och lagerområde

Byggandet av T/kem-området kommer att förändra landskapet från ett skogsklätt område till ett bebyggt och i huvudsak asfalterat industri- och lagerområde. Industri- och lagerområdet omfattar sammanlagt ca 233 ha och består i dag av skog. Träd kommer att avlägsnas i betydande omfattning när området ska byggas. Det befintliga beståndet skyddar utsikten till exempel mot Kristinestadsvägen samt mot bosättningen kring träsket, och därför

kommer avlägsnandet av beståndet att öka landskapskonsekvenserna av byggandet. Den största förändringen i landskapet kommer dock att synas just åt Kristinestadshållet.

EN-aur-område

Landskapskonsekvenserna av ett solkraftverk i delgeneralplaneområdet har bedömts separat i planbeskrivningen till detaljplanen för Nedsjö solkraftsområde, som håller på att utarbetas (Sweco 2026). I detaljplanens utkastskede har detaljplanens konsekvenser för landskapet bedömts på ett heltäckande sätt och hur byggandet ska anpassas till omgivningen har illustrerats bl.a. med särskilda visualiseringar. Enligt detaljplanebeskrivningen är solkraftverkets paneler ca 3,6 meter höga, men vid bedömningen av landskapspåverkan antas panelens högsta punkt vara 4,0 meter hög för att undersöka den teoretiska maximala påverkan. För att skydda djurs och människors säkerhet kommer området att inhägnas med ett skyddsstängsel som uppfyller SFS 6001-standarden och är minst 2,0 meter högt. Planen föreskriver också att skyddsstängslet ska anpassas till landskapet genom planteringar för att mildra landskapspåverkan.

Solpaneler är lägre än fullvuxna träd, så deras landskapspåverkan kommer huvudsakligen att ligga på panelfältets omedelbara omgivningar, deras omedelbara påverkansområde. Planområdet och dess omedelbara omgivningar består huvudsakligen av ekonomiskog, och det finns ingen betydande bebyggelse eller terräng i områdets omedelbara omgivningar som används för speciell rekreation. Projektets mest betydande landskapspåverkan kommer att vara den skog som kommer att huggas ner i projektområdet, vilket kommer att förändra områdets väglandskap till ett mer bebyggt än det är nu. Detaljplanen ligger i ett relativt plant område, vilket lindrar planens landskapspåverkan. De mindre, cirka 1–2 meter höga kullarna i planområdet kommer sannolikt att jämnas ut för panelfälten.

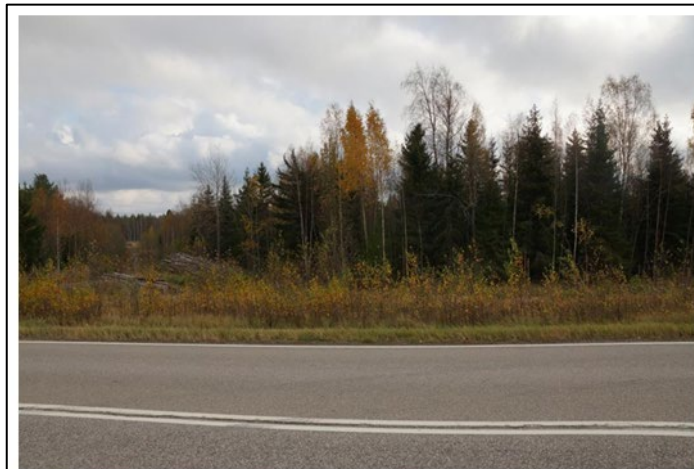
Det finns en byggnad i omedelbar närhet av planen, cirka 50 meter bort på Carlsrovägen. Förändringar kan ske i landskapet kring den aktuella byggnaden, även om förändringarnas slutliga karaktär kan påverkas av landskapsarkitektur mellan byggnaden och planområdet, bland annat genom att plantera en trädrad enligt planens krav. Dessutom kan utsikten från vägarna som löper längs planområdets kanter förändras. De mest betydande platserna vad gäller landskapspåverkan är Kristinestadsnäsavägen, området mellan Björnö-

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

vägen och Skrattnäsvägen, och den mer öppna utsikten över Nedsjö travbana. Dessa områden besöks av flest människor, och landskapspåverkan är störst på dessa punkter. Det närmaste nationellt värdefulla landskapsområdet till detaljplanen, Härkmerifjärdens kulturlandskap, ligger mer än 10 kilometer söder om planområdet, så projektet förväntas inte påverka nationellt värdefulla landskapsområden.

Illustrationer av Kristinestadsvägen (utkast till detaljplan för Nedsjö solkraftsområde, planbeskrivning, s. 25–26. Sweco 2026):

Kuva 9. Näkymä Kristiinankaupungintieltä Tiiltehtaanmäen suuntaan.

Näkymä Kristiinankaupungintieltä kaakkoon. Nykyisellään tieympäristö on vaihtelevan ikäistä talousmetsää.

Kuva 10. Havainnekuva, jossa on hahmoteltu, millä sama näkymä voisi näyttää kaavan toteuttamisen jälkeen. Havainnekuvasssa on käytetty suoja-aidan korkeutena 2 m. Suojaistutukset ovat korkeudeltaan 1,5–2,5 m.

Kaavan toteuttamisen myötä metsäinen maisema vähenee huomattavasti etenkin lähietäisyydeltä tarkasteltuna.

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

Kuva 11. Näkymät Kristiinankaupungintieltä suoraan tietä pitkin eteenpäin kohti kaupungin keskustaa.

Näkymä Kristiinankaupungintieltä lounaaseen. Kristiinankaupungintien tiemaisema on nykyisellään metsäinen. Tien varrella on eri-ikäistä talousmetsää.

Kuva 12. Havainnekuva siitä, miltä sama näkymä voisi näyttää kaavan toteuttamisen jälkeen. Suojaistutusten korkeutena on käytetty 1,5–2,5 m ja suoja-aidan 2 m.

Asemakaavan toteuttamisen jälkeen näkymä alueella muuttuu nykyistä avoimemmaksi ja vähemmän metsäiseksi. Kuvauspisteessä aurinkopaneeleja sijoittuu tien molemmiin puolin, mutta suojaistutusten myötä varsinainen paneelien näkyvyys tienkäyttäjälle on vähäinen ja maisemallinen muutos syntyy lähinnä metsän harventamisesta. Kuvauspisteestä avautuvassa näkymässä metsää näkyy horisontissa asemakaava-alueen takana.

Konsekvenser för naturmiljön

Konsekvenser för värdefulla naturtypsobjekt och vegetation

Det byggande som delgeneralplanen möjliggör kommer att förändra naturmiljön särskilt i och med byggandet av solkraftverk och industri. Att träd och annan vegetation avlägsnas kommer att ha störst inverkan på naturmiljön. I samband med delgeneralplanen och den separata detaljplanen för ett solkraftverk har heltäckande naturinventeringar utarbetats, i vilka områdets naturvärden har fastställts. De värdefulla naturtypsobjekten har i huvudsak anvisats utanför de områden som ska byggas och anvisats med tillbörliga planbeteckningar och -bestämmelser (luo). Enligt planbestämmelserna ska värdefulla naturtypsobjekt bevaras eller i naturligt tillstånd, eller så får åtgärder som försämrar naturvärdena inte vidtas i området. Industri- och lagerområdet (T/kem) i delgeneralplanen

är i huvudsak frisk moskog och enligt naturinventeringen finns det inga värdefulla naturtypsobjekt som bör beaktas särskilt i planen.

Mitt i solkraftsområdet finns det enligt naturinventeringen som gjordes separat för skolkraftsområdet (Kanckos 2022) ett objekt som är förenligt med skogslagen (trädfattig myr). I delgeneralplanen har myren anvisats med beteckningen lu0-7. Enligt detaljplanebeskrivningen för Nedsjö solkraftsområde (Sweco 2026) har myren och en skyddszon på 15 meter uteslutits från byggandet med anledning av naturvärdena. Det är dock sannolikt att skogslagsobjektet kommer att förändras på lång sikt i och med genomförandet av planen allteftersom det sker förändringar i dess omgivning. Konsekvensens omfattning och hastighet beror på sättet att grundlägga solpanelerna på hur mycket marken bearbetas, eftersom det påverkar dagvattenflödet till området. Förändringen i naturvärdena vid objektet bedöms på lång sikt som helhet bli relativt lite negativ, eftersom objektets värden främst bygger på lokala terrängformer som bildar ett litet lokalt träskområde utan möjlighet till naturlig utbredning av värdena till ett större område.

I utkastet till detaljplan för Nedsjö solkraftsområde har man dessutom beaktat Flybäcken, som rinner i ett jord- och skogsbruksdominerat område (M) från Storträsket mot söder. Enligt en planbestämmelse ska 15 meter träd ska lämnas kvar på båda sidor om Flybäcken. Det är dock tillåtet att ta bort träd som är nödvändiga för kraftledningskorridorens funktion. Enligt planbeskrivningen väntas detaljplanen inte medföra negativa konsekvenser för vattenkvaliteten i Flybäcken.

Byggnad av solkraft och industri kan medföra konsekvenser för djuren i området, i synnerhet eftersom trädbestand och vegetation avlägsnas, terrängen bearbetas och livsmiljöer splittras. Byggandet minskar skogsområdenas omfattning och kan försämra vissa arters levnadsförhållanden och möjligheter att förflytta sig. Konsekvenser kan också uppkomma av att solkraftsområdena inhägnas, då det ställvis kan förhindra eller styra däggdjurens rörelse. Tills vidare känner man inte till alla delar till hur solkraftverk påverkar djur och konsekvenserna kan variera mellan olika artgrupper. Konsekvensernas betydelse preciseras i samband med fortsatt planering och mer detaljerade naturinventeringar.

Konsekvenser för djur

I delgeneralplanen har de djurarter som ska skyddas i planområdet beaktats med lu0-beteckningar och behövliga planbestämmelser.

Luo-områdena har anvisats i jord- och skogsbruksdominerade områden utanför de områden som ska byggas. Enligt 78 § i naturvårdslagen (9/2023) är det förbjudet att förstöra eller försämra förökings- eller rastplatser för arter som nämns i bilaga IV till habitatdirektivet, såsom flygekorre, åkergroda och bred kärtröslända. I det område där det förekommer sotnätfjäril får inga åtgärder som försämrar artens livsmiljö vidtas, och arten ska tas i beaktande bl.a. när underhåll utförs på kraftlinjerna.

Fågelfauna

Byggande enligt delgeneralplanen kommer att förminska det nationellt betydande fågelområdet Sydösterbottens skogar (FINIBA) särskilt i EN-aur- och T/kem-områdena allteftersom skogsarealen minskar. FINIBA-områdena är nationellt betydande häcknings- eller samlingsområden för hotade fågelarter, nära hotade fågelarter och fågelarter som omfattas av Finlands internationella specialansvar. FINIBA-området Sydösterbottens skogar är drygt 51 000 ha stort. Tjäder, lavskrika och tretåig hackspett är de arter som utgjort grunden för klassificeringen som ett FINIBA-område. I synnerhet lavskrika och tretåig hackspett är typiska arter i gamla grandominerade skogar. Tjäder och lavskrika kräver vidsträckta skogsområden där andelen gamla bestånd är stor. Under terrängarbetet i anslutning till naturinventeringen påträffades emellertid inte en enda av nämnda fågelarter. I Finlands Artdatacenters material finns inte heller några omnämningen om lavskrika eller tjäder. I utredningsområdet gjordes en vinterobservation av tretåig hackspett 2021. I utredningsområdet finns det två grandungar som lämpar sig för tretåig hackspett. I delgeneralplanen ligger dessa inom de värdefulla naturtyperna i de gamla skogarna vid Solvängen och på västra sidan av Gamla Närpesvägen. Enligt bestämmelserna i delgeneralplanen ska områdena bevaras i naturligt tillstånd.

Det häckande fågelbeståndet består främst av skogsfåglar och fåglar som trivs i öppna buskmarker – dessa har revir bl.a. i ledningsgator och på kalhyggen. Största delen av arterna är vanliga men här häckar också flera arter som klassificerats som hotade eller nära hotade. Bland de hotade titorna finns det uppskattningsvis fyra par talltitor och sju par tofsmesar som häckar i området. Särskilt talltitor trivs i gamla skogsdungar och den gamla skogen vid Solvängen och den gamla skogen väster om Gamla Närpesvägen lämpar sig bäst för arten. För titorna är det viktigt att dessa skogar bevaras.

Havsörn

Situationen beträffande havsörnsboet kontrollerades i terrängen 24.4 2024. Enligt utredningarna finns det inga kända havsörnsbon i området och projektet bedöms inte ha några betydande konsekvenser för artens häckning.

Fladdermöss och andra däggdjur

Delgeneralplaneområdet har knappt någon betydelse för fladdermössen och i de terrängarbeten som gjordes inom ramen för naturinventeringen observerades inga dagsgömslen, bortsett från några ihåliga träd. I området har ingen separat kartläggning gjorts över däggdjuren, men det förekommer säkert typiska skogsarter som berörs av ändringarna i delgeneralplaneområdet, som att skogsarealen minskar, terrängen bearbetas för att senare bebyggas. I delgeneralplanen har man strävat efter att bevara de grönområden som anvisats utanför byggandet som sammanhängande områden och på det sättet trygga områdets ekologiska och rekreativmässiga funktion.

Konsekvenser för stora rovdjur

På basis av Naturresursinstitutets karttjänst Naturresursinfo (2025) ligger de närmaste kända vargreviren cirka 23–30 kilometer söder om och cirka 40 kilometer norr om planeringsområdet. I söder utgörs de närmaste reviren av reviren med familjeflockar i Storå och Lauhanvuori, och i norr av reviret med en familjeflock i Korsnäs och reviret med ett vargpar i Österland–Pörtom. Utifrån den senaste bedömningen av vargstammen ligger planeringsområdet dessutom delvis i eller gränsar till vargreviret i Kaskö, som har statusen familjeflock. I området och dess näromgivning har också björn, lodjur och järv observerats.

Genomförandet av planen kan orsaka konsekvenser för de stora rovdjurens användning av livsmiljöer och rörlighet samt för de ekologiska förbindelserna, särskilt till följd av byggande och ökad mänsklig aktivitet. Konsekvenserna kan bland annat bestå av partiell fragmentering av skogsområden, ökade störningar och förändringar i djurens vandringsstråk. I synnerhet buller, belysning, trafik och arbeten under byggnadstiden kan tillfälligt försämra områdets lämplighet för stora rovdjur och leda till att de undviker områden i närheten av de mest aktiva verksamheterna.

Det faktum att stora rovdjur rör sig över vidsträckta områden och att planeringsområdet utgör en del av ett större skogsområde där

de ekologiska förbindelserna fortsätter även utanför projektområdet minskar emellertid konsekvensernas betydelse. Delgeneralplanen är dessutom översiktlig och i den anvisas inte hela området för byggande, utan även obbyggda skogs- och grönområden kvarstår som gör det möjligt för djuren att röra sig inom och genom området.

På det hela taget är konsekvenserna av planens genomförande för de stora rovdjuren troligen lokala och huvudsakligen små eller högst måttliga. Konsekvenserna framhävs särskilt under byggnadstiden, men de bestående konsekvenserna bedöms vara begränsade förutsatt att man i den fortsatta planeringen ser till att de ekologiska förbindelserna bevaras och lindrar de störningar som byggande, belysning och trafik ger upphov till. I samband med detaljplaneringen och den mer ingående genomförandeplaneringen ska man ägna särskild uppmärksamhet åt kontinuiteten i grönförbindelserna samt åt bevarandet av skogsområdena på ett sätt som är ändamålsenligt med tanke på djurens rörlighet.

Konsekvenser för Natura 2000-områden

I delgeneralplaneområdet finns inga områden som hör till nätverket Natura 2000 och inga särskilda naturskyddsobjekt, men det gränsar i söder till Natura 2000-området *Skog vid Norrfjärden* (SACFI0800154). På dess nordöstra sida finns ett naturskyddsområde på privat mark (YSA), *Fjärdsgrund* samt ett Natura 2000-område, *Tegelbruksbacken* (SACFI0800140). Natura 2000-området *Kristinestads skärgård* (SAC/SPA FI0800134) finns ungefär en kilometer från planområdet mot väster. Natura 2000-området *Skog vid Norrfjärden* (SAC) är i egenskap av representativ boreal skog och våtmarksnatur ett viktigt skyddsobjekt, och Natura 2000-området *Tegelbruksbacken* (SAC) ett mångsidigt, vidsträckt område som utgör en värdefull vårdbiotop. Natura 2000-området *Kristinestads skärgård* (SAC/SPA) är ett exempel på naturtyperna i den smala och klippiga skärgården längs en del av Bottenhavets kust som bevarats nästan obebyggd och i naturligt tillstånd. Området är ett viktigt häckningsområde för fåglar och en del av det är även en rastplats för fåglar under höst- och vårflyttning. I området finns det representativa och artrika strandängar, ståtliga blåstångvallar samt gamla talldominerade barrskogar. En del av området är även viktigt med hänsyn till rekreationsbruket.

Över delgeneralplaneområdet utarbetas en separat Natura-behovsprövning, där man granskar hur den förändrade markanvändningen och de planerade verksamheterna påverkar Natura 2000-området Skog vid Norrfjärden.

Konsekvenser för de ekologiska förbindelserna

Genomförandet av delgeneralplanen förändrar de nuvarande skogs- och torvmarksområdena och kan ställvis försämra de ekologiska förbindelserna och djurens möjligheter att röra sig. Konsekvenser uppstår främst pga. byggande, avlägsnande av träd, terrängbearbetning och eventuella inhägnade områden. Delgeneralplanen har dock utarbetats som en översiktlig plan på så sätt att i området kvarstår vidsträckta obyggda zoner, grönområden och naturliga områdeshelheter som bibehåller ekologiska förbindelser och gör det möjligt för djurarter att röra sig även framöver.

Bevarandet av obyggda områden, skyddszoner, vattenfårar och skogsområden bidrar till kontinuitet i det ekologiska nätverket i området och minskar fragmenteringen av livsmiljöer. De ekologiska förbindelsernas funktion och skyddet av den biologiska mångfalden preciseras i samband med detaljplaneringen och den mer ingående planeringen. I dessa beaktas också konsekvenserna för Naturaområden, FINIBA-områden och andra värdefulla naturobjekt.

Konsekvenser för mark- och berggrund, grundvatten och vattendrag

Marken i delgeneralplaneområdet är i huvudsak morän (blandad jordfraktion) med mindre inslag av lera och berggrund. Berggrunden i området består främst av gnejs och vulkaniska stenarter. Österbottens kust eller Kristinestads stad hör inte till de områden där det finns risk för höga radonhalter. Bara i planområdets nordöstra del förekommer det med måttlig sannolikhet sura sulfatjordar på ett litet område. Markanvändningen anvisas i ett område med bra byggbarhet; morän och bergbunden mark. Enligt en preliminär bedömning av massbalansen kan området för den tyngsta industrin grundläggas med lokala jordmassor. På industriområdets östra sida finns de utdikade myrområdena vid Gillermossen, vars byggande torde förorsaka betydande koldioxidutsläpp i förhållande till arealen. Delgeneralplanens konsekvenser för jordmånen hör främst samman med byggandet av industri- och lagerområdet samt med konsekvenserna under driften – dessa kommer att bedömas sepa-

rat allteftersom verksamheterna i området preciseras. Miljökonsekvenserna av motorbanan och skjutbanan, som kommer att flyttas i och med delgeneralplanen, bedöms mer ingående när de nya lägena preciserats och planeringen fortskridit.

För att bygga området krävs område-specifika utjämnings- och markbyggnadsåtgärder som kan påverka bl.a. landskapet, dagvattenbildningen, trafiken och miljökonsekvenserna under byggandet. För att lindra konsekvenserna görs i samband med detaljplanläggningen en granskning av massbalansen och uppskattas det överskott av jordmassor som uppstår i området och av eventuellt behov av fyllning.

Utgångspunkten för planeringen är att de jordmassor som uppkommer i området i största möjliga utsträckning kan utnyttjas internt vid utjämnningen och byggandet så att en så god massbalans som möjligt uppnås. Syftet är att fastställa sådana bygghöjder och byggprinciper för området som minimerar behovet av transport av stora mängder marksubstanser och av att placera markmassor utanför området. På så sätt kan man minska trafikkonsekvenserna, utsläppen, bullret under byggtiden och de totala kostnaderna för byggandet.

På basis av granskningen av massbalansen fastställs i detaljplanskedet närmare vilka bygghöjder som lämpar sig för området, byggets omfattning samt eventuella områdesvisa utjämnings- och fyllningslösningar. Samtidigt kan det säkerställas att genomförandet av området på ett kontrollerat sätt samordnas med den omgivande terrängen, landskapet och med lösningar som är ändamålsenliga med tanke på hanteringen av dagvatten.

Konsekvenser för ytvattnen

Planområdet ligger i två huvudvattenområden Tjock å och *Bottenhavets kustområde* samt delvis i avrinningsområdena kring Tjock ås nedre lopp, Flybäcksdiket samt mellanområdet 83V088. Flybäcksdiket är en viktig fåra med tanke på ytvattenförhållandena i området. Flybäcksdiket har sin början söder om Storträsket och rinner genom planeringsområdet söderut mot Norrfjärden. De närmaste klassificerade grundvattenområdena ligger på cirka 10 kilometers avstånd från planeringsområdet, vilket innebär att projektet inte bedöms ha några betydande konsekvenser för de grundvattenområden som är viktiga för samhällenas vattenförsörjning. Konsekvenserna riktar sig i första hand mot ytvattnen, avrinningsförhållandena och dagvattenhanteringen i området.

De industri- och energiområden som anvisats i delgeneralplanen ökar mängden ytor som inte släpper igenom vatten, vilket kan öka dagvattenmängden och förändra dagvattenflödet, särskilt vid störtregn. Byggandet, markbearbetningen och utjämningen av områden kan påverka vattnets naturliga infiltration, ytavrinningen och ytvattenkvaliteten. Konsekvenserna under byggnadstiden kan särskilt bestå av ökad sediment- och näringsbelastning, grumlighet i vattnet och ökad flödesvariation. Om dagvattnet inte hanteras på behörigt sätt kan konsekvenserna sträcka sig till Flybäcksdiket, nedan belägna diken, omgivningen kring Norrfjärden och vattendragen i kustområdet. Sediment, näringsämnen och andra föroreningar kan också transporteras med dagvattnet till miljön.

Klimatförändringen väntas leda till ökad förekomst av störtregn och extrema väderfenomen, vilket understryker hur viktig dagvattenhanteringen är i den fortsatta planeringen av området. Man kan lindra konsekvenserna genom att reservera tillräckligt stora områden för fördröjning, infiltrering och hantering av dagvatten samt genom att bevara obbyggda grönområden, skyddszoner och naturliga avrinningsområden. Man kan lämna tillräckligt breda skyddszoner kring Flybäcksdiket och andra vattenfåror för att förebygga erosion, minska konsekvenserna för vattendragen och trygga de ekologiska förbindelserna. De konsekvenser som uppstår under byggnadstiden kan dessutom hanteras genom etappindelning, tillfälliga sedimenteringsbassänger, erosionsskydd och lösningar för dagvattenhantering under arbetet.

I samband med detaljplaneringen utförs mer detaljerade dagvatten-, utjämnings- och massbalansgranskningar, där man fastställer områdesspecifika fördröjnings-, infiltrerings- och sedimenteringslösningar samt de dagvattenbassänger och öppna dikeskonstruktioner som behövs. Målet för planeringen är att bevara avrinningsförhållandena i ett så naturligt tillstånd som möjligt, förebygga flödes- och belastningskonsekvenser för de nedan belägna vattendragen samt minimera behovet av att transportera betydande mängder marksubstanser. Samtidigt är målet att minska miljökonsekvenserna, trafiken och utsläppen under byggnadstiden.

Delgeneralplanen är översiktlig till sin karaktär. Den utförligare områdesanvändningen, mängden byggande, grönområdena, skyddszonerna, områdena som inte ska byggas samt de interna lösningarna i kvarterksområdena preciseras i samband med detaljplaneringen. I delgeneralplanen har en allmän bestämmelse utfär-

dats enligt vilken det i planeringen av området ska reserveras tillräckligt stora områden för dagvattenhanteringen. Dessutom ska dagvattnet fördröjas samt vid behov behandlas kvalitativt så att dess konsekvenser för naturhelheterna och vattendragen i strömningsriktningen hålls under kontroll.

Områden med översvämningsrisk

På basis av miljöförvaltningens översvämningskarttjänst ligger merparten av planeringsområdet inte i ett identifierat område med översvämningsrisk. I den södra delen av planeringsområdet, kring Norrfjärden samt öster om Kristinestadsvägen finns områden med översvämningsrisk. I delgeneralplanen har dock inget nytt byggande eller annan markanvändning som är känslig för översvämningsrisker anvisats. Översvämningsriskerna och hanteringen av dagvatten beaktas dessutom vid den fortsatta planeringen av området och i samband med detaljplanläggningen.

Konsekvenser för den byggda miljön

Delgeneralplaneområdet är i huvudsak ett glesbygdsområde som domineras av skog. I planområdet finns för närvarande glest placerade småhus och t.ex. en travbana, skjutbana, motorsportsbana och stor transformatorstation. På delgeneralplanens norra och västra sidan finns främst fritidsbebyggelse som är förenlig med strandgeneralplanen, och söder om planområdet småhusbebyggelse som är förenlig med detaljplanen. Delgeneralplanen förändrar den byggda miljön i och med byggandet av ett solkraftverks- och industriområde. Området för industri- och lagerbyggnader kommer att bilda en egen byggd miljö som är förhärskande i landskapsbilden. Dessutom har en skjutbana och en motorsportsbana anvisats i norra delen av industri- och lagerområdet i den delgeneralplan som nu håller på att tas fram. Omgivningen kring industriområdet kommer emellertid att även efter planen bevaras parklik/skoglik, och i närheten av det har inget annat byggande anvisats förutom bosättning.

Konsekvenser för kulturmiljön

Den byggda kulturmiljön

I anslutning till delgeneralplanen har den byggda kulturmiljön inventerats heltäckande. I identifieringen har kulturarvsvärdena fastställts och de har anvisats på delgeneralplanekartan med tillbörliga planbeteckningar och -bestämmelser. Det inventerade bostadshuset på adressen Carlsrovägen 268 har anvisats som en

byggnad som ska skyddas (sr) och som inte får rivas. Reparations- och ändringsarbeten ska vara sådana, att de bevarar byggnadens speciella värden. Hela kulturlandskapet på Storträskets västra strand anvisats som ett för stads- eller bybilden värdefullt område (sk), vars kulturhistoriska särdrag ska bevaras. Både det skyddade bostadshuset och kulturlandskapet som helhet ligger i delgeneralplanen i ett område för egnahemshus (AO). Delgeneralplanen bedöms inte påverka bevarandet av kulturarvsvärdena vid nämnda objekt, eftersom det är beläget ett stycke från de övriga verksamheterna i delgeneralplanen och från det byggande som orsakar landskapsförändringar (solkraftverks- och industriområdet).

Vid det nya bostadsområdet vid Borgmästarängen, i södra delen av AP-området finns en öppen åker/äng som i delgeneralplanen har anvisats som ett landskapsmässigt värdefullt område som ska bevaras öppet (ma). Landskapsområdet sträcker sig delvis ut över AP-området, och därför ska uppmärksamhet vid den mer detaljerade planeringen fästas vid att åkern/ängen bevaras öppen och att byggandet på ett lämpligt sätt anpassas till landskapet och miljön.

Carlsro museiområdet på Storträskets sydvästra sida, utanför delgeneralplaneområdet, är en byggd kulturmiljö av riksintresse (RKY). Delgeneralplanen bedöms inte påverka bevarandet av RKY-områdets värden eftersom inget byggande eller annan ny markanvändning har anvisats i närheten av RKY-området. Enligt planbeskrivningen till detaljplanen för Nedsjö solkraftsområde (Sweco 2026) är de byggda kulturmiljöer av riksintresse som ligger närmast detaljplanen Villa Carlsro, som ligger cirka 550 meter från solkraftsområdet (panelområdena) mot norr, och Kristinestads rutnätsplanområde, som ligger cirka 1,5 km från planeringsområdet mot söder. Detaljplanen har inga konsekvenser för de byggda kulturmiljöerna av riksintresse och planområdet kommer inte att bli synligt från kulturmiljöerna.

I kulturmiljöinventeringen (Heilu, 2023) som utarbetats i samband med delgeneralplaneringen konstateras att miljön på västra stranden av Storträsket historiskt och landskapsmässigt utgör en sammanhängande helhet, där det öppna odlingslandskapet, strandvillorna, de gamla gårdarna och den historiska vägsträckningen skapar de centrala särdragen i området.

Det område för industri och energiförsörjning som har anvisats i delgeneralplanen ligger dock på långt avstånd från den byggda kulturmiljön av riksintresse, Villa Carlsro, och i huvudsak bakom

skogsområdena. Den nuvarande skogszonen hindrar vyerna särskilt i riktning mot Storträskets västra strand och villamiljön. I kulturmiljöinventeringen konstateras vidare att området till stor del är skogsmark som används som ekonomiskog och lokala, öppna åker- och odlingsområden. Således placeras industriområdet inte i det omedelbara landskapsrummet kring villaområdet av riksintresse och dominerar inte heller strandlandskapet vid Storträsket.

I fråga om solkraftsområdena berör konsekvenserna i första hand den nuvarande ekonomiskogen väster om Carlsrovägen och delvis det öppna åkerområdet. I kulturmiljöinventeringen har det identifierats att de viktigaste landskapsvärdena vid Carlsrovägen hänför sig till det öppna odlingslandskapet, den historiska vägsträckningen samt till det gamla byggnadsbeståndet med ekonomibyggnader längs vägen. I planeringslösningen har den historiska vägsträckningen anvisats med beteckningen yt/s, vilket säkerställer att hänsyn tas till vägsträckningens kulturhistoriska särdrag vid den fortsatta planeringen.

Vid konsekvensbedömningen har man noterat att solkraftsområdet på vissa platser kan förändra skogslandskapet och den övriga landskapsbilden på västra sidan av Carlsrovägen. Förändringen gäller dock huvudsakligen det nuvarande skogsbruksområdet och inte det mest centrala öppna kulturlandskapet på västra sidan av Storträsket. Dessutom lindrar områdets nuvarande trädbestånd och skogsområdena de visuella konsekvenserna både i riktning mot Carlsrovägen och Villa Carlsro. Vid behov kan man vid den fortsatta planeringen också granska lösningar för att hindra konsekvenserna för vyerna, som att bevara befintliga träd eller anlägga kompletterande skyddszoner vid vägkanten.

Enligt kulturmiljöinventeringen tål områdeshelheten på västra stranden av Storträsket förändringar där man tar hänsyn till landskapets karaktär och värden. Delgeneralplanen är en översiktlig plan som inte avgör det detaljerade genomförandet av områdena. Närmare placering av eventuella solkraftsområden, konstruktionernas höjd, skydd av vyer och behandling av miljön avgörs i den mer detaljerade planeringen så att kulturmiljöns och landskapets värden kan samordnas med den nya markanvändningen i området.

I Österbottens landskapsplan 2050 anvisas sträckningen för en kulturhistoriskt betydande väg, som följer vägsträckningarna för dagens Carlsrovägen samt Närpesvägen i södra delen. Vägsträckningen har i delgeneralplanen anvisats som en förbindelse-

väg/matargata som ska bevaras (yt/s). På västra sidan av Carlsrovägen anvisar delgeneralplanen solkraftsområden samt bostadsområden för egnahemshus, där det redan finns ett byggnadsbestånd. Det nya bostadsområdet i Borgmästarängen har anvisats på västra sidan av Gamla Närpesvägen. Enligt planbestämmelsen ska solpaneler placeras på ett avstånd av minst 20 meter från landsvägens mittlinje. Delgeneralplanen bedöms inte nämnvärt påverka bevarandet av vägsträckningarna i fråga.

Fornlämningar

Delgeneralplaneområdet omfattar två fasta fornlämningar enligt fornlämningsregistret; Bergmannasbergen och Stormossen, samt Solvängen, ett objekt som klassificerats som ett "annat kulturarvsobjekt" och ett arkeologiskt objekt av riksintresse (VARK). Båda fasta fornlämningsobjekten är gravrösen från brons-/järnåldern. Solvängenin är en staplad stenmur i östlig-västlig riktning, till vilken även hör ringformade stenvallar på norra sidan. Det inhägnade området utgör en sammanhängande helhet som även omfattar rester av en byggnad i den nordöstliga delen.

Stormossen ligger i planområdets nordöstra del, på västra sidan av Gamla Närpesvägen, på ett avstånd av ca 550 meter mot norr från det i delgeneralplanen anvisade skjutbaneområdet (EA). Fornlämningsobjektet (sm) har anvisats i ett jord- och skogsbruksdominerat område, utanför de områden som ska byggas. Genomförandet av delgeneralplanen bedöms inte nämnvärt påverka objektets värden eller bevarandet av det. Bergmannasbergen ligger i sydvästra delen av industriområdet i delgeneralplanen och objektet har i planen anvisats med gränser som är förenliga med fornlämningsregistret. Byggandet av industriområdet kommer oundvikligen att starkt påverka bevarandet av fornlämningsobjektet och grunden för skyddet. I samband med delgeneralplanen undersöks bl.a. möjligheterna att avföra objektet eller alternativt att precisera skyddsbestämmelserna och gränserna när de framtida industriverksamheterna har preciserats.

Solvängen, som har klassificerats som ett annat kulturarvsobjekt, finns på sydvästra sidan av Bergmannasbergen, i området mellan Kristinestadsvägen och Gamla Närpesvägen. I delgeneralplanen har objektet beaktats enligt de gränser som fastställts i den arkeologiska inventeringen så, att avgränsningen utöver de tidigare identifierade stenvallarna även omfattar stengärdeskonstruktionen (150 m c 450 m) på objektets östra sida. Objektet är beläget i ett skogs- och jordbruksdominerat område, där delgeneralplanen inte

anvisar något byggande eller någon annan ny markanvändning. Omedelbart norr om objektet har ett tämligen stort föröknings- och rastområde för flygekorrar anvisats. Enligt lag är det förbjudet att förstöra eller försämra området och därmed lättas trycket på markanvändning i näromgivningen kring objektet. Delgeneralplanen bedöms inte ha någon betydande inverkan på Solvängen, som ju klassificerats som ett annat kulturarvsobjekt, men markanvändningen i industriområdet kan i framtiden medföra behov av att göra en ny bedömning av konsekvenserna senast när industriområdet detaljplanläggs.

Konsekvenser för rekreationsbruket

Delgeneraplaneområdet är till stor del skog som har rekreationsvärden för invånarna i de närliggande områdena och för stadsborna. Dessutom är planområdet ett rekreationsområde även för de fritidsboende i strandgeneralplanen. I den gällande landskapsplanen finns det ett rekreationsmål (motorbanan), en riktgivande friluftsled samt en riktgivande cykelled inom planområdet. Den detaljerade planeringen och markeringen av friluftsleden ska enligt planbestämmelsen göras i samarbete med markägarna och myndigheterna, och friluftsledens betydelse i grönområdessystemet ska tas i beaktande vid planeringen av den. I den mån det är möjligt ska friluftsleder koppla samman bl.a. rekreationsområden, värdefulla kulturmiljöer och naturskyddsområden till ett nätverk på landskapsnivå. Vid planeringen av den riktgivande cykelleden ska man sträva efter att utnyttja befintliga vägar och gång- och cykelbanor samt göra det möjligt att – på samma sätt som för friluftsleden – integrera den i ett nätverk på landskapsnivå (EuroVelo).

Delgeneralplanen bedöms ha betydelse för rekreationsområdenas omfattning i och med att man vid genomförandet av planen avlägsnar träd och vegetation, både när solkraftverket och när industriområdet ska byggas. Planområdet är i sin helhet dock över 1 000 ha, varav 233 ha är industriområden och ca 127 ha är solkraftverksområden. På det hela taget kvarstår efter delgeneralplanen över 520 ha av jord- och skogsbruksområden som lämpar sig för rekreation, dvs. över hälften av planområdets totala areal. Motorbanan, som i landskapsplanen har beteckningen för ett rekreationsmål, kommer i och med delgeneralplanen att flyttas till planområdets norra del, där byggandet av den nya banan kommer att förutsätta jordbearbetning och avlägsnande av vegetation. Genomförandet av delgeneralplanen bedöms inte påverka cykel- eller rekreations-/naturlederna i omgivningen kring planområdet.

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

Rekreatjonsbruket har utretts bl.a. med hjälp av en webbenkät i beredningsskedet och om projektet ordnades ett informations-/invånarmöte där invånare och andra intresserade kunde ta ställning till och ställa frågor om projektet.

Konsekvenser för trafiken

Trafikmässigt läge

Det nya industriområdet som läggs fram i delgeneralplanen ligger fördelaktigt med hänsyn till fordonstrafiken längs regionväg 662, ungefär 2 km från riksväg 8 och ungefär 8 km från Kristinestads hamn. Avståndet från Kristinestads centrum till det nya industriområdet är ca 4 km. Således kan området nås mycket enkelt med fordon i den lokala trafiken och i trafiken på landskaps- och riksnivå. Sjövägen är området väl tillgängligt även internationellt. För tillgängligheten mellan hamnen och industriområdet anvisas ny spårtrafik i delgeneralplanen. Mellan havet och industriområdet har dessutom anvisats en ny rörledning.

Från det nya industriområdet är det möjligt att anvisa fordonstrafik förutom via regionväg 662 även via Närpesvägen till riksväg 8, vilket betyder att två räddningsvägar kan genomföras till området från olika håll. Detta bör beaktas i den fortsatta planeringen eftersom det med tanke på exceptionella situationer är särskilt viktigt med alternativa trafikförbindelser till områden där det finns risk för storolyckor.

Mobilitetsvanor

Mobilitetsvanorna hos dem som färdas i planområdet har uppskattats utifrån resultaten från den senaste persontrafiksundersökningen (2022). Enligt undersökningen företas 76 % av resorna med bil i områden som motsvarar strukturen i Kristinestads. Kollektivtrafikens andel är bara några % och till fots och med cykel görs ca 18 % av resorna.

Fordonstrafiken

Den genomsnittliga dygnstrafiken på regionväg 662 (Kristinestadsvägen) är cirka 701 fordon och på riksväg 8 (Vasavägen) cirka 2 992 fordon. Den genomsnittliga dygnstrafiken på väg 6620 (Björnövägen) är cirka 165 fordon inom planeringsområdet. (Trafikinformation/Velho).

De anvisade områdena för energiproduktion kommer att genomföras som solkraftsområden, varvid trafiken efter byggnadsskedet främst består av servicetrafik (1–2 gånger i veckan).

I området finns för närvarande en skjutbana och en motorbana som i och med den nya delgeneralplanen flyttas norrut. Om servicenivån förbättras i dessa områden kan det hända att trafiken ökar något, men inte i betydande utsträckning.

Den fordonstrafik som bostadsområdena alstrar har uppskattats utifrån den färskta persontrafikutredningen, där största delen av dagens resor (76 %) görs med personbil. Den fordonstrafik som alstras i de nya bostadsområdena uppgår till ca 80–90 fordon per dygn (medeldygnstrafik).

Hur mycket fordonstrafik som uppkommer av industriområdet (T/kem) beror i hög grad på vilka verksamheter som placeras i det. I punkten Trafikprognos beskrivs alternativ som den kommande fordonstrafiken har uppskattats utifrån. Alla alternativ är mycket optimistiska i förhållande till dagens näringsverksamheter i Kristinestad, dvs. så kallade maximalalternativ.

Transporter med tunga fordon

På regionväg 662 (Kristinestadsvägen) körde år 2024 70 tunga fordon/dygn, på landsväg 8 (Vasavägen) 435 tunga fordon/dygn och på förbindelseväg 6620 (Björnövägen) 13 tunga fordon/dygn (Trafikinformation 2024).

Konsekvenserna för transporter med tunga fordon uppkommer främst av det nya industriområdet, som är beläget längs regionväg 662 och nära riksväg 8, dvs. det har ett fördelaktigt läge med hänsyn till tunga transporter. Från industriområdet kan en förbindelse genomföras också via Närpesvägen till riksväg 8.

Mängden tung trafik ökar när det nya industriområdet byggs. Hur mycket tung fordonstrafik som uppkommer av industriområdet beror i hög grad på vilka verksamheter som placeras i det. I punkten Trafikprognos beskrivs alternativ som den kommande tunga fordonstrafiken har uppskattats utifrån. Enligt prognosen uppgår mängden tung trafik som alstras i området till ca 2 500 fordon i dygnet (inkl. inkommande och utgående trafik).

Gång och cykling

I en tätort som Kristinestad är andelen gång- och cykeltrafik av all mobilitet relativt liten (Persontrafikundersökningen 2022). I framtiden när kostnaderna för fordonstrafiken ökar kan det bli mer lockande att åka till arbete med cykel. Med hänsyn till avståndet kan industriområdet nås relativt enkelt med cykel från tätortsområdena i Kristinestad (4–5 km), men att cykelbana saknas längs största delen av Kristinestadsvägen försämrar säkerheten för cyklisterna och gör det mindre lockande att cykla till arbetet.

I punkten Trafikprognos beskrivs alternativ som den kommande kollektivtrafiken har uppskattats utifrån. En del av resorna till och från arbetsplatserna kan företas med cykel. Om man jämför antalet cyklister i förhållande till resetyper (Persontrafikundersökningen 2022), kan området beroende på de olika alternativa utfallen alstra ca 30–230 cykelresor per dygn. Om man jämför antalet cyklister i förhållande till områdestypen (Persontrafikundersökningen 2022), kan området beroende på de olika alternativa utfallen alstra ca 15–100 cykelresor per dygn.

De nya bostadsområdena norr om tätorten Kristinestad är fördelaktigt belägna med hänsyn till gång och cykling, nära servicen i tätorten. Närpesvägen, som förenar de nya bostadsområdena med tätorten, har en separat gång- och cykelbana ända till Skrattnäsvägen. Det nya bostadsområdet kommer att alstra ca 20 nya resor till fots eller med cykel per dygn.

Kollektivtrafik

I en tätort som Kristinestad har kollektivtrafiken en liten andel av all mobilitet (Persontrafikundersökningen 2022). Kollektivtrafikens servicenivå är relativt svag i förhållande till persontrafikens servicenivå (snabbhet, smidighet) i zonen kring riksväg 8 samt till exempel mellan Kristinestad och Närpes/Vasa. Kollektivtrafiken kan bli mer lockande allteftersom kostnaderna för fordonstrafiken stigar, men det skulle förutsätta stora satsningar på den regionala kollektivtrafiken.

Mellan Kristinestad och Närpes går det för närvarande bussar om morgnarna och eftermiddagarna, vilket även skulle tjäna trafiken till och från det nya industriområdet och de nya bostadsområdena, om en ny hållplats för kollektivtrafiken anvisas på regionväg 662 (Kristinestadsvägen nära det nya industriområdet).

I punkten Trafikprognos beskrivs alternativ som den kommande kollektivtrafiken har uppskattats utifrån. En del av resorna till och från arbetsplatserna kan företas med kollektiva trafikmedel. Om man jämför antalet passagerare inom kollektivtrafiken i förhållande till områdestypen (Persontrafikundersökningen 2022), kan området beroende på de olika alternativa utfallen alstra ca 6–40 resor med kollektivtrafik per dygn.

Trafikprognos för industriområdet

En trafikprognos har tagits fram för industriområdet i delgeneralplaneområdet. Utifrån prognosen har man bedömt planens konsekvenser för trafikens funktion och trafiksäkerheten i området. I beredningsskedet var antagandet att en anläggning för produktion av grönt stål skulle placeras på området. Dessa funktioner har varit utgångspunkter för maximalalternativen i trafikprognosen.

Trafikprognosen förknippas med många osäkerhetsfaktorer som uttryckligen berör de verksamheter som placeras i området, antalet arbetsresor, omfattningen av skiftesarbete samt den faktiska områdeseffektiviteten. Därför bör trafikprognosen ses över under den fortsatta planeringen allteftersom utgångsinformationen preciseras.

Industriområdet kommer antagligen att byggas upp år under de kommande 10–20 åren. Således kan de trafikmängder som läggs fram i trafikprognosen bli aktuella senast 2045. Därefter kan verksamheten i området effektiviseras och antalet arbetstagare öka.

Alternativ 1: En vätgasanläggning, ett stålverk och andra biproduktionsanläggningar placeras på området. Området genomförs med områdeseffektiviteten 0,1 i snitt. Vätgasanläggningen har 300 medarbetare och de övriga ca 1/60 kvadratmeter våningsyta, dvs. sammanlagt ca 3 300 arbetstillfällen. Medelbelastningen av en personbil är 1,15.

Alternativ 2: En vätgasanläggning och en industripark placeras på området. Området genomförs med områdeseffektiviteten 0,1 i snitt. Vätgasanläggningen har 300 medarbetare och de övriga ca 1/100 kvadratmeter våningsyta, dvs. sammanlagt ca 1 900 arbetstillfällen. Medelbelastningen av en personbil är 1,15.

Alternativ 3: En vätgasanläggning och en industripark placeras på området. Området genomförs med områdeseffektiviteten 0,1 i snitt. Vätgasanläggningen har 300 medarbetare och de övriga ca

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

1/200 kvadratmeter våningsyta, dvs. sammanlagt ca 1 900 arbetstillfällen. Medelbelastningen av en personbil är 1,15.

<i>Trafikprognos för T-kem-området vid olika alternativa utfall</i>			
	Persontrafik + paketbilar/dygn på infartsvägarna	Tung trafik/dygn på infartsvägarna	Rusningstimme på infartsvägarna
Alternativ 1	6700	2500	1900
Alternativ 2	4200	2500	1300
Alternativ 3	2800	2500	1100

Under planförslagsskedet har de verksamheter som planerats för området förändrats avsevärt och det finns inte längre några planer på en produktionsanläggning för grönt stål i området. Till följd av detta bedöms de trafikvolymerna som verksamheten i området orsakar vara betydligt mindre än under beredningsskedet, då möjligheterna för en omfattande produktion av grönt stål med tillhörande transport- och logistikbehov undersöktes.

Det område som anvisas för T/kem-verksamhet i delgeneralplanen är betydligt större än det egentliga projektområdet. Delgeneralplanens syfte är att möjliggöra en gradvis och flexibel utveckling av området och med anledning av detta täcker T/kem-områdesreserveringen en omfattande helhet norr om Kristinestadsvägen. Det område som faktiskt används för byggande och verksamhet preciseras då detaljplaneringen, de mer ingående projektplanerna samt omfattningen av och våningsytan för den industriverksamhet som placeras i området klarnar.

Efter planutkastsskedet har man i ansökan om MKB-behovsprövning (31.3.2025) granskat verksamheten vid den vätgasanläggning som planerats för området.

Vätgasanläggningen som granskades vid MKB-behovsprövningen baserar sig på produktion av grön vätgas genom elektrolys, där vatten bryts ner till vätgas och syre med förnybar el. Den producerade vätgasen leds huvudsakligen till Gasgrid Finlands planerade överföringsnät för vätgas, och därutöver kan små mängder transporteras på väg i containrar avsedda för trycksatt gas.

När det gäller transportkonsekvenserna består den tunga trafiken under projektets drift huvudsakligen av vätgas transporter. Enligt MKB-behovsprövningen transporteras högst cirka 10 ton vätgas per dygn från området, vilket innebär högst cirka 20 tunga transporter i en riktning per dygn via Kristinestadsvägen till riksväg 8.

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

Dessutom bedöms anläggningens personaltrafik orsaka högst cirka 80 personbilsresor i en riktning per dygn.

Trafikkonsekvenserna bedöms i huvudsak drabba Kristinestadsvägen och förbindelserna med riksväg 8. Enligt en preliminär granskning är ökningen av trafikvolymerna hanterbar med det nuvarande vägnätet, men anslutningsarrangemangen, smidigheten i den tunga trafiken och eventuella trafiksäkerhetsåtgärder preciseras i samband med detaljplaneringen och den fortsatta planeringen. Trafikkonsekvenserna under byggnadsfasen är större än trafiken under driftsfasen och de infaller särskilt i det inledande skedet av områdets genomförande.

Trafikens funktion

Trafikprognos för landsvägarna 2050

Enligt Traficoms publikation om trafikprognoser i hela landet (*Valtakunnalliset liikenne-ennusteet*) (6/2022) ökar trafiken på riksvägarna i landskapet Södra Österbotten med 1,141 gånger under åren 2021–2050. Motsvarande tillväxtkoefficient för tung trafik är 1,069. För regionvägar är koefficienterna 1,112 (lätta fordon) och 1,050 (tungt fordon). Enligt prognosen är den genomsnittliga dygnstrafiken på riksväg 8 är 2 806–3 341 fordon, varav andelen tunga fordon är 459–544. På regionväg 662 är den genomsnittliga dygnstrafiken enligt prognosen 785 fordon, varav 74 är fordon i tung trafik.

Rv 8 – Iv 662 Granskning av anslutningens funktion

Efter planutkastskedet har en granskning av trafikens funktion gjorts för området, där man har bedömt vilka trafikmängder industriområdet kan ge upphov till innan det behövs betydande åtgärder för att förbättra trafikarrangemangen i anslutningsområdet, såsom nya körfältsarrangemang eller planskilda anslutningar.

Anslutningens funktion har granskats med Synchro/SimTraffic-programmet under den timme på kvällen då trafikvolymen är som störst. En expertbedömning av trafikens riktning har utarbetats för granskningarna av funktionen.

Funktionen har granskats utifrån trafikvolymerna enligt alternativ 3 i planutkastskedet. Enligt granskningen är trafiken i anslutningen ganska smidig med de trafikvolymerna som motsvarar alternativ 3 och endast sporadiska köer förekommer. Köerna på Kristinestadsvägen är tidvis långa.

Känslighetsbedömningen visar att anslutningen klarar av cirka 15 procent mer trafik än i alternativ 3. Köerna blir dock ibland anmärkningsvärt långa. Anslutningens funktion är inte längre acceptabel om trafikvolymerna ökar mer än så. Detta innebär att med trafikvolymerna som motsvarar alternativen 1 och 2 är den nuvarande plananslutningen inte en fungerande lösning. Anslutningens kapacitet räcker till för en trafikallsträng som är endast en aning större än alternativ 3.

Det bör dock noteras att de trafikvolymerna som använts i granskningen grundar sig på ett bedömt maximalt scenario och de skiljer sig avsevärt från exempelvis trafikbedömningarna i MKB-behovsprövningen.

Sammanfattning och rekommendationer

Vid planeringsområdet är riksväg 8 en huvudled av nivå II enligt förordningen om huvudleder. Detta innebär att en så jämn färdhastighet som möjligt för långdistanstrafiken ska tryggas och hastighetsbegränsningen ska vara minst 80 km/h. Därför är en planskild anslutning det främsta utvecklingsalternativet för att förbättra anslutningens kapacitet.

Om markanvändningen och trafikallsträngen ökar mer än alternativ 3, är det nödvändigt att bygga en planskild anslutning för funktionens skull. Det kan bli nödvändigt att bygga en planskild anslutning redan tidigare på grund av trafiksäkerheten och smidigheten på riksväg 8.

På grund av den stora mängden tung trafik vore det bra att redan i det första skedet bygga ett separat körfält för högersvängande trafik i anslutningen.

I samband med utarbetandet av detaljplanen för området är det bra att granska de trafikmässiga konsekvenserna mer i detalj, då omfattningen och typen av de verksamheter som etableras i området har preciserats. En närmare granskning av trafiken kan göras på basis av den största tillåtna våningsytan som anvisats för området.

På grund av områdets omfattning varierar resealsträngen kraftigt beroende på den bedömda markanvändningen. Resealsträngen påverkas mest av antalet personer som arbetar i området. Normalt sett är trafikallsträngen per kvadratmeter våningsyta i stora områden måttligare än i små områden, men det finns inga anvisningar för bedömning av den.

Trafiksäkerhet

Delgeneralplanen påverkar inte nämnvärt säkerheten för fordonstrafiken, om funktionen förbättras i anslutningarna mellan regionväg 662 och det nya industriområdet samt i anslutningarna till riksväg 8 och regionväg 662. Att en gång- och cykelled saknas längs regionväg 662 försämrar säkerheten för dem som cyklar till arbetet, i synnerhet eftersom den tunga trafiken eventuellt kommer att öka på vägen.

Konsekvenser för områdes- och samhällsstruktur

Delgeneralplanen förtätar samhällsstrukturen i bostadsområdena i och med att stadens detaljplaneområde utvidgas naturligt i Borgmästarängen, där det nya småhusdominerade området sitter bra i den befintliga tätortsbilden. Största delen av planområdet är för närvarande ett skogsklätt glesbygdsområde som i norr och i väster gränsar till främst fritidsbebyggelse som är förenligt med stranddelgeneralplanen. Det solkraftverks- och industribyggande som anvisats i glesbygden binder området tätare till stadsstrukturen och till servicen i centrum. De nya arbetsplatserna som genomförandet av delgeneralplanen väntas/bedöms uppkomma främst i industriområdet främjar servicestrukturens utveckling i ett större område av centrum (t.ex. restauranger och dagligvarubutiker) och förtätar samhällsstrukturen ytterligare.

Industriområdet kommer antagligen att byggas upp år under de kommande 10–20 åren. Det uppskattade antalet nya arbetstillfällen är betydande i en stad av denna storlek och kommer att kräva lösningar även för utvecklingen av boendet och servicestrukturen. Enligt befolkningsprognosen kommer Kristinestad att ha 5 072 invånare år 2045. År 2025 var andelen personer under 15 år 12,3 %, andelen 15–64-åringar 49,3 % och andelen personer över 64 år 38,4 % (Kommunernas nyckeltal, Statistikcentralen). Utvecklingen av näringslivet i området samt de nya arbetstillfällena som uppkommer tack vare nya investeringar bedöms ha betydelse för huruvida staden i framtiden kan locka folk i arbetsför ålder och därmed få nya invånare.

Konsekvenser för ekonomin och näringslivet

Delgeneralplanen har betydande konsekvenser för kommunekonomin, sysselsättningen samt näringslivets verksamhetsbetingelser särskilt när det gäller energiproduktion som grundar sig på förnybar energi samt industri som stöder den gröna omställningen. En-

ligt Finlands nationella energi- och klimatstrategi är vätgasekonomin ett viktigt verktyg i energiomställning inom industri och transporter och i utnyttjandet av möjligheterna i den rena omställningen. De insatser som läggs fram i strategin förbättrar företagets möjligheter för långsiktiga investeringar i avancerad ren teknik samt möjliggör en förutsägbar och stabil omvärld för utveckling och export av finländsk teknik till den globala marknaden.

De nya arbetstillfällena som enligt uppskattningen uppkommer i den nya industriparken stärker kommunekonomins skattebas till exempel för upprätthållandet av offentlig service. Som bäst ger arbetsplatserna staden nya invånare och barnfamiljer som diversifierar befolkningsstrukturen i området. Den diversifierade befolkningsstruktur och en ökning i självförsörjningen på arbetstillfällena förutsätter framöver dock även att den offentliga servicen utvecklas, till exempel i fråga om daghem och skolor, men erbjuder samtidigt många olika möjligheter för olika typer av privata företag och tjänsteleverantörer. I fråga om de arbetstillfällena som genomförandet av delgeneralplanen möjliggör bör det beaktas, att delgeneralplanen har en sysselsättande effekt redan i det skede när industriområdet och solkraftverket ska byggas.

Konsekvenser för människornas levnadsförhållanden och livsmiljö

Delgeneralplanen bedöms inte ge några betydande negativa konsekvenser för levnadsförhållandena eller livsmiljön, även om planen minskar skogsarealen och därmed den areal som lämpar sig för rekreation, och skogslandskapet förändras till ett byggt industri- och energiproduktionsområde. Även om skogarna i området i hög utsträckning används för allmän rekreation och naturen är mångsidig, anvisas hela 520 ha, dvs. över hälften av planområdets areal som jord- och skogsbruksdominerade områden utanför de områden som ska byggas. De förändringar som sker i landskapet utanför tätorten och i tidigare obebyggda skogsmarker kan upplevas som negativa förändringar, men å andra sidan kan man på längre sikt också anpassa sig till förändringar som sker i omgivningen.

I planområdets omedelbara närhet finns fritidsbebyggelse som uppförts enligt den gällande stranddelgeneralplanen och som ställer vissa krav på omgivningen. De fritidsboende är knappast särskilt entusiastiska över tanken att det tidigare obebyggda skogsområdet omvandlas till ett storskaligt energiproduktions- och industriområde. Å andra sidan är avståndet mellan industriområdet och

fritidsbebyggelsen vid Storträsket ca 450 meter, och mellan industriområdet och fritisbostadsområdet på västra sidan av planområdet över 1,5 km. Däremot ligger solkraftsområdena nära fritidsbebyggelsen i stranddelgeneralplanen. Å andra sidan medför panelfälten knappt några bullerolägenheter eller betydande öknings i trafiken i området, och således torde upplevda negativa konsekvenser av solkraftverket för människornas levnadsförhållanden främst bero på förändringarna i naturen, landskapet och rekreationsbruket.

Det nya industriområdet bildar en ny slags livsmiljö om de framtida uppskattningarna och planerna på nya arbetstillfällen blir verklighet. Som bäst bedöms delgeneralplanen stärka livsmiljön i pendlingsområdet och de närliggande bostadsområdena, t.ex. i och med möjligheterna för nya tjänsteleverantörer att etablera sig (restaurang, dagligvarubutik). Dessutom ligger planområdet bara på kort avstånd från stadscentrum, varvid ett eventuellt pendlingsområde oundvikligen även stärker utvecklingen av livsmiljön och servicen i centrum. Det nya bostadsområdet i Borgmästarängen utvidgar på ett naturligt sätt den för stadens tätortsområden typiska småhusdominerade bosättning till glesbygdsområdet och kopplar samtidigt planområdet närmare service- och pendlingsområdets influensområde

Klimatkonsekvenser

Det centrala målet för delgeneralplanen är att möjliggöra placering av verksamheter med koppling till förnybar energi, vätgasekonomi och industrins gröna omställning norr om Kristinestadsvägen. Planen möjliggör bland annat genomförande av solkraftverk, en anläggning för grön vätgas, energiintensiv industri och tillhörande infrastruktur. Dessutom gör planen det möjligt att utvidga det nya bostadsområdet till den nuvarande tätortsstrukturen. I bedömningen av klimatkonsekvenserna har man särskilt undersökt ändamålsenligheten i markanvändningens lokalisering, trafiksystemet, användningen av naturresurser, kolsänkorna, begränsningen av klimatförändringen samt anpassningen till klimatförändringen.

Konsekvenser för begränsningen av klimatförändringen

Delgeneralplanen stöder klimat- och energimålen på riksnivå och EU-nivå genom att möjliggöra produktion av förnybar energi och industriella investeringar i grön omställning. Planen stöder särskilt utveckling av vätgasekonomi, produktion av förnybar energi samt system för överföring och lagring av energi, vilka betraktas som

centrala lösningar för att Finland ska uppnå målet om kolneutralitet.

Solkraftverk och en eventuell produktion av grön vätgas kan bedömas minska energiproduktionen som grundar sig på fossila bränslen och stöda elektrifieringen av industrin på lång sikt. Planen möjliggör också utnyttjande av industriella sidoströmmar samt utveckling av energi- och materialeffektiviteten i området. Området ligger nära befintlig infrastruktur för energiförsörjning, kraftledningar, en elstation och hamnförbindelser, vilket minskar behovet av ny infrastruktur och stöder en resurseffektiv samhällsstruktur.

Byggandet har dock också betydande klimatkonsekvenser. Genomförandet av nya industri-, energi- och trafikområden orsakar utsläpp under byggnadstiden, terrängbearbetning samt avlägsnande av träd. Skogarna i planområdet fungerar i nuläget som kollager och kolsänkor, och deras antal minskar i och med byggandet. Konsekvenserna drabbar särskilt stora skogsområden och på vissa ställen dikade torvmarksområden. Byggande i dessa områden kan öka utsläppen av växthusgaser.

Trafikmässiga klimatkonsekvenser

Genomförandet av planen ökar den tunga trafiken, särskilt mellan Björnö hamn och det nya industriområdet. Trafikutsläpp uppkommer huvudsakligen på grund av transporter under byggnadstiden, industrilogistik och arbetsplatstrafik. Ett betydande antal arbetsplatser kan stegvis placeras i området, vilket också ökar personbilstrafiken.

Områdets läge relativt nära Kristinestads centrum möjliggör dock cykelpendling och utveckling av kollektivtrafiken. Planen stöder sig på det befintliga vägnätet och på Kristinestadsvägens trafikkorridor. Dessutom kan överföring av vätgas i ett rörnät och utnyttjande av hamnförbindelser minska behovet av vägtransporter på lång sikt.

Man kan lindra trafikens klimatkonsekvenser genom att utveckla förbindelser för gång-, cykel- och kollektivtrafik, möjliggöra etappvist genomförande och styra tung trafik till ändamålsenliga rutter. I samband med detaljplaneringen ska det också finnas beredskap för infrastruktur för utsläppsnål trafik, såsom laddningslösningar för elektrifierad trafik och hållplatsarrangemang för kollektivtrafik.

Konsekvenser för naturresurserna, kolsänkorna och marken

Genomförandet av planen minskar den skogs- och vegetationsklädda arealen i området, vilket försämrar kolsänkorna och kollagren. Konsekvenserna drabbar särskilt ekonomiskogarna, men på grund av byggandets omfattning är konsekvenserna som helhet betydande. Å andra sidan sker byggandet i huvudsak i morän- och bergsområden med god byggbarhet, vilket minskar behovet av omfattande stabiliserings- och fyllnadslösningar.

Att hantera massbalansen är en viktig åtgärd för att lindra klimatkonsekvenserna. I samband med detaljplaneringen utarbetas utförligare massbalans- och utjämningsplaner. Målet är att utnyttja de jordmassor som uppstår i området så effektivt som möjligt och minska transporterna av marksubstanser. Genom etappindelning av byggandet kan man bevara vegetationstäckets i en del av områdena så länge som möjligt.

Konsekvenser för den biologiska mångfalden och de ekologiska förbindelserna

De omfattande energi- och industriområdena som placeras i planområdet kan leda till fragmentering av livsmiljöer och till barriäreffekter i naturmiljön. Konsekvenser uppstår framför allt av avlägsnande av träd, inhägnade områden samt nya förbindelser för trafik och tekniskt underhåll. Man har dock strävat efter att bevara obbyggda områden, grönområden och ekologiska förbindelser i delgeneralplanen. Omgivningen kring Flybäcksdiket och andra obbyggda områden bildar fortfarande regionala ekologiska förbindelser och vandringsstråk som lämpar sig för vilt.

I planlösningen har Naturaområden, FINIBA-områden, vattendrag samt värdefulla objekt som identifierats i naturinventeringarna tagits i beaktande. Viktiga åtgärder för att lindra konsekvenserna är att bevara skyddszoner, säkra ekologiska förbindelser och kontinuitet i nätverket av grönområden och genomföra naturliga dagvattenlösningar.

Anpassning till klimatförändringen

Klimatförändringen väntas öka förekomsten av störtregn och extrema väderfenomen samt översvämningsrisken, vilket understryker betydelsen av dagvattenhanteringen, dräneringslösningarna och den lägsta tillåtna bygghöjden. I den fortsatta planeringen av planområdet ska avrinningsförhållandena, vattendragskonsekvenserna och hanteringen av översvämningsrisker tas i beaktande.

Dagvatten ska fördröjas, infiltreras och hanteras så att nedanom belägna vattendrag inte utsätts för negativa vattenförings- eller belastningskonsekvenser.

I samband med detaljplaneringen utarbetas mer ingående dagvatten-, dränerings- och utjämningsplaner samt fastställs den lägsta tillåtna bygghöjden. Samtidigt ska grönområdenas tillräcklighet, bevarandet av vegetation, förebyggandet av värmeöeffekter samt ett etappvist genomförande av området tas i beaktande. Bevarandet av obbyggda områden och grönnätet förbättrar områdets klimattålighet och stöder den biologiska mångfalden.

Lindring av konsekvenserna och fortsatt planering

Man kan lindra klimatkonsekvenserna av delgeneralplanen särskilt genom att

- utnyttja den befintliga infrastrukturen och de befintliga ledningskorridorerna,
- trygga de ekologiska förbindelserna och nätverket av grönområden,
- minimera behovet av transporter av jordmassor genom massbalansplanering,
- utveckla kollektivtrafiken, cykeltrafiken och utsläppsnåla mobilitetslösningar,
- genomföra naturliga dagvatten- och fördröjningslösningar,
- etappindela byggandet och bevara områdena vegetationsäckta så länge som möjligt,
- ta hänsyn till energieffektiviteten och utnyttjandet av förnybar energi i detaljplaneringen och byggnadsplaneringen.

Delgeneralplanen är översiktlig och det noggrannare genomförandet av områdena avgörs i samband med detaljplaneringen. I detaljplaneskedet ska man precisera bland annat trafikarrangemangen, byggandets omfattning, grönstrukturen, dagvattenhanteringen, de ekologiska förbindelserna och massbalansen samt etappindela genomförandet av områdena så att klimatkonsekvenserna och anpassningen till klimatförändringen kan beaktas så effektivt som möjligt.

Kristinestad: Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Planbeskrivning, (Förslag) 18.5.2026

5. Genomförandet av planen

5.1. Genomförande och tidtabell

Genomförandet av området kan starta när generalplanen har trätt i kraft genom en kungörelse.

5.2. Uppföljning av genomförandet

Kristinestad ansvarar för uppföljningen och övervakningen av genomförandet.

Helsingfors, 18.5.2026

PROJOPLAN

Petri Tuormala

arkitekt YKS-415